ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة، إيڤا دروپشيان

1500 Լ.Ո. 72ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 192 (20058) ՈՒՐԲԱԹ, 23 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1998 10 ԷՋ

ԷՆԹԵՐՓՈԼ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏԷ ՀԱԿԱՌՈՁՐԱՅԻՆ ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐ ՄԸ

*Էնթերփոլ*ի նախագահ Թոշիոռի Քաւեմոթօ յայտարարեց, որ միջազգային ոստիկանութիւնը կը նախատեսէ, թէ աշխարհի տարածքին յանցագործութիւնները 25 առ հարիւրի աճ արձանագրեն: Ան նաեւ յայտնեց, որ *Էնթերփոլ* կ'աշխատի 21րդ դարուն համար հակաոճրային նոր ծրագիր մը մշակել:

Հաղորդակցութիւններու պաշտօնեատար Սերժ Սարգսեան յայտնեց, որ Գահիրէի վեցօրեայ նիստերուն պիտի քննարկուի, թէ *Էնթերփոլը* ինչպէս կրնայ քայլ պահել աշխարհի տարածքին ոճիրներու աճման եւ տարածման հետ: Սարգսեան ըսաւ նաեւ, որ անցեալ տարի *Էնթերփոլի* յանձնուած են երկու միլիոն ոճիրներ: Կը նախատեսուի, որ այս տարի այդ թիւը բարձրանայ 2,5 միլիոնի:

(ՌՈՅԹԵՐՉ)

ԼԻԲԱՆԱՆ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ՆՈՐ ԶԱՐԹՕՆՔԻ ՄԸ ՍԵՄԻՆ

ԿԸՍԷ ՆԵՊԻՒ ՊԸՐՐԻ

Խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրի երեկ հաւաստեց, որ «հրապարակայնութեամբ եւ պետութեան հաստատութիւններու ճիշդ ըմբռնումով օժտուած իշխանութիւն մը լոյս պիտի տեսնէ մօտ օրեն Լիբանանի մէջ» վստահեցնելով, որ «կը գտնուինք լիբանանեան նոր զարթօնքի մը սեմին, որմէ դուրս պիտի մնայ միայն այս կամ այն ձեւով Իսրայէլի հետ զօրակցողը»:

Պըրրի երեկ ընդունեց մամլոյ իմբագիրներու սեւտիքայի նախագահ Մըլհեմ Քարամը, որ արծարծեց տեղեկատուութեան նախարարութեան հետ աշխատողներուն պետական պաշտօնեաներու ցուցակին մէջ ներառումը. Պըրրի այս գծով դրական մօտեցում ցուցաբերեց:

Քարամ հանդիսպում եղած յայտնեց, որ խորհրդարանի նախագահը ըսած է, թէ արգելք չունի, որ յաջորդ կառավարութեան մէջ ըլլան մասնագետներ, սակայն ընդհանուր առմամբ պէտք է հիմնուիլ քաղաքագետներու վրայ, որովհետեւ մեզ կը սպասեն հակատագրական օրեր:

ԱՊՈՒ ՌԸԶՔ ԱՐԾԱՐԾԵՑ ՎԱՐՉՔԵՐՈՒ ԵՒ ՑՈՒՑԱԿԻ ՀԱՐՑԵՐԸ

Խորհրդարանի նախագահը երեկ նաեւ ընդունեց Աշխատաւորական համադաշնակցութեան նախագահ Էլիաս Ապու Ռըզքը, որ արծարծեց պետական պաշտօնեաներու ցուցակին ու վարձքերու օրինագիծին վերաբերող հարցերը:

Ապու Ռըզք ըսաւ, որ Պըրրիի վերահաստատած է համադաշնակցութեան պնդումը, որ պետական պաշտօնեաները, հաւկատեան կոչուածները եւ պայմանագիրով աշխատողները այս ցուցակին միջոցով պէտք է ստանան իրենց իրաւունքները: Ան նաեւ անդիջելի համարեց անոնց յետնեալներ ստանալու իրաւունքը, նոյնիսկ եթէ պետութիւնը անկարող է անմիջապէս վճարելու զանոնք:

Ինչ կը վերաբերի վարձքերու օրինագիծին, աշխատաւորական ղեկավարը Պըրրիէն պահանջեց յետաձգել վարձքերու նոր օրէնքի որդեգրումը եւ երկարաձգել հին օրէնքի գործադրութիւնը, որպէսզի ժամանակ ըլլայ ուսումնասիրելու, մշակելու եւ գործադրելու բնակեցման ամբողջական ծրագիր մը, որմէ ետք կարելի կ'ըլլայ որդեգրել վարձքերու նոր օրէնք մը, որ կու տայ թէ վարձակալին, թէ ալ տանտէրին արդար իրաւունքները:

«Վարձքերու օրէնքը իր ներկայ ձեւով մեծ անարդարութիւն կրնայ պատճառել բազմաթիւ վարձակալներու», ըսաւ Ապու Ռըզք:

•ՏԱՆՏԷՐՆԵՐ երեկ գումարեցին ժողով մը, որուն ընթացքին մերժեցին վարձքերու նոր օրինագիծը եւ նոյնպէս պահանջեցին հին օրէնքի գործադրութեան երկարաձգումը, մինչեւ որ մշակուի իրենց ընկատմամբ արդար օրէնք մը:

Տանտէրները հաղորդագրութեան մէջ յայտնեցին, թէ նոր օրինագիծը կը մերժեն, որովհետեւ անիկա հակասահմանադրական է. տանտէրը կը զրկէ իր ունեցուածքի հասոյթէն ապրելու կարելիութենէն, եւ վարձակալը կը դարձնէ տանտէրին բաժնեկից:

ՍՈՒՐԻԱ ՅԱՆՁՆԱՌՈՒ Է ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԵՏ ԿՆՔՈՒԱԾ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՆ

ԿԸՍԷ Ֆ. ՇԱՐԷՀ

Սուրիոյ արտաքին գործոց նախարար Ֆարուք Շարէհ երէկ ըսաւ, որ Սուրիա յանձնառու է Թուրքիոյ հետ Զորեքշաբթի օր կնքուած համաձայնութեան:

«Սուրիոյ եւ Թուրքիոյ միջեւ բանակցութիւնները դրական եւ անկեղծ մթնոլորտի մը մէջ տեղի ունեցան, ինչ որ դուռը բացաւ երկու երկիրներուն միջեւ առկախ բոլոր հարցերուն լուծման առջեւ», ըսաւ Շարէհ թղթակիցներու Դահիրէի մէջ նախագահ Հիւսնի Մուպարաքի հետ տեսակցութեան մը աւարտին:

«Մեր կողմը պիտի գործադրէ համաձայնութեան բոլոր կէտերը: Կը յուսանք, որ թրքական կողմը նաեւ նոյն քայլին հետեւի», ըսաւ ան:

Շարէհ Մուպարաքի պատգամ մը փոխանցած է նախագահ Հաֆէզ Ասատին:

«Սուրիա բանավէճ մուծել լուծել ռազմավարական հեռատես նկատառումներով եւ չենք ուզեր, որ Թուրքիա արաբներու մկկթշնամիին վերածուի», չեչտեց ան:

Եգիպտոսի արտաքին գործոց նախարար Ամր Մուսա, որ ներկայ կտրուած է տեսակցութեան, ըսաւ. «Համաձայնութիւնը հաւասարակշռուած է եւ բանավէճին լուծման գծով անիկա երկու կողմերուն առաջադրանքները կ'իրականացնէ»:

Շարէհ աւելցուց. «Ձիւղ է, թէ ասիկա հաւասարակշռուած համաձայնութիւն մըն է»:

Այն հարցումին, թէ արդեօք Սուրիա այժմ պիտի փորձէ Թուրքիոյ հետ կապերը ամրապնդել Անգարան հեռացնելով Իսրայէլի հետ իր կապերը խորացնող քայլերէն, Շարէհ պատասխանեց. «անկասկած» եւ աւելցուց, թէ Սուրիա կը յուսայ, որ երկու երկիրներու բաժանումը առաջադրող բոլոր խոչընդոտները պիտի վերցուին եւ «ամէն ինչ բնականոն պիտի դառնայ»:

ԵՐԼՄԱԶ ՌՈՒՍԻԱՅԷՆ ՕԳԱՒԱՆԸ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ

Միւս կողմէ, Թուրքիոյ վարչապետ Մեսուտ Երլմազ Ռուսիոյ կոչ ուղղեց, որ Քիւրտիստանի Աշխատաւորական Կուսակցութեան ղեկավար Ապտիւլլա Օճալան իրեն յանձնէ:

Երլմազ թղթակիցներու ըսաւ, որ իր կարծիքով, Օճալան աւելի քան մէկ շաբաթէ ի վեր Սուրիայէն խոյս տալէ ետք, Մոսկուա կը գտնուի:

Ռուսիա սակայն հերքեց, թէ ունի որեւէ տեղեկութիւն, որ կը հաստատէ թէ Օճալան իր հոդերուն վրայ կը գտնուի:

Շար.ի Է. 10

ՈՒԱՑ ՓԼԷՆԹԷՅՇԸՆԻ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԵՐԸ՝ ԴԺՈՒԱՐ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԻ ՄԸ ՄԷՋ

Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պիլ Քլինթըն երէկ անգամ մը եւս Ուաշինկթընին Մերիլենտ ուղղուեցաւ մասնակցելու համար Ուալ Փլեներէյշընի իրաւաղութեան գերատիճանին: Սպիտակ Տան մէջ Քլինթըն ըսաւ, որ իսրայէլացիներն ու պաղեստինցիները վերջապէս հասան դժուար որոշումները տալու հանգրուանին:

Ուալ Փլեներէյշընի գերատիճանը Զորեքշաբթի օր առակիւմէ փրկուեցաւ: Իսրայէլեան պատուիրակութիւնը սպառնացած էր հեռանալ գերատիճանէն, որովհետեւ պաղեստինցիները ապահովութեան մարզիպահանջած երաշխիքները չէն ներկայացուցած իրեն: Աւելի ուշ, կարելի եղած էր համոզել Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահուն եւ գերատիճանը շարունակուած էր:

Քլինթըն երէկ վերընտրելիութիւնը ապահովելու համար մէկ պաշտօնատարը ըսաւ, որ յառաջխաղացք պէտք է արձանագրուի, որովհետեւ հակատագրական հանգրուանի մը հասած են բանակցութիւնները: Պաշտօնատարը յոյս յայտնեց, որ բանակցող կողմերը տակաւին կրնան ըլլալ:

Քարիւղատար խորովակի միւս ընտրանքներն են դէպի վրացական Սուխում նաւահանգիստը եւ Ռուսիոյ Սեւ Ծովու քարիւղի Նովորոսիսք գլխաւոր նաւահանգիստը:

Ապրպէյճանի պետական ՍՈՔԱՐ քարիւղի ընկերութեան նախագահը՝ Նաթիք Ալիեւ, «Ինատոլու» լրատու գործակալութեան ըսած է, թէ Թուրքիայէն եւ Վրաստանէն անցնող ճամբաները գլխաւորաբար նկատի կ'առնուին:

«Ռուսիա իր առաջարկը շատ ուշ ղրկեց: Նկատի ունենալով, որ իրենց առաջարկը մեր բոլոր հարցումներուն պատասխան չէր տար, ռուսական ճամբան լրջօրէն նկատի չունինք: Մեր ուշադրութիւնը կեդրոնացուցած ենք

Շար.ի Է. 10

Նախագահ Պիլ Քլինթըն մասնակցեցաւ բանակցութիւններուն

ԹՈՒՐՔԻԱ, ԱԶԲՊԷՅՃԱՆ, ՎՐԱՍՏԱՆ, ՂԱԶԱԽՍՏԱՆ ԵՒ ԹՈՒՐՔՄԵՆԻՍՏԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՊԻՏԻ ԳՈՅԱՑՆԵՆ

ՓԱՌՔԻ - ՄԷՀՐԱՆ ՔԱՐԻԽԼԱՍԱՐԻՆ ԳԾՈՎ

Թուրքիոյ վարչապետ Մեսուտ Եըլմազ երէկ յայտնեց, որ շրջանի երկիրներուն կառավարութիւնները մօտ ատենէն պիտի համաձայնին Ապրպէյճանի մայրաքաղաք Պաքուէն քարիւղը թըրքական Ջէյհան նաւահանգիստը մղող ճամբան ընտրելու հարցին շուրջ:

Եըլմազ ըսաւ, որ Թուրքիոյ, Ապրպէյճանի, Վրաստանի, Ղազախստանի եւ Թուրքմենիստանի նախագահները Հոկտեմբեր 29ին Անգարայի մէջ ժողով մը պիտի գումարեն, ապա Պաքու - Ջէյհան քարիւղատար խողովակին ընտրանքին մասին յայտարարութիւն պիտի կատարեն:

«Խորապէս կը հաւատամ, որ այս հարցով համաձայնութիւն մը պիտի գոյանայ շատ կարճ ժամանակի մը ընթացքին եւ Պաքու - Ջէյհանը իրականութիւն պիտի դառնայ», ըսաւ վարչապետը. կառավարութեան մէկ նիստէն առաջ:

Ամերիկեան կառավարութիւնը յայնածիր արշաւ տարած է Պաքու - Ջէյհան ճամբուն ընտրութեան համար՝ քաղաքական գլխաւոր նպատակ ունենալով Իրանէն եւ Ռուսիոյ ճամբով հիւսիսային տագնապալի վայրերէն անցնող ճամբուն կանխարգիլումը:

Սակայն քարիւղի հարտարարուեստի աղբիւրներ առարկած են դէպի Ջէյհան խողովակին դէմ, որուն կառուցումը 2 միլիառ տոլարէն 4 միլիառ տոլարով կը գնահատուի, անոր ապահովելիք շահերուն մասին կասկածներուն պատճառով. կասկածներ, որոնց պատճառը քարիւղի ցած սակերը եւ կապեան շրջանին մէջ յուսահատաբար ընդող արտածումները կրնան ըլլալ:

Քարիւղատար խողովակի միւս ընտրանքներն են դէպի վրացական Սուխում նաւահանգիստը եւ Ռուսիոյ Սեւ Ծովու քարիւղի Նովորոսիսք գլխաւոր նաւահանգիստը:

Ապրպէյճանի պետական ՍՈՔԱՐ քարիւղի ընկերութեան նախագահը՝ Նաթիք Ալիեւ, «Ինատոլու» լրատու գործակալութեան ըսած է, թէ Թուրքիայէն եւ Վրաստանէն անցնող ճամբաները գլխաւորաբար նկատի կ'առնուին:

«Ռուսիա իր առաջարկը շատ ուշ ղրկեց: Նկատի ունենալով, որ իրենց առաջարկը մեր բոլոր հարցումներուն պատասխան չէր տար, ռուսական ճամբան լրջօրէն նկատի չունինք: Մեր ուշադրութիւնը կեդրոնացուցած ենք

Շար.ի Է. 10

ՌՈՒՍԵՒԻՐԱՆԵԱՆ ԿԼՊԵՐՈՒԻ ԱՄԲԼԱՊԱՆԴՈՒՄ

ՏՈՒՄԱՆ ՈՐԴԵԳՐԵՑ ՌՈՒՍԻԱ - ԻՐԱՆ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 22 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Ռուսիոյ պետական Տուման որդեգրեց «Ռուսիոյ եւ Իրանի միջեւ գործակցութեան ընդլայնման մասին» յայտարարութիւնը:

Յայտարարութեան համաձայն, գործակցութեան նպատակն է խաղաղութեան եւ շրջանային անվտանգութեան ապահովումը, երկու պետութիւններուն միջեւ հաւասար յարաբերութիւններու հաստատումը երկու պետութիւններու տնտեսական աճին համար նպաստաւոր պայմաններու ստեղծումը եւ միջազգային ահաբեկչութեան բոլոր միջոցներու վերացումը:

Պետական Տուման հակահրաւական եւ անընդունելի կը նկատէ տնտեսական, գիտարուեստական եւ այլ մարզերու մէջ Ռուսիոյ եւ Իրանի գործակցութեան երրորդ երկրի մը միջամտելու փորձերը: Տուման Ռուսիոյ կառավարութեան եւ պետական միւս մարմիններուն կը յանձնարարէ օժանդակել քաղաքական, տնտեսական եւ մշակութային մարզերուն մէջ ռուսեւիրանական կապերու գարգացման:

ՔՈՉԱՐԵԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ «ԵՐԿՐԱՊԱՀ» ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐԱԿԱՆ ԽՈՒՄԲԻՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ

ԵՐԵՒԱՆ, 22 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան երէկ ընդունեց «Երկրապահ» պատգամաւորական խումբի անդամները:

Հանդիպումին քննարկուեցան նախագահական - պատգամաւորական խումբ, կառավարութիւն - պատգամաւորական խումբ յարաբերութիւններուն, ինչպէս նաեւ պետական քաղաքականութեան առնչուող հարցեր:

Տեսակցութեան նշուեցաւ, որ նախնօրինակ հանդիպումներ կարեւոր են Ազգային Ժողովին մէջ քննարկուող հարցերուն նկատմամբ պատգամաւորական խումբին կողմնորոշման համար:

Նախագահ Քոչարեան ըսաւ, որ «Երկրապահ» պատգամաւորական խումբը կառավարութեան յենարանն է Ազգային Ժողովին մէջ:

Վ. ՍԱՐԳՍԵԱՆ ՏԵՍԱԿՑԵՑԱՒ ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ ՀԵՏ

ԵՐԵՒԱՆ, 22 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Հայաստանի պաշտպանութեան նախարար Վագգէն Սարգսեան երէկ Չինաստանի մէջ հանդիպում ունեցաւ Չինաստանի Խորհրդարանի նախագահ Լի Փենի հետ:

Լի Փեն յայտնեց, որ Չինաստան կը յուսայ, հովկասի մէջ կը հաստատուի խաղաղութիւն եւ կայունութիւն, որոնք կը համապատասխանեն այդ շրջանի բոլոր երկիրներու շահերուն:

Չինաստանի Խորհրդարանի նախագահ գոհունակութիւն յայտնեց, որ դժուարութիւններու որոշ ժամանակաշրջանէ մը ետք, Հայաստանի ներքին իրավիճակին մէջ բարելաւում կը նկատուի: Ան նշեց, որ Չինաստանի եւ Հայաստանի միջեւ կնքուած առեւտուրի, տնտեսութեան, գիտութեան, մշակոյթի եւ կրթութեան համաձայնագիրը ամուր հիմք ստեղծած է հետագայ գործակցութեան համար:

Իր կարգին, նախարար Սարգսեան յայտնեց, որ Չինաստանի հետ յարաբերութիւնները Հայաստանի միջազգային քաղաքականութեան առաջնահերթութիւններէն է: Անոնք ողջունեցին երկու երկիրներու բանակներուն միջեւ բարեկամական յարաբերութիւններու յառաջացման եւ գարգացման գծով կողմերու պատրաստակամութիւնը:

Նախարար Սարգսեան Հայաստանի Ազգային Ժողովի նախագահին անունով Լի Փենը հրաւիրեց Հայաստան այցելելու:

Վ. Սարգսեան Զորեքշաբթի օր հանդիպում մը ունեցած էր նաեւ Չինաստանի պաշտպանութեան, գիտութեան, գիտարուեստի եւ արդիւնարերութեան նախարար Լու Չիպինի եւ Չինաստանի սպառազինութեան եւ գինուորական գիտարուեստի ընդհանուր վարչութեան պետ Ժաօ Կանչուանի հետ:

ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԳԾՈՎ

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ «ԿԸ ՑԱՒԻ» ՁԵՂՁԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Ձէյմս Ռուպին անդրադարձաւ Ապրպէյճանի նախագահական ընտրութիւններուն եւ յայտարարեց, թէ Ուաշինկթընն «մտահոգ» է ի տես ընտրութիւններուն ընթացքին տեղի ունեցած վեղծարարութիւններուն: Ռուպինի յայտարարութեան մէջ շնորհաւորանքի խօսք չկար Ալիեւի ընտրութեան կապակցութեամբ:

Շար.ի Է. 10

PLAN MedNet

•Յարմարագոյն գիներ
•Լաւագոյն պայմաններ
•Վճարման դիւրութիւններ

EXPRESS INSURANCE COMPANY

Մանրամասնութեանց համար դիմել 01-250999 թիւին, Տորա, Սանթըր Տետեան, 2րդ յարկ

ՀԱՐԻՐԻԷՆ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐԱԿԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ՝ ՔՈՖԻ ԱՆԱՆԻ

Վարչապետ Ռաֆիք Հարիրի ՄԱԿի հիմնադրութեան տարեդարձին առիթով շնորհաւորական հեռագիր մը յղեց կազմակերպութեան ընդհանուր քարտուղար Քոֆի Անանի: Հեռագիրին մէջ Հարիրի ողջունեց ՄԱԿի ընդհանրապէս յաջողութիւնը՝ պահպանելու համաշխարհային խաղաղութիւնը, բարձր գնահատեց հարաւային Լիբանանի մէջ Ֆինիլի խաղացած դերը եւ վերահաստատեց Լիբանանի պահանջը՝ առանց նախապայմանի գործադրելու թիւ 425 որոշումը:

ՔԱՊՊԱՆԻ

Հարիրի երէկ նաեւ ընդունեց հանրապետութեան միւֆթի շեյխ Մոհամէտ Ռաշիտ Քապպանին, որ հանդիպումէն ետք յայտնեց, թէ քննարկուած են իսլամական եւ ազգային ընդհանուր հարցեր:

Քապպանի հաստատեց, թէ նորընտիր նախագահ Էմիլ Լահուտ վատահութեան արժանի անձ մըն է եւ մաղթեց, որ անոր օրով կ'ամրապնդուին ազգային միասնականութեան, երկրի վերաշինութեան եւ Սուրիոյ հետ գործակցութեան երթը:

ԽԱԼԻԼ ՀԱՐԱՒՈՒԻ

Երեսփոխան Խալիլ Հարաւի երէկ այցելեց վարչապետին, ապա յայտարարեց, որ պետական պաշտօնեաներու ցուցակին գծով վերջնական պատկերը պիտի բիւրեղանայ խորհրդարանի ժողովին, ուր յատակ պիտի դառնայ ցուցակի ֆինանսաւորման ու գործադրութեան ձեւերը: Հարաւի նաեւ հաստատեց, թէ կառավարութիւնը իրաւունք ունի որեւէ ատեն ետ քաշելու ցուցակին օրինագիծը:

ՆԱԽԱԳԱՀ Է. ԼԱՀՈՒՏԷՆ ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԱԿԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ՝ ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ

Երէկ առաւօտ Արամ Ա. կաթողիկոս ստացաւ հանրապետութեան նորընտիր նախագահ գօր. Էմիլ Լահուտի հեռագիրը. նախագահը շնորհակալութիւն կը յայտնէ իր ընտրութեան առիթով վեհափառ հայրապետին կողմէ ղրկուած շնորհաւորական հեռագրին համար:

MAISON DES ETUDIANTS ARMENIENS

CITE INTERNATIONALE UNIVERSITAIRE DE PARIS

Փարիզի նամալսարանի Միջազգային Ուսանողներու Տան ամբողջական վերանորոգութենէն ետք եւ Պօղոս Նուպար փաշայի նուիրատուութեան 70ամեակին առիթով, տեղի պիտի ունենան տօնակատարութիւններ:

Այս առիթով, Հայ Ուսանողներու Տան վարչութիւնը կը փափաքի կազմել իր նախորդ բնակիչներուն ամբողջական ցանկը:

Կը խնդրուի յայտնել անուն, մականուն, պաշտօն, Հայ Ուսանողներու Տուն բնակած տարիներ, եւ նաեւ որեւէ լրացուցիչ տեղեկութիւն, այլ ծանօթ նախկին ուսանողներու մասին:

Maison des Etudiants Armeniens
Anaid Donabedian, Directrice
57, Boulevard Jourdan
75014 Paris - France
Fax: 33-1-44 16 10 61
Email donabed@ext. jussieu.fr

Օգնեցէ՛ք մեզի վերստեղծելու այս թանկագին կապը:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթ, 24 Հոկտեմբեր 1998, երեկոյեան ժամը 8:30ին, հեռատեսիլի հայկական պատկերասփիւռէն (ATN) պիտի պատկերասփռուի Ազգային առաջնորդարանի նախաձեռնութեամբ, Ս. Թարգմանչաց տօնին նուիրուած հանդիսութիւնը:

ՄԱՀԱԶԴ

Տիար Յովսէփ Մատէոսեան եւ գաւակները՝ Հուրի եւ Շահէ

Տէր եւ տիկին Վահէ եւ Սալրի Բրուտեան
Տէր եւ տիկին Արա եւ Մարալ Գալինճեան
Տիկին Լիւսի Սարգիսեան
Տէր եւ տիկին Մայք եւ Սեդա Վօլքր
Տիկին Սիրան Գաթայեան
Տիկին Նուարդ Տէր Յակոբեան եւ գաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց կնոջ, մօր, մեծ մօր, քրոջ եւ հարազատին՝

ՎԵՐԱ ՄԱՏԷՈՍԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ Փոստոյեան)

մահը, որ պատահեցաւ Հինգշաբթի, 22 Հոկտեմբեր 1998, յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Թաղման արարողութիւնը տեղի պիտի ունենայ Շաբաթ, 24 Հոկտեմբերին, առաւօտեան ժամը 11ին Ֆրրն Շրպիհի Ազգային կերեզմանատան մատրան մէջ:

•Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահագդ:

•Ցաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը (ժամէյզէ) Շաբաթ 24 եւ Կիրակի 25 Հոկտեմբերին:

ՋՕՐ. ԼԱՀՈՒՏԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԱՏԱՐՈՒԵՑԱՒ ՀԱՄԱԽՈՀՈՒԹԵԱՄԲ

ԿՂԶԻԷ ՇԱՄՈՒԷՏՏԻՆ

Հանրապետութեան նորընտիր նախագահ գօր. Էմիլ Լահուտ երէկ չնորհաւորական հեռագիր ստացաւ Պրագիլիոյ եւ Հարաւային Քորէայի նախագահներ Ֆերնանտօ Հընրիք Քարտոզոյէն եւ Քիմ Տայ Ժանկէն, եւրոպական համայնքի նախագահ Ժաք Սանթէրէն, հայ կաթողիկէներու Յովհաննէս Պետրոս ԺԵ. Գասպարեան պատրիարքէն եւ յոյն կաթողիկէներու Մաքսիմոս Ե. Հաքիմ պատրիարքէն: Լահուտի չնորհաւորական հեռագիրներ յղեցին նաեւ Լիբանանի րագմաթիւ ընկերային, տնտեսական, աշխատաւորական եւ քաղաքական կազմակերպութիւններ ու անձնաւորութիւններ:

Շիիներու կերագոյն խորհուրդի նախագահ շէյխ Մոհամմէտ Մեհտի Շամսէտտին երէկ ողջունեց գօր. Լահուտի ընտրութիւնը, որ «կատարուեցաւ բոլոր լիբանանցիներու համախոհութեամբ»: Ան մաղթեց, որ յաջորդ նախագահին համախոհական դեկավարութեան հետ կրնայ գործակցին բոլոր լիբանանցիները, շարունակելու համար հայրենիքի կարգադրութիւնը, արարական եւ իսլամական աշխարհներուն հետ կապի ամրապնդումը եւ իսրայէլեան դաւերուն դէմ Սուրիոյ հետ գործակցութիւնը:

Պետական նախարար Էլիաս Հաննա նկատել տուաւ, որ գօր. Լահուտ ընտրուեցաւ քուէներու 100 առ հարիւր համեմատութեամբ, որ արդիւնքն էր ամբողջ ժողովուրդին ու բոլոր երեսփոխաններուն այն համոզումին, թէ անհրաժեշտ է րնտրել գօր. Լահուտը, որպէսզի բանակին մէջ անոր յաջորդութեան նման բարիք գտնէ ամբողջ երկիրը:

Հաննա յայտարարեց, որ նախագահ Հրրաուի աւերէն ու պատերազմէն դուրս բերած երկիրը, գոր կը յանձնէ Լահուտի՝ ամրապնդելու համար գայն:

ԻՐԱՆԵԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐՆԵՐ

Վարչապետ Ռաֆիք Հարիրի երէկ ընդունեց Իրանի քաղաքաշինութեան եւ բնակեցման նախարար Ալի Ապտէլ Ալի Զատէն եւ անոր ընկերակցող պատուիրակութիւնը:

Հանդիպումէն ետք իրանցի նախարարը ելեւմուտքի պետական նախարար Ֆուատ Սինիորայի հետ ստորագրեց հարկային երկուութեան կանխարգիլման ու փոխադրամիջոցներու համաձայնագրեր, իսկ երկրագործութեան նախարար Շաուքի Ֆահուրիի հետ ստորագրեց այս բնագաւառէն ներս գործակցութեան համաձայնագիր մը:

Իրանցի նախարարը շնորհակալութիւն յայտնեց Լիբանանի իշխանութեան ու ժողովուրդին՝ Աֆղանիստանի մէջ իրանցի դիւանագէտներու ապահովութեան գծով անոնց կեցուածքին համար: Ան բարձր գնահատեց Իսրայէլի դէմ դիմադրութեան մղած պայքարը եւ վերահաստատեց Իրանի կօրակցութիւնը՝ մաղթելով երկու երկիրներու յարաբերութեանց յաւելեալ զարգացում:

Ա. ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆ ԱՅՑԵԼԵՑ ՍՓԷՅՐ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ

Հայաստանի դեսպան Արմաո Նաւասարդեան Երեքշաբթի, 20 Հոկտեմբերին այցելեց Պաապտա եւ տեսակցեցաւ մարոնիներու Նասրալլա Սֆէյր պատրիարքին հետ:

Խորհրդակցութիւնները կեդրոնացան Հայաստան - Լիբանան երկկողմանի յարաբերութիւններուն վրայ:

ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ ԺՐՆԵՒ ՄԵԿՆԵՑԱՒ

Երէկ առաւօտ, Արամ Ա. կաթողիկոս մեկնեցաւ Ժընեւ, ուրկէ պիտի անցնի նաեւ Էվիան (Ֆրանսա) նախագահելու համար կարգ մը ժողովներու, որոնք անմիջականօրէն առնչուած են յառաջիկայ Դեկտեմբերին Հարարէի (Զիմպապուէ) մէջ տեղի ունենալիք Եկեղեցիներու Համաշխարհային Խորհուրդի ութերորդ ընդհանուր համագումարին:

Վեհափառը Անթիլիաս պիտի վերադառնայ մէկ շաբաթէն:

ԴԻՒԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ

ԱՐՑԱԽԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

•Հոիփսիմէ Շիմշիրեանի եւ Եղիսաբէթ Գալեճեանի մահուանց առիթով,
Սուրէն Ալթունեան եւ ընտանիք 50.000 լ.ո.

ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ

ՄՕՏ ՕՐԷՆ

ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ ԵՒ ԱՍԱՑՅԱԼՆ

ՅԱՅՐԵՆԻ ՍԻՐՈՒԱԾ ԵՐԳՉՈՒՀԻ

ՆՈՒՆԷ ԵՍԱՅԵԱՆ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ ՁՕՐԱՎԻԳ ԿԸ ԿԱՆԳՆԻՆ ՋՕՐ. ԼԱՀՈՒՏԻ

ԿՂԶԻԷ ՍԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ

Միացեալ Նահանգներու դեսպան Տէյվիտ Սաթերֆիլտ երէկ այցելութիւններ տուաւ արտերկրի լիբանանցիներու հարցերու, ճարտարարուեստի եւ կրթութեան նախարարներ Թալալ Արսլանի, Նատիմ Սալէմի եւ Ժան Օպէյտի:

Այս հանդիպումներէն ետք կատարած իր յայտարարութիւններուն մէջ ամերիկացի դեսպանը վերահաստատեց իր երկրին վօրակցութիւնը՝ Լիբանանի նորընտիր նախագահին, «որ Լիբանանի համար նոր բարիքներու սկիզբն է», պատրաստակամութիւն յայտնելով գործակցելու անոր ու Լիբանանի կառավարութեան հետ իրականացնելու համար Լիբանանի եւ ամերիկացի ժողովուրդներուն մաղթանքները:

Ան նաեւ, որ նախարարներուն հետ քննարկած է շրջանային հարցերը՝ նախատեսելով, որ Ույայ Փլէնթէյշընի ժողովները դրական արդիւնքներ տան շրջանին համար:

Ամերիկացի դեսպանը վերահաստատեց, որ Ուաշինկթընի միշտ հետաքրքրուած է հարաւային Լիբանանի վիճակով եւ վճռած է բոլոր բնագաւառներէն ներս օգնել Լիբանանի, յատկապէս ճարտարարուեստի բնագաւառէն ներս, «եւ այս գծով կը պատրաստուին ամերիկեան բազմաթիւ ծրագիրներ»:

ՀԸՐԱՒՈՒԻ ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ ԺՈՄՊԼԱԹԻ

Նախագահ Էլիաս Հրրաուի երէկ հեռաձայնեց գաղթականներու հարցերու նախարար Ուալիտ Ժոմպլաթի, եւ չնորհակալութիւն յայտնեց անոր նորընտիր նախագահ գօր. Լահուտի յղած չնորհաւորական նամակին մէջ այժմու իշխանութեան իրագործումներուն վերաբերող իր կեցուածքին համար:

Ժոմպլաթ նամակին մէջ նշած էր, որ իր այս կեցուածքը հիմնուած է պատմական պարկեշտութեան վրայ, որովհետեւ անկարելի է ուրանալ, թէ այս հանգրուանին մէջ վերամիացած են պետութեան բեկորները, սկսած է պետութեան վերականգնումն ու երկրի վերաշինութիւնը, եւ այս բոլորին մէջ նախագահ Հրրաուի ունեցած է հիմնական դեր:

Նախագահ երէկ նաեւ րնդունեց հաւատարմագրերը Պրագիլիոյ, Նորվեկիոյ եւ Իրլանտայի դեսպաններուն:

ԲԱԽՏԱԻՈՐՈՒԱԾ

Տէր եւ տիկին
Ասպետ եւ Թալին
Աւետիսեան

բախտաւորուած են առջինեկ մանչ զաւակով մը՝

ՇԱՀԷՆ

Մոնթրէալ, 20 Հոկտեմբեր 1998:

ՍՏԱՑԱՆՔ

•DEL EL FRATES AL RIO DE LA PLATA
Հեղինակ՝ ԳԷՈՐԳ (ԽՈՐԽԷ) ՍԱՐԱՖԵԱՆ
Պուէնոս Այրէս, 1998

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ

CHOOSY RESTAURANT

ԱՐԻՒՆ ՍԵՆԹԸՐ

Հեռ. 257469 - 70
03-278260

ԱՄԷՆ ՕՐ

ժամը 12էն մինչեւ 16

ԱԶԱՏ ԲԱՑ ՊԻՒՖԷ

Զովացուցիչով միասին

ՄԻԱՅՆ՝ 10,000 Լ. Ո.

(7 տարեկանէն վար ձրի)

ՀԱՊՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ ՅՕՐԻՆՈՒՄԻ ՄՐՑԱՆՔ

Հ. Բ. Ը. Միութեան Հ. Ե. Ընկերակցութեան «Ալեք Մանուկեան» Կեդրոնի մշակութային յանձնախումբը երրորդ տարին ըլլալով կազմակերպեց բանաստեղծական յօրինումի մրցանք, 12էն 18 տարեկան բոլոր հայ պարմանի-պարմանուհիներու համար: Մրցանքը նուիրուած էր Եղիշէ Չարենցին. անոր ծնընդեան 100ամեակին առիթով: Յանձնախումբս նախորդ տարիներուն պէս, այս տարի եւս մասնակիներով դիմեց հայ երկրորդական եւ միջնակարգ բոլոր վարժարաններու տնօրէնութիւններուն: Իւրաքանչիւր անձ երկու բանաստեղծութեամբ մասնակցեցաւ մրցանքին, մէկը պարտադիր. միւթ ունենալով «ընկերը», իսկ երկրորդը՝ ազատ: Ընթ վարժարաններէ 27 հոգի մասնակցեցան, 17 աղջիկներ, 10 տղաներ: 13 կրտսեր (12էն 15 տարեկան) եւ 14 երեց (16էն 18 տարեկան): 14ը Կիպրոսէն, 11ը Պէյրութէն եւ երկուքը Այնճարէն:

Դատական կազմի անդամ նշանակուեցան տեարք Երուանդ Պարսումեան, Գէորգ Աճեմեան եւ Պէդրոս Սիմոնեան: Դատաւորներ առանձին - առանձին գնահատել ետք իւրաքանչիւր մասնակցողի գործը, ժողովի մը ընթացքին, որուն ներկայ էին յանձնախումբին անդամները, յանգեցան հետեւեալ եզրակացութեան:

ԿՐՏՍԵՐՆԵՐ

Ա. Մրցանակ

Մարինէ Ալթունեան, «Բուրմունք» (Հ. Բ. Ը. Մ. Մելգոնեան Կրթ. Հաստատութիւն)
Յիշատակութեան արժանի
Արծնի Մեղրի Խօշեան, «Արդար ընկեր» (Հայ Աւետարանական Քոլէճ)

ԵՐԻՑՆԵՐ

Ա. Մրցանակ
Նուպար Գէորգեան, «Ի՞նչ է» (Գալուստ Կիւլպէնկեան - Յառաջ Ազգ. Վարժարան)
Ա. Մրցանակ
Սալբի Տէյիրմէնճեան, «Լոկ երեք բան» (Հ. Բ. Ը. Մ. Դարուհի Յակոբեան վարժարան)
Բ. Մրցանակ
Ալիք Գաֆէճեան, «Գիշեր մը» (Հ. Բ. Ը. Մ. Մելգոնեան Կրթ. հաստատութիւն)

Մրցանակաբաշխութիւնը տեղի ունեցաւ Եղիշէ Չարենցի նուիրուած հանդիսութեան ընթացքին, Հինգշաբթի, 23 Յուլիս 1998, «Ալեք Մանուկեան» կեդրոնին մէջ: Երեց Ա. մրցանակ շահողները ստացան Ս. Մալիասեանցի քառահատոր հայերէն հայերէն բառարան, երեց Բ. մրցանակ շահողը ստացաւ Վահրամ Մավեանի հատընտիրը, կրտսեր Ա. շահողը ստացաւ Մեսրոպ Գուլումճեանի անգլերէն հայերէն բառարան: Մրցանքին բոլոր մասնակցողները ստացան Եղիշէ Չարենցի ծննդեան 100ամեակի առթիւ հրատարակուած հատընտիրը:

Յանձնախումբս կը շնորհաւորէ մրցանքին բոլոր մասնակցողները, մասնաւորաբար մրցանակակիրները՝ մաղթելով անոնց յարատեւութիւն: Շնորհակալութիւն կը յայտնենք դատական կազմի անդամներուն, Հ. Բ. Ը. Մ. - Հ. Ե. Ը.ի վարչական պատասխանատուներուն եւ բոլոր այն ուսուցիչներուն եւ դպրոցներու տնօրէնները, որոնք քաջալերեցին հայ ուսանողը՝ մասնակցելու բանաստեղծական յօրինումի մրցանքին:

Հ. Բ. Ը. Մ. - Հ. Ե. Ը.
«ԱԼԵՔ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ» ԿԵԴՐՈՆ
ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

ՓԻՆՈՇԷԻ ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՆՁԵՌՆՄԽԵԼԻՈՒԹԻՒՆԸ ՊԷՏՔ Է ՅԱՐԳՈՒԻ

ԿԸՍԷ ՉԻԼԻԻ ՆԱԽԱԳԱՀԸ

Չիլիի նախագահ Էտուարտօ Ֆրէյ Չորեքշաբթի օր վերադարձաւ իր երկիրը, ուր 8 տարուան ժողովրդավարութիւնը դժուար փորձաքարի մը դիմաց կը գտնուի նախկին բռնատէր Աուկուսթօ Փինոշէի ձերբակալութեան պատճառով:

Ֆրէյ, որ Փորթուգալի մէջ իպերիական-ամերիկեան գերաւտիճանին մասնակցած էր, ըսաւ, որ իր կեցուածքը յստակ դարձուցած է ձերբակալութեան գծով. Փինոշէի դիւանագիտական անձեռնմխելիութիւնը պէտք է յարգուի: Ան կոչ ուղղեց չիլիցիներուն, որ հարցին գծով «հանդարտութիւն» ցուցաբերեն:

Փինոշէ ձերբակալուած էր Լոնտոնի մէջ, սպանացի դատաւորի մը կողմէ պայն Սպանիոյ յանձնելու պահանջ մը ստանալէ ետք: Ան կ'ուզէ նախկին բռնատէրը դատել ցեղասպանութեան եւ ահաբեկչութեան յանցանքներով:

Բրիտանիոյ նախկին վարչապետ Մարկրէթ Թաչըր՝ ներկայ վարչապետ Թոնի Պլէրը խրատելով. երէկ առաջարկեց անմիջապէս ապատ արձակել Փինոշէն:

Թաչըր, որ Փինոշէի ձերբակալութենէն 2 շաբաթ առաջ, Լոնտոնի իր տան մէջ հիւրընկալած է պայն, *«Թայմզ»* թերթին գրած է, թէ «ան այնքան քայլերու դիմած է բրիտանացիներու կեանքը փրկելու համար» 1982ի Մալուին կղզիներու պատերազմին ընթացքին, երբ Չիլի գօրակցած էր Բրիտանիոյ Արժանթինի հետ տագնապին մէջ:

Վարչապետ Պլէրի բանբերը ըսաւ, որ Թաչըր Փինոշէի հարցին բնոյթը սխալ ըմբռնած է:

Արտաքին գործոց նախարար Ռոպին Քուք ըսաւ, որ Թաչըր պէտք է հեռու մնայ դիւանագիտական տագնապէն եւ բրիտանական ատեաններուն ձգէ որոշումը՝ Աուկուսթոն Սպանիոյ յանձնելու մասին:

Չորեքշաբթի գիշեր քանի մը հարիւր ֆրանսացի եւ չիլիցի ցուցարարներ Փարիզի մէջ Սպանիոյ դեսպանատան առջեւ ցոյց մը կատարած էին՝ կոչ ուղղելով Բրիտանիոյ. որ Փինոշէն Սպանիոյ յանձնէ:

(ՌՈՅԹԵՐՋ)

ՀԱԿԱՌԱԿ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՎԵՐՈՅԻՆ

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ Կ'ԱՌԱՋԱՐԿԷ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼ

Թուրքիոյ վարչապետ Մեհմետ Եըլմազ երէկ ողջունեց Եւրոպական Յանձնաժողովին նիւթական օժանդակութեան նոր առաջարկները, իբրեւ առաջին յաջողութիւն մը՝ Անգարայի Եւրոպական Միութեան ֆոնտերու յատկացման գծով յունական *վէթոյին* դէմ:

Եւրոպական Յանձնաժողովը Չորեքշաբթի օր առաջարկած էր Թուրքիոյ երեք տարուան վրայ տարածուող 150 միլիոն Էքիւ (180 միլիոն տոլար արժողութեամբ) նիւթական օժանդակութեան ծրագիր մը:

Յունաստան անմիջապէս հակադարձած էր՝ ըսելով, որ հարցը դատարան պիտի տանի:

«Յունական *վէթոն* յաղթահարուեցաւ՝ Եւրոպական Միութեան հետ մեր յարաբերութեանց մէջ առաջին անգամ ըլլալով», յայտարարեց Եըլմազ թղթակիցներու: «Մեր կառավարութիւնը կ'ողջունէ այս վարգացումը», շեշտեց ան:

Յունաստան Թուրքիոյ օժանդակութեանց յատկացումը խափանած է: Օժանդակութեան նպատակն է նպաստել Թուրքիոյ, որ Եւրոպական Միութեան հետ կնքած մաքսային միութեան համար նիւթական անհրաժեշտ մակարդակին հասնի:

Սակայն Ե. Միութեան կարգ մը երկիրներ կ'ուզեն, որ օժանդակութիւնները յատկացուին Թուրքիոյ քիոյիբրեւմիջոց՝ Անգարան Արեւմուտքին մօտ պահելու:

Ըստ Ե. Յանձնաժողովին առաջարկին, օժանդակութեան 135 միլիոն էքիւի գումարը պիտի յատկացուի համաձայն յօդուածի մը, որ գործնապէս Թուրքիոյ բարգաւաճման ընթացքի մէջ գլտնուող երկրի իրաւավիճակ կու տայ՝ առիթ տալով, որ առաջարկը ընդունուի մեծամասնութեան կողմէ՝ յաղթահարելով յունական *վէթոն*:

Այսուհանդերձ Եըլմազ երէկ վգուշաւոր էր օժանդակութեան գծով՝ յայտնելով, որ անիկա պէտք է ընդունուի Ե. Միութեան նախարարներու ժողովին կողմէ՝ Թուրքիոյ որեւէ գումար յատկացուելէ առաջ:

Պետական նախարար Շիւքրիւ Սինա Կիւրէլ ըսաւ, որ Անգարայի եւ Ե. Միութեան միջեւ յարաբերութեանց բարելաւումը կախեալ է Թուրքիոյ համար նախապէս ճշդուած նիւթական օժանդակութեան լիովին յատկացումէն:

Ըստ 1996ին կնքուած մաքսային միութեան համաձայնութեան պայմաններուն, Ե. Միութիւնը 415 միլիոն տոլար օժանդակութիւն մը պէտք է կատարէ Թուրքիոյ, որպէսզի անիկա կարենայ յաղթահարել հարցերը եւ 15 անդամ հաշուող պլոքին հետ ազատ առեւտուրին յարմարի:

Յունաստանի արտաքին գործոց նախարարութիւնը Չորեքշաբթի օր նոր առաջարկները «ապօրինի քայլ» որակեց եւ յայտնեց. «Եւրոպական Յանձնաժողովը Եւրոպական Առեւտրի պիտի տանինք»: Ան աւելցուց, որ այս քայլին պիտի դիմուի անմիջապէս:

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ ՄԱՐՄԻՈՅ ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ՉԿԱՅ

Մինչ այդ երէկ «Առանց Սահմանի Թղթակիցներ» միջազգային կազմակերպութիւնը ըսաւ, որ Թուրքիա մամլոյ ազատութիւնը յարգելու եւ լրագրողներու դէմ ոտիկանութեան վայրագ արարքներուն վերջ տալու իր յանձնառութիւնները չի յարգեր:

Անիկա ըսաւ, որ այս տարուան առաջին 6 ամիսներուն ոտիկանութեան յարձակումներուն պատճառով 2 թղթակիցներ սպանուած են, 5 ուրիշներ տանջանքներու ենթարկուած, 58 ուրիշներ յարձակումի ենթարկուած եւ սպառնալիքներ ստացած, 45 այլ թղթակից ձերբակալուած եւ 2 ուրիշներ բանտարկուած:

«Գրաւուած կամ գրաքննուած հրատարակութեանց թիւը աւելի քան կրկնապատկուած է անցնող տարուան ընթացքին, հակառակ նախագահ Սիւլէյման Տեմիրելի կարծիքի ազատութիւնը յարգելու խոստումին», ըսաւ կազմակերպութիւնը:

(ՌՈՅԹԵՐՋ)

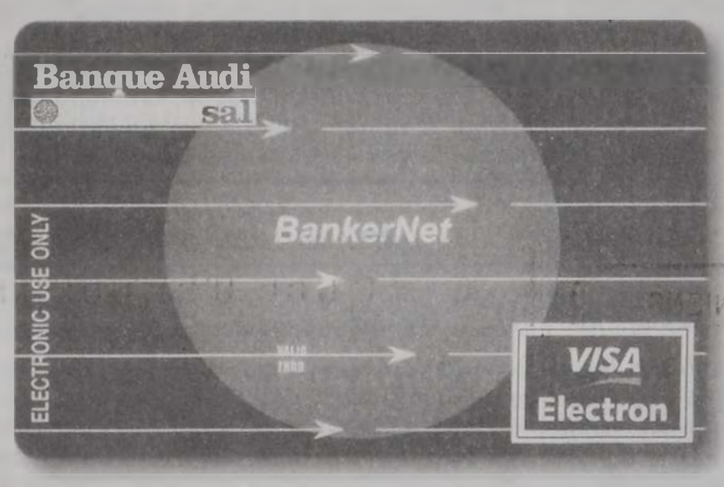
ԻՐԱՔ *ՄԱԿԻ* ՋԻՆԷՔԻ ՔՆԻՉ ՄԸ ԻԲՐԵՒ ԼՐՏԵՍ Կ'ԱՄԲԱՍՏԱՆԷ

ՊԱՂՏԱՏ, 22 (ՌՈՅԹԵՐՋ).- Իրաք ՄԱԿի գլուխաւոր ներկայացուցած է գէների բննիչներէն մէկու մը մասին, որ ըստ իրաքեան աղբիւրներուն, լրտես մըն է. յայտնեց ՄԱԿի պաշտօնատար մը Չինգշաբթի օր:

Նիլզ Քարլսթրոմ ըսաւ, որ իրեն գլխաւոր գլուխաւոր մը ներկայացուցած է, եւ թէ ինք գայն Նիւ Եորք փոխանցած է: Քարլսթրոմ դիտել տուաւ, որ Նիւ Եորքի մէջ պատասխանատուներ սկսած են բննարկել հարցը:

Իրաք Չորեքշաբթի օր լրտեսութեան յանցանքով ամբաստանեց չիլիցի բննիչ մը, որ փորձած է իր անձնական *բամերայով* գէների կեդրոններէն մէկուն կազմածները նկարել: Իրաքցի պաշտօնատարներ անկէ պատահեցած են նկարած ֆիլմը: Չիլիցի բննիչը յանձնուած է *բամերան* եւ ֆիլմը:

Միւս կողմէ, ՄԱԿի բնդհանուր քարտուղար Քոֆի Անան Չինգշաբթի օր դիտել տուաւ, որ Իրաք չիլիչ մօտերքում որդեգրած է Աղտահովութեան Խորհուրդին որոշումներուն հանդէպ: Աղտահովութեան Խորհուրդը որոշած է ամբողջական բննարկում-արժեւորում մը կատարել Իրաքի պարժամիջոցներուն մասին, որոնք հաստատուած են 1990ին: Աղտահովութեան Խորհուրդը չեշտած էր, սակայն որ բնդհանուր բննարկումը տեղի պիտի ունենայ, երբ Իրաք կ'ենթադրուի Օգոստոս 5ի որոշումը, որուն լոյսին տակ առկախեց ՄԱԿի գէների բննիչներուն եւ յանձնախումբին հետ գործակցութիւնը: Իրաք իր հարցումներ ուղղած է Ա. Խորհուրդին լրտեսութիւններ պահանջելով պարժամիջոցները վերստուգելու եւ բնդառաջ անելուց: Իրաք կ'ուզէ գիտնալ, թէ Օգոստոս 5ի որոշումը կ'ենթադրէ որքան ժամանակ երբ Ա. Խորհուրդը աշխատանքին պիտի ձեռնարկէ:

ՓՈՔՐԻԿ ՔԱՐՏՈՎ ՇԱՀԵՑԷՔ 5000 ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՏՈԼԱՐ

Եթէ ունիք EXPRESS հաշիւ մը **Audi** դրամատան մէջ. **ամէն ամիս** առիթը ունիք շահելու **կանխիկ տասը նուէրներէն** մէկը՝ իւրաքանչիւրը **5000 ամ. տոլար:**

Այս խարտը գործադրութեան կը դրուի 1 Նոյեմբեր 1998էն սկսկեալ եւ ի զօրու է յառաջիկայ 24 ամիսներուն համար:

Ամէն անգամ որ գործածէք այս խարտը Automatic Teller Machine (ATM) կամ Banker Net/Visa-Electron VISA Electron հաստատած վաճառականներու մօտ, Լիբանանի մէջ թէ դուրս, պիտի աւելցնէք ձեր շահելու հաւանականութիւնը:

Երբ EXPRESS հաշիւ հաստատէք **Audi** դրամատան որեւէ մասնաճիւղէ ներս ինքնաբերաբար պիտի ունենաք Banker Net/Visa-Electron խարտ մը:

Ուրեմն ինչի՞ կը սպասէք:

Այսօր իսկ EXPRESS հաշիւ մը հաստատեցէք **Audi** դրամատան մէջ

Մանրամասնութեան համար դիմել մօտակայ մասնաճիւղին. կամ հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն: 01-253515 / 01-253505

Banque Audi sal

ՉԱՓԱՒՈՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ՊԱՀՊԱՆՈՂԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ ՊԱՅՔԱՐ

ԻՐԱՆԻ ՄԱՍՆԱԳԷՏՆԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎԻՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԱՅՍՕՐ

Իրանցի քուէարկողները այսօր պիտի ընտրեն Մասնագէտներու ժողովի 86 անդամները: Քուէարկողները չատեր կ'ըսեն, որ իրենց քուէները փոփոխութիւն մը պիտի չբերեն, որովհետեւ յստակ է, թէ պահպանողականները պիտի կազմեն Մասնագէտներու ժողովին մեծամասնութիւնը՝ նկատի ունենալով՝ որ 160 թեկնածուներուն 130ը պահպանողական է:

Իսլամական կրօնաւորներ կոչ կ'ուղղեն իրանցիներուն, որ կատարեն իսլամական իրենց պարտաւորութիւնը եւ մասնակցին քուէարկութեան: Կրօնաւորները պիտի կու տան, որ քուէարկութիւնը անհրաժեշտ է պահպանելու համար Իրանի իսլամական դրութիւնը:

Մասնագէտներու ժողովը միակ մարմինն է, որ իրաւասութիւն ունի պաշտօնանկ ընելու Իրանի հոգեւոր գերագոյն պետը՝ Ալի Խամենէին: Նախագահ Մոհամմէտ Խաթեմիի չափաւորական քաղաքականութեան հետեւորդները, որոնք մեծ խանդավառութեամբ մասնակցած էին Մայիսի նախագահական ընտրութիւններուն, այսօր նոյնքան խանդավառ չեն, որովհետեւ Մասնագէտներու ժողովի անդամները պիտի մնան պահպանողականները՝ անխախտ պահելով Խամենէիի յայն իրաւասութիւնները:

Մինչ պահպանողականները կոչ կ'ուղղեն քուէարկողներուն մասնակցելու ընտրութիւններուն, չափաւորականներ կը նախընտրեն քիչ թիւով քուէարկողներու մասնակցութիւնը՝ տկարացնելու համար պահպանողականներուն դիրքը:

ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԻՐԱՒԱՆՑ ԽԱԽՏՈՒՄԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ

Մակի քննիչ մը յայտնեց, որ Իրանի մէջ մարդկային իրաւանց մարգի խախտումները կը չարունակուին, հակառակ անոր, որ իրանցի դեկավարները կը փափաքին աւելի հանդուրժող եւ խաղաղարար բնկերութիւն մը կերտել:

Մակի մարդկային իրաւանց յանձնաժողովի Իրանի մէջ գործող ներկայացուցիչը՝ Մօրիս Քոփիթորն, դիտել տուաւ, որ խոչընդոտները յաղթահարելը դիւրին աշխատանք չէ իսկ յաջողութիւնն ալ երաշխաւորուած չէ: Ան բսաւ նաեւ, որ Իրանի դեկավարներուն մօտ պատրաստակամութիւնը կայ աւելի հանդուրժող բնկերութիւն մը ունենալու:

Միւս կողմէ, իրանեան ատեան մը փրկագինով ազատ արձակեց օրաթերթի մը խմբագրապետը, որ ձերբակալուած էր մէկ ամիս առաջ, եւ անոր օրաթերթը փակուած էր:

● *ԻՐԱՆ երէկ յայտարարեց, որ Աֆղանիստանի Թալեպան շարժումի կինեայները տակաւին կայանքի տակ կը պահեն իրանցիներ: Արտաքին գործոց նախարար Մոհամմէտ Խարազի, որ տեսակցութիւն ունեցած էր Մակի պատուիրակ Լախտար Իպրահիմիի հետ, պահանջեց անմիջապէս ազատ արձակել գանոնք:*

(ՌՈՅԹԵՐՋ)

ՎԵՐԱՄՈՒՏ ԵՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒՄ

ԱՄԵՐԻԿԱՀԱՅ ԲԱՐԵՐԱՐՆԵՐ ՌԱԼՖ ԵԻ ՍԱԻՐ ԹԻՒՓԷՆՔԵԱՆՆԵՐՈՒ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԵԱՄԲ՝

ԳԻՒՄՐԻՒ ՄԷՋ ԲԱՅՈՒՄԸ ԿԱՏԱՐՈՒԵՑԱՒ ՆՈՐԱԿԱՌՈՅՑ ԹԻՒ 5 ԴՊՐՈՑԻՆ

Շաբաթ, 17 Հոկտեմբերին, բացումը կատարուեցաւ Գիւմրիի թիւ 5 նորակառոյց դպրոցին, որուն ներկայ գտնուեցան արտասահմանէն, Երեւանէն եւ մօտիկ մարզերէն բազմաթիւ հիւրեր։

1988ի աղէտալի երկրաշարժէն ետք, Գիւմրիի Արգախ թաղամասի այս դպրոցը կը գործէր տնակներու մէջ։

Ներկայի նոր շէնքը կառուցուեցաւ Հայաստանի կառավարութեան տրամադրած 125 միլիոն դրամի եւ Լոս Անճելըսի Հայ Կրթական Հիմնարկութեան 260 հազար տոլարի յատկացումներով։ Վերջինին նուիրատուներն էին լոսանճելըսահայ բարերարներ տէր եւ տիկին Ռալֆ եւ Սաւի Թիւֆէնքեաններ, ի յիշատակ իրենց հանգուցեալ որդւոյն։

Հայաստանի երկրաշարժի 10ամեակի նախաշեմին կատարուող բացման առիթով, ուսուցիչներ, աշակերտներն ու առ հասարակ գիւմրեցիները չնորհաւորութիւններ ստացան նախագահի խորհրդական Վահան Յովհաննիսեանէն, կրթութեան եւ գիտութեան նախարար Լեւոն Մկրտչեանէն, Հայաստանի մէջ Ամերիկայի դեսպան Մայքրլ Լեմրնէն, բարերար Ռալֆ Թիւֆէնքեանէն, Շիրակի մարզպետ Արարատ Գոմցեանէն, դպրոցի նախկին սաներէն ակադեմիկոս Կարլէն Ադամեանէն եւ ուրիշներէ։

Նորակառոյց դպրոցը օրհնեց Ներսէս արք. Պոգոսեան։ Բացման ժապաւէնը կտրեցին տիկին Պելլա Քոչարեան եւ մարզպետ Արարատ Գոմցեան։ Իսկ դպրոցի խորհրդանշական բանալին յանձնուեցաւ տիկին Սաւի Թիւֆէնքեանին։

Այնուհետեւ, հիւրերը ծանօթացան վարժարանի արդիական յարմարութիւններուն եւ կահաւորման։

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ՝ ՆԱԽԱԳԱՀ ՔՈՉԱՐԵԱՆԻՆ ՀԵՏ

Երկուշաբթի, 19 Հոկտեմբերին նախագահ Ռ. Քոչարեան ընդունեց տիկին Սաւի Թիւֆէնքեանի գլխաւորութեամբ Հայ Կրթական Հիմնարկութեան 95 հոգինոց պատուիրակութիւնը։ Ան չնորհակալութիւն յայտնեց նուիրատուներուն երկրաշարժի գօտիի երեխաներուն կատարած իրենց նուէրին համար։

Անդրադառնալով դեռ ամրողջութեամբ չվերականգնած աղէտի գօտիի իրավիճակին՝ նախագահը ըսաւ. «Մեր պետութեան պատիւ չէ երկրաշարժէն տասը տարի ետք աղէտի գօտիին մէջ տակաւին ունենալ այսպիսի վիճակ», միաժամանակ վստահութիւն յայտնելով, որ նաեւ սփիւռքահայերու աչխուժ մասնակցութեամբ հնարաւորութիւն պիտի ստեղծուի կարգաւորելու վիճակը։

Նախագահը իր խօսքը ուղղելով սփիւռքահայ հիւրերուն՝ ըսաւ. «Մենք կ՚ակնկալենք ձեր աչխուժ մասնակցութիւնն ու աջակցութիւնը մեր երկրի գարգացման ծրագիրներուն, որոնց նպատակն է Հայաստանը դարձնել կայուն, բարգաւաճ եւ հպար երկիր։ Այսօր բոլորս այդպիսի հայրենիքի կերտման գործընթացի մասնակիցներն ենք», եւ աւելցուց, թէ «մեր համընդհանուր նպատակը պէտք է լինի ստեղծել ուժեղ Հայաստան եւ ուժեղ Սփիւռք»։

Հայ Կրթական Հիմնարկութեան ներկայացուցիչները պատրաստակամութիւն յայտնեցին իրենց մասնակցութիւնը բերելու երկրի գարգացման ծրագիրներուն։

Նոյն օրը նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան ընդունեց նաեւ Հայ Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան պատուիրակութիւնը։

Այս այցելութեան առիթով, նախագահը նչեց, թէ՝ «իրականութիւն կը դառնայ մեր բոլորին տարիներու երազանքը՝ կը կայանայ հայոց անկախ պետականութիւնը, որուն մասնակցութեան մեծ բաժին կը բերէք նաեւ դուք։ Իւրաքանչիւր հայու համար Հայաստանը պէտք է ըլլայ սուրբ հայրենիք, եւ ձեր գործունէութիւնը անոր վառ ապագայն է»։

ՄԱԿԻ ՁԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԸ Կ՚ԱՋԱԿՑԻ ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՄԱՆ

Հայաստանի Միւնիհի մարզի ոմբակոծումներէն տուժած դպրոցներու վերանորոգումը պիտի կատարուի ՄԱԿի Զարգացման հիմնադրամի աջակցութեամբ։ Մինչեւ տարեվերջ շուրջ 250 միլիոն ամ. տոլար արժող աշխատանքի պիտի կատարուի Գորիսի Հարրաշէնի, Խրիձորիսկի եւ Կողնիձոր գիւղերու դպրոցներուն մէջ։

Ըստ Միւնիհի մարզպետարանի հետ կնքուած համաձայնագրին, ՄԱԿի Զարգացման հիմնադրամը 1999ին վերանորոգման աշխատանքներ պիտի կատարէ նաեւ Կապանի Սրաշէն, Սիսիանի Ադիտաւն եւ Գորիսի Խոգհամար գիւղերուն մէջ։

ԲԱՅՈՒՄ՝ Ս. ՄԵՍՐՈՊ ՄԱՇՏՈՑԻ ԴՊՐԱՏԱՆ

Կիրակի, 18 Հոկտեմբեր 1998ին, Ւրագածոտնի թեմի հոգեւոր կեդրոն Օշականի մէջ բացումը կատարուեցաւ Ս. Մեսրոպ Մաշտոց դպրատան։ Բացումին ներկայ էր հոծ բազմութիւն մը, ինչպէս նաեւ դպրատան ամերիկահայ բարերարներ՝ Միւան Կոպոյեան եւ Միւլիա Կոպոյեան։

Օշականի մէջ հինգաւուրց դպրոցը նորոգելու եւ զայն Ս. Մ. Մաշտոցի յիշատակին նուիրելու գաղափարը յղացած էր Գարեգին Ա. կաթողիկոս, 1995ին Օշական կատարած իր առաջին այցելութեան ընթացքին։

Բացման արարողութեան ընթացքին խօսք առաւ դպրոցի վարիչ-տնօրէն Ալֆրէտ Շահնազարեան, որ շրջանի բնակչութեան անունով շնորհակալութիւն յայտնեց Ամենայն հայոց կաթողիկոսին եւ շուտափոյթ ապաքինում մաղթեց անոր։

Նախագահ Ռ. Քոչարեանի շնորհաւորութիւնները փոխանցեց Ւրագածոտնի մարզպետ Հրայր Կարապետեան։

Ներսէս արք. Պոզապալեան Ամենայն հայոց կաթողիկոսին կողմէ բարերար Միւլիա Կոպոյեանը պարգեւատրեց Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի շքանշանով։ Ականջ նուիրատուութեամբ պիտի կառուցուի Երեւանի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցիին խորանը։

Նոյն օրը դպրատան մէջ բացումը կատարուեցաւ գեղանկարչական ցուցահանդէսի մը, որ պիտի տեւէ մինչեւ 25 Դեկտեմբեր։

Դպրատան մէջ պիտի կատարուին Ս. Մեսրոպ Մաշտոցի ժառանգութեան նուիրուած գիտական աշխատանքներ, գիտաժողովներ եւ ցուցահանդէսներ։ Ան պիտի դառնայ գրադարանային, թանգարանային, կրթական եւ յատկապէս մեսրոպագիտութեան ուսումնասիրման կեդրոն։

Ըստ դպրատան վարիչ-տնօրէնին, կեդրոնը ունի ականաւոր հայագէտներէ կազմուած իր Գիտական խորհուրդը, որ նախատեսած է ամէն տարի «Մաշտոցեան ընթերցումներ» կազմակերպել եւ այլ գիրքերու կողքին, հրատարակել նաեւ «Ուսկեդար»ը։

Դպրատան սատար կանգնած են Մեսրոպ Մաշտոցի անունը մատենադարանը, Հայաստանի Ազգային գրադարանը, Գիտութիւններու Ազգային Ակադեմիան, Ազգային պատկերասրահը, պետական արխիւը, Երեւանի Պետական համալսարանը, եւ զանազան կազմակերպութիւններ։ Ձեռք բերուած են նաեւ հայագիտական հայերէն, ռուսերէն եւ այլ լեզուներով 4000 գիրքեր։

Բանդակագործ Ղուկաս Ջուբար դպրատան նուիրած է Մովսէս Խորենացիի, Ակաճիա Շիրակացիի, Թորոս Ռոսլինի, Կոմիտասի քանդակներն ու Մաշտոց եւ Կորիւն միասնական քանդակը։

ՎԵՐԱՄՈՒՏ՝ ՆՈՐԱԿԱՌՈՅՑ ԴՊՐՈՑԻՆ ՄԷՋ

21 Հոկտեմբերին Օշականի Մեսրոպ Մաշտոցի անունն կորակառոյց դպրոցը իր դռները բացաւ աշակերտներուն առջեւ. դպրոցի շինութեան աշխատանքը սկսած էր մօտ մէկ տարի առաջ։

Շինութեան համար շուրջ 150 հազար ամ. տոլար յատկացուցած է Ընկերային Ներդրումներու հիմնադրամը, իսկ համայնքը ապահոված է 18 հազար ամ. տոլար։

ՈՉ ՄԻԱՅՆ ՀԱՅԻՒ...

Գործակցելով Հայաստանի Աստուածաչնչային ընկերութեան հետ՝ Հայկական Օգնութեան Միութեան Գեղարդ Հայաստանի գիշերօթիկ դպրոցներու, մանկապարտէզներու եւ որբանոցներու երեխաներուն պիտի արամադրէ կրօնական բովանդակութեամբ 65 հազար գրքոյկ։ Այս աշխատանքին մասին տեղեկացուց Հայաստանի մասնաճիւղի անօթևէն Վիգէն արք. Այվազեան, Հոկտեմբեր 21ին տեղի ունեցած մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին։

Ան մասնաւորապէս նչեց, թէ ադանդաւորական շարժումները, օգտուելով երկրի դժուար պայմաններէն, արագօրէն իրենց դիրքերը կ՚ամրապնդեն երկրին մէջ. երեւոյթ մը, որուն դէմ պէտք է պայքարի ոչ միայն եկեղեցին, այլ՝ ամբողջ ժողովուրդը։

Ասուլիսին Հայաստանի Աստուածաչնչային Ընկերութեան խորհուրդի ներկայ բարեացաղ, երջմիածնի նախկին հոգեւոր տնօրէն Հայկազուն Ծ. վրդ. Նաճարեան նչեց, որ իրենց ընկերութիւնը շուրջ 200 տարուան անցեալ ունի եւ կը գրաղի Աստուածաչունչի բարգմանութեամբ եւ տարածումով։

ՍՆՈՒՆԴԻ ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐ

Մամլոյ ասուլիսի ընթացքին Հայկական Օգնութեան Միութեան Հայաստանի սնունդի ծրագիրներու պատասխանատու անօթևէն Գրիգոր Թարուխեան յայտնեց, թէ Հոկտեմբեր 19էն ի վեր Փոնար սկսած է երկրին մանկապարտէզներուն բաշխել սնունդի ծրարներ (65,000 երեխաներու եւ մօտ 15,000 աշխատաղներու հաշիւով)։ Ան բաւ, թէ իւրաքանչիւր ծրար կը պարունակէ. ձէր, փոշի կաթ, եւ բնդեղէններ։ Բաշխուած տեղի կ՚ունենայ մարզպետարաններու միջոցով։ Շիրակի մարզին մէջ աշխատանքը արդէն իսկ աւարտած է։

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒԱԿԱՆ ՄԱՐՋԻ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ՍԵՄԻՆԱՐ

20 Հոկտեմբեր 1998ին Հայաստանի մէջ աւարտեցաւ «Հայաստանի Հանրապետական տեղեկատուական ոլորտի օրէնսդրական դաշտի բարելաւում» խորագիրով սեմինարը, որ կազմակերպուած էր Հայաստանի կառավարութեան առընթեր տեղեկատուութեան եւ հրատարակչութեան վարչութեան եւ Միացեալ Նահանգներու տեղեկատուական գործակալութեան Հայաստանի գրասենեակի միացեալ ջանքերով։ Երկօրեայ սեմինարին հրաւիրուած էին մամուլի եւ հեռատեսիլի դեկավարներ, Ազգային ժողովի պատգամաւորներ, փորձագէտներ։ Օրակարգի հիմնական հարցը հեռատեսիլի եւ ձայնասփիւռի վերաբերեալ Հայաստանի օրէնքի նախագիծի քննարկումն էր, որուն շուրջ բաւական լուրջ բանավէճ տեղի ունեցաւ։ օրէնքի վերաբերող առաջարկները պիտի ներկայացուին Ազգային ժողովի համապատասխան յանձնախումբին։

Հրաւիրեալներու շարքին էր Պոսթընի Լրագրութեան բարձրագոյն դպրոցի տնօրէն Նիքոլաս Տանիով, որ երկօրեայ քննարկումներուն մասին իր տպաւորութիւնները փոխանցեց թղթակիցներուն։ Ընդգծելով լրատուական միջոցներու անկախութեան անհրաժեշտութիւնը իշխանութիւնները քննադատելու դիտանկիւնէն՝ ան այս բնագաւառին վերաբերեալ որոշ հարցեր ներկայացուց՝ մեկնելով ամերիկեան փորձառութենէն։ Ան նչեց, որ թէեւ ամերիկեան փորձառութիւնը միշտ ալ չի կրնար յարմար ըլլալ Հայաստանին, սակայն գոյութիւն ունին ընդհանուր հասարակաց սկզբունքներ։

Հայաստանի Հանրապետութեան տեղեկատուութեան եւ հրատարակչութեան պատկերասփռումի եւ ձայնասփռումի համադրումի բաժինի դեկավար Ալեքսանտր Իսկանտարեան թղթակիցներուն յայտնեց, թէ տեղի ունեցած սեմինարին օգուտը այն պիտի ըլլայ, որ Ազգային ժողովը աւելի մեծ թիւով մասնակիցներ պիտի հրաւիրէ նչեալ օրէնքի նախագիծի քննարկումին. «Ես կը կարծեմ, թէ կանգուածային լրատուական միջոցներու ներկայացուցիչներու առաջարկներն ու պահանջները հաշուի պիտի առնուին», ըսաւ ան։

«ԵՐԿՐԱՊԱՊԱՀ»Ը ԵՒ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՄԻԱՁՈՒԼՈՒԻՆ

Յունիս ամսուան ընթացքին Հայաստանի Հանրապետական կուսակցութիւնը եւ Երկրապահ կամաւորականներու Միութիւնը յայտարարած էին, թէ երկու կառոյցները պիտի միաձուլուին։ Այդ շրջանին նախատեսուած էր նաեւ, որ կազմակերպչական աշխատանքներու աւարտէն ետք, Հոկտեմբեր ամսուան մէջ տեղի պիտի ունենայ միացեալ համագումարը, որուն ընթացքին պիտի կատարուին կանոնագրային փոփոխութիւններն ու կուսակցութեան դեկավարի ընտրութիւնները։

Այս առիթով Հայաստանի Հանրապետական կուսակցութեան դեկավար եւ Ազգային ժողովի պատգամաւոր Անդրանիկ Մարգարեան յայտնեց, թէ միաւորման չարցերը յուծուելու ընթացքի մէջ կը գտնուին, տարածքային կառոյցները կարգաւորելու աշխատանքներ կը չարունակուին, նոր անդամագրութիւններ կը կատարուին եւ այլն։

Սակայն այս գործընթացը չի նչանակեր, թէ Երկրապահ Միութեան կառոյցները կը յուծուին կամ կը ձուլուին Հայաստանի Հանրապետական կուսակցութեան մէջ. անոնք պիտի չարունակեն գոյութիւն ունենալ, իսկ այս ձեւով պարզապէս կը հգօրացնեն Հանրապետական կուսակցութեան կառոյցները՝ Երկրապահի անդամներու անդամագրութեան չարքով։ Միացեալ համագումարը տեղի պիտի ունենայ Նոյեմբերին։

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ ՎԱՏԻԿԱՆԻ ՄԷՋ

Հոկտեմբեր 22էն 24 Վատիկանի մէջ տեղի կ՚ունենայ միջազգային միջեկեղեցական համագումար մը՝ նուիրուած կեանքի եւ ընտանիքի հարցերուն։ Համագումարը կազմակերպուած է Վատիկանի քահանայապետական խորհուրդին կողմէ։

Վատիկան հրաւիրուած են եւրոպական գրեթէ բոլոր երկիրներու օրէնսդիր մարմիններու ներկայացուցիչներ, որոնք պիտի ներկայացնեն ընտանիքներու կապուած հարցեր. տեղի պիտի ունենայ նաեւ օրէնսդրական քննարկում։

Համագումարին կը նախագահէ Վատիկանի քահանայապետական խորհուրդի նախագահ կարտինալ Ալֆոնսօ Լոպէզ։ Ժողովականները ողջունեց Վատիկանի պետական քարտուղար կարտինալ Անճելօ Սոտանօ։ Համագումարին մասնակիցները պիտի հանդիպին նաեւ Յովհաննէս-Պօղոս Բ. պապին։

Համագումարին կը նախագահէ Վատիկանի քահանայապետական խորհուրդի նախագահ կարտինալ Ալֆոնսօ Լոպէզ։ Ժողովականները ողջունեց Վատիկանի պետական քարտուղար կարտինալ Անճելօ Սոտանօ։ Համագումարին մասնակիցները պիտի հանդիպին նաեւ Յովհաննէս-Պօղոս Բ. պապին։

Հայ Առաքելական եկեղեցիին կողմէ համագումարին կը մասնակցին Հայաստանի Սահմանադրական դատարանի եւ Գերագոյն հոգեւոր խորհուրդի անդամ Մաֆթալէ Պապայեան եւ Ազգային ժողովի պատգամաւոր, մշակոյթի, երիտասարդութեան հարցերու եւ մարմնակրթանքի փոխ նախարար Արամ Մանուկեան։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԱՒԱՐՏԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ

Հոկտեմբեր 19ին տեղի ունեցաւ Հայաստանի Ամերիկեան համալսարանին այս տարուան շրջանաւարտներու աւարտական հանդէսը, որուն ներկայ գտնուեցան նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան, վարչա-

պետ Արմէն Դարբինեան, Արարատեան թեմի կաթողիկոսական փոխանորդ Գարեգին արք. Ներսիսեան, Հայաստանի մէջ Ամերիկայի դեսպան Մայքըլ Լեմրնի, կառավարութեան անդամներ, Ազգային ժողովի պատգամաւորներ, ակադեմիկոսներ եւ պաշտօնական այլ անձնաւորութիւններ։

Համալսարանի ղեկավարութիւնը շնորհակալութիւն յայտնեց կառավարութեան եւ բոլոր այն կրթական եւ այլ հաստատութեանց, որոնք աջակցութիւն եւ օժանդակութիւն ցուցաբերեցին համալսարանին։

Խօսք առաւ նաեւ վարչապետ Արմէն Դարբինեան, որ իր եւ նախագահին անունով շնորհաւորեց շրջանաւարտները։

Ան հաստատեց, որ համալսարանը իր որակով շընչաչին նշանակութիւն ունի եւ ան ընդգծեց, թէ կրթական այս կեդրոնը հրաչալի օրինակ է Հայաստան - Սփիւռք գործակցութիւնը զարգացնելու։

ՀՈԳԵԲՈՒԺԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՈՒՄ

Լիոնայի Ղարաբաղի Հաւերապետութեան վարչապետ Ժ. Պոդոսեան վերջերս նաւթլոյսում մը ունեցաւ «Բժիշկներ Առանց Սահմանի» միջազգային կազմակերպութեան Պելճիքայի հետազօտական խումբի դեկավար Միկել արՔերհիս հետ։ Զրոյցի ընթացքին արծարծուեցան պատերազմական գօտիի բնակչութեան բնորոշ հարցեր։

Երկկողմանի համաձայնութեամբ որոշուեցաւ վերակառուցել եւ վերատաբերել հաւերապետութեան հոգեբուժական հիւանդանոցը։

Առաջարկ եղաւ նաեւ Հայաստանի եւ Արցախի բազմապրոֆիլ ուսումնական հաստատութիւններու բժշկական եւ հոգեբանական մասնագիտութեան հետաքրքրող ուսանողներ բնաբերու եւ անոնց ակտական դասատուներու կողքին գործնական աշխատաներներ նաեւ յանձնել, որպէսզի անոնք անհրաժեշտ փորձառութիւն ձեռք ձգեն ապագայ գործունէութեան համար։

ՀՕՄԻ «ԱՆԱՀԻՏ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԸ ՏՕՆԵՑ ԻՐ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 40ԱՄԵԱԿԸ

Շաբաթ, Հոկտեմբեր 3ի երեկոյեան, Սան Ֆեռնանտօ Հովիտի ՀՕՄի «Անահիտ» մասնաճիւղը տօնեց իր հիմնադրութեան 40րդ տարեդարձը։

«Փերահեան» Ազգ. վարժարանի «Աւետիսեան» սրահը լեցուած էր ՀՕՄի մասնաճիւղերու ներկայացուցիչներով եւ խուռներամ ժողովուրդով։ Ներկայ էին ՀՕՄի նախկին Կեդր. վարչութեան Հայկուշ Քոճլըր, Շրջանային վարչութեան ատենապետուհի Հելէն Քէոսեեան եւ Ժանէթ Կարապետեան։ Ներկայացուցիչներ եկած էին ՀՕՄի «Մեղրի», «Սօսե», «Նայիրի» եւ Քրեսէնթա Հովիտի մասնաճիւղերու վարչութիւններէն, իրենց զօրակցութիւնը յայտնելու «Անահիտ» մասնաճիւղին, որ ՀՕՄի բազմամեայ եւ ծաւալուն ընտանիքին կարեւոր եւ աշխուժ անդամներէն մէկը կը նկատուի։

Գրիգոր վրդ. Չիլինկիրեան գնահատանքի եւ խրախուսանքի խօսքեն ետք կատարեց սեղանօրհնէքը։

Օրուան հանդիսավար Նշան Քիւլլիւքեան իր խօսքին մէջ անդրադարձաւ «Անահիտ» մասնաճիւղի 40 տարիներու աճումին եւ ազգանուէր գործունէութեան, որուն միջոցով մասնաճիւղը կրցած է անհատական եւ հաւաքական մեծ զոհողութիւններով, օգտակար դառնալ գաղութի բարեսիրական, ուսումնական, դաստիարակչական, շինարարական, կրթական աշխատանքներուն։

Երեկոյին ներկայ էին նաեւ շրջանի Հ.Յ.Դ. «Ռոստոմ» կոմիտէութեան եւ ուղեկից միութիւններու ներկայացուցիչներ։

Հանդիսավար Քիւլլիւքեան բեմ հրաւիրեց «Անահիտ» մասնաճիւղի վերընտրուած եւ ատենապետուհի տիկին Անահիտ Թոփալեանը, որ իր խօսքէն ետք անցաւ մոմավառութեան խորհրդանշական արարողութեան եւ ինք վառեց առաջին մոմը, որմէ ետք ներկաներէն շարք մը անձեր մոմերը վառելով՝ տարին իրենց սեղաններուն։

Ձաշկերոյթ- պարահանդէսը տեւեց մինչեւ առաւօտեան փոքր ժամերը։

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ՎԱՋԳԷՆ ՇՈՒՇԱՆԵԱՆԻ «ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԼՈՅՍԷ ԳՕՏԻՆ»

(Խորհրդածական)

304 էջ, մաքուր տպագրութիւն. փնտռել գրավաճառներուն մօտ

ԹՐԱՄԵԿԱ — ՄԵՏԱՔՍԻ ՄԵԾ ՃԱՆԱՊԱՐՀԻ ՎԵՐԱԾՆՈՒՆԴԸ

Սեպտեմբերի 7-8ը Պաքւում տեղի ունեցած ԹՐԱՆՍԿԱՒԿԱՍԻ միջազգային վեհաժողովին մասնակցեցին 32 երկրների եւ միջազգային 13 կազմակերպութիւնների պատուիրակութիւններ: Վեհաժողովն աւարտուեց Եւրոպա - Կովկաս - Ասիա փոխադրամիջոցային միջանցքի զարգացման մասին բազմակողմանի համաձայնագրով, որն ստորագրեցին 14 երկրներ: Վեհաժողովը ստեղծեց նաեւ միջկառավարական յանձնաժողով, որն իր ներքին ձեւաւորում է գործադիր կառոյց՝ քարտուղարութիւն, շտապ-բնակարանով Պաքւում:

Հայկական պատուիրակութեան մասնակցութիւնը վեհաժողովին ցնցող իրողութիւն գնահատուեց. այդ հանգամանքը որպէս «լաւ նշան» ընդգծուեց մամլոյ ամփոփագրերում եւ պաշտօնական ելոյթներում:

Զանգուածային լրատուական միջոցների ճեպազրոյցում՝ Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետ Ազրմէն Դարբինեանը ընդգծեց, որ այսուհետ Հայաստանը գործուն մասնակցութիւն է ունենալու ոչ միայն ԹՐԱՆՍԿԱՒԿԱՍԻ, այլեւ՝ շրջանային բոլոր ծրագրերին:

Վեհաժողովի ելոյթում Ազրմէն Դարբինեանը ընդգծեց, որ ԹՐԱՆՍԿԱՒԿԱՍԻ մասնակիցների տնտեսական եւ հաղորդակցային ներուժի գործուն ներգրաւումը եւ օգտագործումը շրջանային համագործակցութիւնը վերածում են խաղաղութեան ապահովման եւ կայունութեան էական գործօնի, իսկ շրջանի երկրներից որեւէ մէկը ընդհանուր ծրագրերից մեկուսացնելուն ուղղուած արհեստական փորձերը չեն նպաստում համագործակցութեան ամբողջական ներուժի արդիւնաւէտ իրականացմանը: Դարբինեանը յայտարարեց շրջանային նախաձեռնութիւններում գործուն մասնակցութիւն ունենալու Հայաստանի մտադրութեան մասին՝ առաջնորդուելով զարգացման անհրաժեշտութեան սկզբունքով եւ փոխադրամիջոցային նոր ենթակառոյցների լաւագոյն օգտագործմամբ, որոնք ընկած են վեհաժողովի հռչակագրի հիմքում, եւ յանձնաժողովի քննութեանը ներկայացրեց իր առաջարկութիւնները ԹՐԱՆՍԿԱՒԿԱՍԻ ծրագրում նոր ուղիների օգտագործման առնչութեամբ.

1.- Երկաթուղային երթուղի, որը վրացական Պաթումի եւ Փոթի նաւահանգիստներից անցնում է Երեւանով եւ Նախիջեւանով, այնուհետեւ՝ իրանական Ջուլֆայով Թեհրան եւ յետոյ Կենտրոնական Ասիայի ու Պարսից Ծոցի երկրներ:

2.- Երկաթուղային ճանապարհի վերականգնում՝ կարսից Գիւմրիով Թիֆլիս:

3.- Երեւան - Թիֆլիս ինքնաշարժի մայրուղու շինարարութիւն, ինչը թոյլ կը տայ Հայաստանի ինքնաշարժի ճանապարհները միացնել - Թիֆլիսից կասպիցի նաւահանգիստներով - Ասիա տանող ճանապարհին:

4.- Պաթում - Գիւմրի - Երեւան ինքնաշարժի մայրուղու շինարարութիւն:

Ինչպէս եւ սպասւում էր, չյապաղեցին Հայաստանի առաջարկութիւններին դէմ արտայայտուել Թուրքիան եւ Ազրպէյճանը:

Թուրքիայի արտաքին գործերի նախարար Իսմայիլ Ճէմը անընդունելի կոչեց Հայաստանի վարչապետ Ազրմէն Դարբինեանի առաջարկութիւնը՝ Հայաստանի տարածքով Կարս - Թիֆլիս ճանապարհի շինարարութեան մասին՝ առանց հայ-ազրպէյճանական հակամարտութեան նախնական կարգաւորման: Նախարարն այս մասին յայտարարեց լրագրողներին՝ վեհաժողովում Դարբինեանի ելոյթից անմիջապէս յետոյ: Իսմայիլ Ճէմը յայտարարեց, որ Թուրքիայի դիրքորոշումը Հայաստանի հետ փոխադրական հաղորդակցութիւնների բացման առնչութեամբ անփոփոխ կը մնայ այնքան ժամանակ, քանի դեռ Հայաստանը չի ազատի ազրպէյճանական գրաւեալ տարածքները եւ չի վերականգնի ի Ազրպէյճանի տարածքային ամբողջականութիւնը:

Իր ներքին Ազրպէյճանի պետական խորհրդական Վաֆա Կուլիզատէն յայտարարեց, թէ Հայաստանի վարչապետի առաջարկութիւնները թեքնիքական բնոյթ են կրում եւ վերաբերում են զուտ փոխադրամիջոցային հարցերին: Դրանց իրականացումը, այսինքն՝ Հայաստանից Նախիջեւան եւ Թուրքիայից Հայաստան ճանապարհի բացումը, հնարաւոր է միայն ղարաբաղեան հակամարտութեան կարգաւորումից յետոյ:

Պաքուից մեկնելուց առաջ, զանգուածային լրատուամիջոցների ներկայացուցիչների հետ ճեպազրոյցում, Ազրմէն Դարբինեանը այդ առիթով այսպէս արտայայտուեց. «Շատ դժուար է գործ ունենալ այն երկրների հետ, որոնք նոյնիսկ չեն թաքցնում իրենց կանխակալութիւնը՝ բացայայտօրէն պաշտպանելով հակամարտութեան կողմերից որեւէ մէկին: Ամէն դէպքում, մենք ունէինք առաջարկութիւններ, որոնց իրականացման համար չկայ շահերի հակասութիւն: Ինչ վերաբերում է Նախիջեւանով եւ Կարսով անցնող ճանապարհներին, ապա դեռեւս յայտնի չէ, թէ ո՛ւմ է աւելի ձեռնտու դրանց օգտագործումը՝ մե՞զ, թէ՞ Ազրպէյճանին ու Թուրքիային»:

Մեր մերձաւոր հարեւանների կտրուկ յայտարարութիւնների համապատկերին՝ Եւրոպական Յանձնաժողովի ներկայացուցիչներն առաւել զգուշ ու լաւատես էին: Այսպէս, Մարք Կրէյլին, որը ԹՐԱՆՍԿԱՒԿԱՍԻ գծով համակարգող է Կովկասում, վեհաժողովը համարեց յաջողուած թէկուզ այն պատճառով, որ դրան իր մասնակցութիւնը բերեց Հայաստանի պատուիրակութիւնը: «Եւրոպական Միութեան համար սա շատ կարեւոր է, եւ յոյսով ենք, որ զուտ թեքնիքական բնոյթի ծրագրերը, ինչպիսին ԹՐԱՆՍԿԱՒԿԱՍ է, պէտք է ունենան նաեւ քաղաքական դրական հետեւանքներ», ասաց նա:

Հայաստանի առաջարկութիւնները մանրամասնօրէն ուսումնասիրել խոստացաւ Եւրոպական Յանձնաժողովի գլխաւոր տնօրէնի ենթակայի ղեկավար Միզ Վիտերբրոդը, սակայն նա գտնում է, որ Հայաստանը առաւել մեծ օգուտ կը ստանայ ԹՐԱՆՍԿԱՒԿԱՍԻՑ մասնակցելուց, եթէ լուծի քաղաքական հիմնախնդիրները:

Ողջունելով ԹՐԱՆՍԿԱՒԿԱՍ վեհաժողովի Պաքուի մասնակիցներին՝ Ռուսաստանի փոխադրութեան նախարարի տեղակալ Եւգենի Կազանցեւը ափսոսանք յայտնեց, որ Ռուսաստանը չի մասնակցել Մետաքսի Ճանապարհի վեհաժողովի փաստաթղթերի մշակման աշխատանքներին: «Մենք կը ցանկանայինք, որ դրանցում հաշուի առնուէին բազմակողմ եւ երկկողմ միջկառավարական համաձայնութեան դրոյթները: Եւրոպայի ու Ասիայի միջեւ յուսալի եւ արդիւնաւէտ փոխադրամիջոցային կապի համար մենք նպատակայարմար ենք տեսնում նոր, փոխլրացնող երթուղիների ստեղծումը», նշել է Կազանցեւը:

Կազանցեւը յայտարարել է, որ Ռուսաստանն այսօր նախագծին միանալու հնարաւորութիւն չունի: Միաժամանակ, Կազանցեւը յայտնել է, թէ ռուսական մասնագէտները կարող էին մասնակցել ԹՐԱՆՍԿԱՒԿԱՍԻ ծրագրի շրջանակներում տարուող հետագայ աշխատանքներին, ինչը թոյլ կը տար համապատասխան որոշում ընդունել:

ԹՐԱՆՍԿԱՒԿԱՍԻ փոխադրամիջոցային միջանցքների համակարգը հեռանկարում կը լինի այլընտրանքային Ռուսաստանի հաղորդակցութիւնների համար, որոնցով իրականացւում է բեռնահոսքը նախկին Խորհրդային Միութեան երկրներից դէպի Եւրոպա: Թուրքմենիստանը հնարաւորութիւն կը ստանայ իր քարիւղը, կազը Եւրոպա մղել՝ շրջանցելով Ռուսաստանը, ազատուելով «Կազփրոմ»ի թելադրանքից: Հետագայում եւրոպական շուկաներում թուրքմենական կազը կը մրցի ռուսականի հետ: Ազրպէյճանը կը ստանայ խողովակաշարերի նոր թելեր կասպիական քարիւղի համար՝ ամրապնդելով յարաբերութիւնները հարեւան Վրաստանի եւ Թուրքիայի հետ, որոնց տարածքներով կ՝անցնեն դրանք:

Վրաստանը, Մոլտաւիան, հնարաւոր է նաեւ Հայաստանը, զրկուած լինելով էներգակիրներից, կարող են օգտուել իրենց աշխարհագրական առաւելութիւնից եւ ամրապնդել իրենց տնտեսութիւնը ի հաշիւ քարիւղի, կազի տարանցման եւ Կենտրոնական Ասիայից առաքուող բեռնահոսքերի:

Առանց ռուսական հումքի պարապուրդի մէջ յայտնուած ուքրանիական գործարանները կը լցուեն կասպիական շրջանի քարիւղով:

Կենտրոնական Ասիայի հինգ պետութիւնների եւ Ադրկովկասի երեք երկրների կենսական կարեւոր զարկերակները կ՝անցնեն՝ շրջանցելով հնացած, թանկ արժեցող ռուսական հաղորդակցութիւնները, որոնք նորացման կարիք ունեն:

Այսպիսին է Ռուսաստանի ենթադրուող կորուստների գինը, եթէ նա հետագայում էլ կը շարունակի ինքնամեկուսանալ ԹՐԱՆՍԿԱՒԿԱՍԻ ծրագրի գործուն մասնակցութիւնից: Սակայն յոյս կայ, թէ կ՝անցնեն Ռուսաստանի համար դժուարին ժամանակները, եւ նա իր ուշադրութիւնը կը կենտրոնացնի անդրազգային ծրագրերի վրայ:

Ինչպէս յայտնի է, Մետաքսի Ճանապարհի վերակենդանացման գաղափարը ծնունդ է առել ամերիկեան յատուկ ծառայութիւնների ընդերքում եւ երկար ժամանակ չէր յայտարարւում: Միայն 1997ի Ապրիլին Միացեալ Նահանգների վարչակարգը ձեռնամուխ եղաւ նախկին Խորհրդային Միութեան հարաւային տարածքների խորապէս կերպափոխման եւ իրացման գերնախագծին, որը ստացաւ «Մետաքսի Ճանապարհի ոգեմավարութիւն - 97» անուանումը:

Սկզբնական շրջանում նախագծով նախատեսւում էին երեք գլխաւոր մայրուղիներ՝ հիւսիսային, կենտրոնական եւ հարաւային: Հիւսիսայինը կապում է Եւրոպան Հեռաւոր Արեւելքի երկրների հետ Ռուսաստանով, Ղազախստանով եւ Միպերիայով: Կենտրոնական մայրուղին ցամաքային - ծովային է՝ Ռուսաստանի սեւծովեան նաւահանգիստներով, Ուքրանիայով, Ռումանիայով եւ Պուլկարիայով դէպի Պաթումի եւ Փոթի նաւահանգիստներ եւ այնուհետեւ Ադրկովկաս, Իրան, Միջին Ասիա եւ Ղազախստան: Հարաւային մայրուղին՝ Պուլկարիայով եւ Թուրքիայով, Սեւ ծովի հարաւային ափերի երկայնքով, Ադրկովկասով եւ Իրանով ու այնուհետեւ Արեւելք:

Սակայն հակամարտ իրավիճակները եւ նախագծի իրականացման հիմնական մասնակիցների աշխարհաքաղաքական շահերի տարաբեւեռայնութիւնը յանգեցրել են հին-որ «Եւրասիական մայրուղու» ի յայտ գալուն, ինչը, փաստօրէն, շրջանցում է Ռուսաստանը, Հայաստանը եւ Իրանը: Ու սա տեղի է ունենում շատ հասկանալի պատճառներով: «Եւրասիական մայրուղին» հնարաւորութիւն է տալիս Ռուսաստանից «պոկել» Միջին Ասիան ու Ադրկովկասը եւ շրջանցել Իրանը, որը դեռեւս չի արժանանում Միացեալ Նահանգների, Թուրքիայի, Իսրայէլի եւ արեւմտեան մի շարք երկրների բարեհաճութեանը: Ամերիկա-թուրքական այդ նախագծով անհրաժեշտ կը լինի Սեւ ծովից յետոյ յաղթահարել եւս մէկ ջրային խոչընդոտ՝ Կասպից ծովը, եւ փոխադրամիջոցը դուրս բերել Թուրքմենիստանի անապատներ:

Այս կարգապետական նախագծում յստակօրէն արտացոլուած են փանթուրքական թափանցման ծրագրերը: Ակդիւնքում, համընդհանուր, միջազգային հիմքի վրայ Եւրոպայի եւ Ասիայի երկրները միացնելու փոխարէն մեզ առաջարկում են Մետաքսի Ճանապարհի բնոյթով նեղ-ցեղային տարբերակը, որն անտեսում է Իրանի նպաստաւոր աշխարհառազմավարական դիրքը, որը բնական կամուրջ է հանդիսանում Արեւելքի եւ Արեւմուտքի միջեւ, ինչպէս նաեւ Հայաստանը, որը գտնւում է Եւրոպայի եւ Ասիայի տարանցիկ խաչմերուկում:

Մետաքսի մեծ ճանապարհի պատմութիւնը ցոյց է տալիս, որ նրա վրայ վերջնակէտեր են եղել համաշխարհային քաղաքակրթութիւնները՝ Հռոմը (Միւզանդիա) եւ Չինաստանը: Այսօր բեւեռների ձգողականութեան միաւորման այդ դերին կարող են յաւակնել ժամանակակից քաղաքակրթութիւնները. Եւրոպական Տնտեսական Համագործակցութիւնը եւ Ասիական-Խաղաղօվկիանոսեան Տնտեսական Խորհուրդը (ԱՏԽՄ): Մետաքսի Ճանապարհի ուրիշ ոչ մի ուղի չի կարող ձեւաւորուել առանց հաշուի առնելու այնպիսի հսկաների համարկումը, ինչպիսին են Գերմանիան, Ճապոնիան, Ռուսաստանը, Իրանը, Հնդկաստանը, Չինաստանը, Մափոնը եւ այլն: Նրանց միջեւ կապերն էլ կը յանգեցնեն պատմական Մետաքսի Ճանապարհի վերածննդին: Իսկ աւելի յայն առումով՝ երկսիասանական Եւրասիայի երկու մասերի միջեւ ցամաքային հաղորդակցութիւնների վերածնութեանը եւ փոխշահաւէտ առեւտրին, որոնք ընդհատուել են աշխարհագրական մեծ յայտնագործութիւնների դարաշրջանում:

Ինչ վերաբերում է անփոփոխ «Եւրասիական մայրուղի»ին, ապա դրա գաղափարն իր մէջ ներառում է չափից շատ քարիւղ եւ անորակ քաղաքականութիւն:

Ռ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

«Դրօշակ»

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՍՈՒՐԻՈՅ ՈՒԺԵՐԸ ՀԱՄԵՄԱՏԵԼՈՒ ՉԱՓԱՆԻՇԸ ԵՐԿՈՒ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՆԵՐԿԱՅ ԿԱՑՈՒԹԵՆԷՆ ՇԱՏ ԱՆԴԻՆ Է

Սուրիոյ եւ Թուրքիոյ միջեւ ստեղծուած վերջին տագնապին հետեւողները ծանօթացան այն պատճառաբանութիւններուն, որոնց վրայ Թուրքիա կառուցեց արուեստականօրէն ճգնաժամ հրահրելու իր քայլերը: Թրքական թեզը հիմնուած է ենթադրեալ այն տուեալին վրայ, թէ Սուրիա կ՝օժանդակէ Քրտական Աշխատաւորական Կուսակցութեան, որ քանի մը տարիներէ ի վեր հակաթրքական գիւնեալ պայքար կը մղէ Թուրքիոյ մէջ:

Այստեղ անհրաժեշտ է ընդգծել երկու իրականութիւն. Նախ՝ Թուրքիա անցնող տարիներու ընթացքին այս ամբաստանութիւնը բազմիցս Սուրիոյ ուղղած է, եւ երկրորդ՝ Թուրքիա նոյն ամբաստանութիւնը կ՝ուղղէ սահմանակից բոլոր երկիրներուն, որոնցմէ իւրաքանչիւրը տարբեր հարցերով տարակարծութիւններ ունի անոր հետ: Կայ այն համոզումը, թէ Թուրքիոյ կողմէ յայտարարուած տրեալները պարզապէս պատճառաբանութիւններ են, եւ անոնց ետին թաքնուած են թրքական շահերուն ծառայող այլ շարժառիթներ, որոնք մղեցին Թուրքիոյ՝ սպառնալիքներով լեցուն ոճով խօսելու Սուրիոյ հետ: Հետեւաբար հարց կը յառաջանայ, թէ Թուրքիա ինչո՞ւ Սուրիան ընտրեց եւ ճիշդ ա՛յս պահուն:

Այս հարցերուն չուրջ, քաղաքական տրամաբանութեան գօրաւոր հիմքը ունին արարական քաղաքական եւ քարոզչական շրջանակներու այն պնդումները, որ Թուրքիոյ կողմէ Սուրիոյ ուղղուած սպառնալիքները պարզապէս Թուրքիա - Իսրայէլ ռազմավարական դաշինքին հրապարակուած կէտերէն մէկն են, եւ Թուրքիոյ սպառնալիքները կը կատարուին Իսրայէլի ցուցմունքներով ու երկու երկիրներու միջեւ գոյացած դաշինքի ոգիով: Եգիպտոսի պատկերասփիւռի առաջին կայանին տուած հարցազրոյցին մէջ Եգիպտոսի մօտ Թուրքիոյ դեսպան (Թերեւս Թիւրիմացաբար) յայտարարեց, թէ Սուրիայէն եկած վտանգներուն իտես Թուրքիա ստիպուած էր Իսրայէլի հետ համագործակցիլ եւ իր շահերէն կը բխէր ան: Միայն գրուեցաւարի «Սուրիո՛յ ոչ մ՛» հարցազրոյցն է, որ դեսպանը ինքգինք սրբագրելու ձախող փորձ մը կատարեց, որ երբեք համոզիչ չէր կրնար ըլլալ մանաւանդ՝ արար ունկնդիրին համար:

Արարական մամուլը, առանց որեւէ բացառութեան, չշափելի տուեալներով համոզում կը յայտնէ, թէ թրքական սպառնալիքները Թուրքիա - Իսրայէլ ռազմավարական համագործակցութեան պտուղն են: Արարական այս տեսակէտը կ՝երկրորդեն միջազգային վերլուծողներ: Ուստի, Թուրքիա - Սուրիա վերջին տագնապը, Քրտական Աշխատաւորական Կուսակցութեան օժանդակելու պատճառաբանութենէն անդին, սերտօրէն առնչուած է Միջին Արեւելքի խաղաղութեան բանակցութիւններուն, որոնց ընթացքին Իսրայէլի հանդէպ ամենաանկիւթող կեցուածքը որդեգրած է Սուրիա, իր քաղաքական գիծին չաղկապելով նաեւ Լիբանան: Միջին Արեւելքի մէջ Իսրայէլը Իրաքին հետ նաեւ Սուրիան իր ապահովութեան սպառնացող վտանգ կը տեսնէ: Իրաքին վիճակուած կացութիւնը այսօր կը բաւարարէ Իսրայէլը, եւ բնականաբար Թիրախը կը մնայ Սուրիան:

Միջազգային քաղաքական իրադարձութիւններու շրջագիծին մէջ կան փոփոխութիւններ եւ տուեալներ, որոնք հաշտ աչքով չեն դիտուիր Միացեալ Նահանգներու եւ, բնականաբար շրջանի իր դաշնակիցներ՝ Թուրքիոյ եւ Իսրայէլի կողմէ: Սուրիոյ արտաքին քաղաքականութեան մէջ անկիւնադարձային նշանակութիւն ունեցաւ քանի մը ամիս առաջ նախագահ Ասատի Ֆրանսա կատարած այցելութիւնը, որ դէպի Եւրոպա բացելու եւ նոյնիսկ Սուրիա - Ֆրանսա կապերը ռազմավարական որակելու ազդանշանը տուաւ, ինչ որ եւրոպական ներկայութեամբ Միջին Արեւելքի խաղաղութեան բանակցութիւնները հովանաւորելու ամերիկեան մենաշնորհը կրնայ խանգարել: Նոյն վտանգը կը տեսնուի Փրիմաքովի վարչապետ Նչանակումին եւ շրջանին մէջ Ռուսիոյ քաղաքական վերադարձի հաւանականութեան մէջ: Այս մտահոգութիւնը արտայայտուեցաւ իսրայէլեան մամուլին մէջ Փրիմաքովի վարչապետ նշանակման առաջին օրերուն:

Վերոյիշեալ տուեալներուն երկ՝աւելնայ Թուրքիոյ գինուորական համեմատական գերակշռութիւնը, ապա բացատրուած կ՝ըլլան Թուրքիոյ սպառնալիքներու բարձրակոչ յայտարարութիւնները, երբ մանաւանդ չահերու համատեղութեամբ ապահովուած է ամերիկեան լռութիւնը:

Միջին Արեւելքի այս պտտոր ջուրերուն մէջ Թուրքիա բարենպաստ պայմաններ կտաւ Սուրիոյ հետ իր սեփական հարցերը լուծելու, ինչ որ կարելի չէր հակադիր այլ սահմանակիցի մը պարագային:

Սեփական խնդիրներ վերջնականապէս լուծելու Թուրքիոյ ձգտումը յստակ կ՝երեւի այն պայմաններուն մէջ, որ եգիպտական եւ պարսկական միջնորդութիւններու ճամբով հասցուեցան սուրիական կողմին: Թուրքիա քանի մը կէտերու մէջ երեք պահանջներ ներկայացուցած է. դադրեցնել Քրտական Աշխատաւորական Կուսակցութեան օժանդակութիւնը, դադրեցնել Եփրատի եւ Տիգրիսի ջուրերու հարցին հրահրումը եւ ճանչնալ ներկայ սահմանները: Փաստօրէն, չհակադրելով Թրքական հաչուարկներու համաձայն նպաստաւոր պայմանները, Թուրքիա փորձեց եւ կը շարունակէ փորձել ճնշել քրտական շարժումը, սեփականացնել Եփրատի եւ Տիգրիսի ջուրերը եւ ընդմիշտ պահել սուրիապատկան Ալեքսանտրէթը, որուն Թուրքիոյ պատկանիլը չէ հաստատուած միջազգային որեւէ ատեանի կողմէ կամ փաստաթուղթով:

Թուրքիոյ կինուորական գերակշռութեան յաւապէս գիտակցելով եւ Իսրայէլի հետ իր հակամարտութեան նոր ճակատ մը չբանալեցնելու նախանձախնդրութեամբ՝ Սուրիա որդեգրեց ինքնագսպումի քաղաքականութիւն, որ իր չուրջ հաւաքեց համաարարական թէ՛ ժողովրդային, թէ՛ քաղաքական գօրակցութիւններ: Բոլոր նշաններ ցոյց կու տան, որ Թուրքիա չյաջողեցաւ որոշ չափով նեղ կացութեան մատնել Սուրիան եւ ատով իսկ կատարել Իսրայէլի ցանկութիւնը, բայց կարելի է ըսել, որ ան չէ կրցած եւ պիտի չկարենայ իրականացնել իր սեփական հարցերը լուծելու նպատակը: Ընդհակառակը, Իսրայէլի հետ համագործակցութեան մութ ծալքերն ու հեռահար նպատակները քողազերծուեցան արարական եւ իսլամական աշխարհին առջեւ եւ նոյնիսկ մտածել տուին արարական կարգ մը երկիրներու, որոնք վերանչեալ թուրք-իսրայէլեան դաշինքին միանալու նախանշաններ ցոյց կու տային: Թրքական մամուլին հետեւողները պատերազմի մթնոլորտ կը պատկերացնէին եւ յստակօրէն տեսան թրքական արտատեացութիւնը, որ իր պատասխան արձագանգը գտաւ արար հրապարակագիրին մօտ: Արարական մամուլին մէջ բացուեցան օսմանեան տիրապետութեան սեւ յուշերը եւ փոխյարաբերութիւնները՝ կրօնականէն անդին, ազգային հիմունքներով չափելու մօտեցումը ինքգինք պարտադրել տուաւ: Այս մօտեցումի քաղաքական վառ դրսեւորումն էր Լիպիոյ նախագահ Մուամմար Քագաֆիի յայտարարութիւնը, որ սպառնաց դուրս վռնտել Լիպիոյ մէջ գործող թրքական ընկերութիւնները եւ գանոնք յունականով փոխարինել:

Սուրիոյ հետ ճակատման արուեստական վտանգը անհետեւանք չմնաց Թուրքիոյ ներքին քաղաքական կեանքին մէջ: Փոքրամասնական կառավարութիւնը ամէն ջանք թափեց սուրիական ենթադրեալ վտանգին դիմաց համախմբել ժողովրդային գանգուածը եւ «աչքը կր հանենք», «Սուրիան կը քանդենք», «Դամասկոս կրրնանք հասնիլ» հնետորական յայտարարութիւններով նախընտրական քարոզչութիւն տանիլ: Կացութեան գգայնութիւնը դժուարութեան մատնեց նաեւ ընդդիմութիւնը, որ երբեմն գգուշաւոր մեղադրանքներ իշխանութեան ուղղելուն հետ մկտեղ չէր կրնար անմասն մնալ քարոզչական նպատակներ հետապնդելու գիծէն, այլապէս կրնար «ազգին ու հայրենիքին դաւաճան» նկատուիլ: Ըստ երեւոյթին, կացութիւնը այնքան խրախուսիչ էր, որ վարչապետ Երլմազ, մոռնալով կանխահաս ընտրութիւնները ձգձգելու իր նախկին ճիգը, առաջարկեց այդ ընտրութիւններուն թուականը քանի մը ամիս առջեւ բերել եւ գանոնք կազմակերպել յառաջիկայ Դեկտեմբերին:

Թուրքիոյ եւ Սուրիոյ ճգնաժամը դեռ յաղթահարուած չէ: Եգիպտական եւ իրանեան միջնորդութիւնները յաջողած են որոշ մեղմացում յառաջացնել, սակայն անոր հետագայ գարգացումը մեծապէս կախուած է ոչ միայն շրջանային, այլ նոյնիսկ միջազգային քաղաքական իրադարձութիւններէն: Թուրքիա չատ լաւ կը գիտակցի գինուորական յարձակումի մը անկանխատեսելի հետեւանքներուն եւ այս հիմնաւորումով կարելի է պնդել, որ Թուրքիոյ կողմէ գինուորական որեւէ յարձակում թելադրուած կ՝ըլլայ միջազգային ուժերու հաշիւներէն եւ չատ հեռու է քրտական կազմակերպութեան մը օժանդակելու կամ չօժանդակելու խնդիրէն: Իսկ նման բախումի մը մէջ ուժերու գերակշռութեան չափանիշը լոկ երկու երկիրներու պարպած վիճակէն չատ անդին է, որուն հետ Անգարա անպայման հաշուի կր նստի:

ԽԱԺԱԿ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

«Յուսաբեր»

ՔՐՏԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

ԻՆՉ ՄՏԱԾԵԼ ԿՈՒ ՏԱՅ ՀՌՈՄԻ ՄԷՋ ՔՐՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ԺՈՂՈՎԸ

Թուրքիա մտահոգ է քրտական աքսորի խորհրդարանին հանդիպումներէն, որոնք տեղի կ'ունենան եւրոպական հողի վրայ: Միւս կողմէ, Անգարա կը ջանայ խրամատը խորացնել քրտական հակամարտ ուժերուն միջեւ՝ քիւրտերու միասնութիւնը կանխարգիլելու եւ անոնց քաղաքական գործունէութիւնը իր հակակշիռին տակ պահելու նպատակով:

Ստորեւ տրուած եւ «*Թըրքիշ Տէյլի Նիուզ*»էն առնուած երկու յօդուածները կ'անդրադառնան այդ մասին:

Թրքական մամուլը վերջերս կեդրոնացաւ քրտական աքսորի խորհրդարանի վերջին ժողովին վրայ, որ տեղի ունեցաւ 29 - 30 Սեպտեմբերին, Իտալիոյ մայրաքաղաք Հռոմի մէջ: Հակառակ թրքական կառավարութեան նման ժողովները արգիլելու բուռն ջանքերուն եւ բողոքներուն, մամլոյ ասուլիս մը կազմակերպուեցաւ Իտալիոյ խորհրդարանի չէնքին մէջ, ինչպէս նաեւ խորհրդարանը ժողով մը գումարեց Հռոմի «Սիլթի Հոլ»ին մէջ, ինչ որ կրնայ տագնապի մատնել թուրք - իտալական յարաբերութիւնները: Թրքական օրաթերթեր դէպքը նկարագրեցին իբրեւ «Ամօթալի ժողով», «Իտալական դաւաճանութիւն» կամ «Ամօթ քեզի, Իտալիա», եւ ժողովը կառավարական կամ րնդհանրապէս քաղաքական դէմքերու կողմէ եւս վերոյիշեալ սահմանումներով մեկնարանուեցաւ: Իտալական կառավարութեան՝ քրտական աքսորի խորհրդարանին հանդէպ ցուցաբերած թոյլտուութիւնը թրքական կառավարական պաշտօնատարներուն կողմէ նկատուեցաւ իբրեւ «տգեղ դէպք»:

Թրքական կառավարութեան անդամներ յայտարարեցին, թէ Իտալիոյ հանդէպ իրենց ունեցած վստահութիւնը լրջօրէն կորնծացուցած են, եւ թէ թուրք - իտալական յարաբերութիւնները այսուհետեւ բնաւ նոյնը պիտի չըլլան: Այս հակագեցութիւնները չէին սահմանափակուած միայն պաշտօնական յայտարարութիւններու մէջ՝ իրենց յուսախարութիւն եւ դժգոհութիւն: Իտալիոյ մէջ թուրք դեսպան Ինալ Պաթու Անգարա կանչուած էր այս վերջին իրադարձութիւններուն գծով խորհրդակցութեանց համար: Այս գծով յայտարարուած էր, թէ Թուրքիա Իտալիոյ հետ իր դիւանագիտական կապերը վերատեսութեան չէ ենթարկած. սակայն Ինալ Պաթու Անգարա պիտի մնայ անորոշ ժամանակով: Հակառակ անոր որ կրնայ թուիլ, թէ փոթորիկը հանդարտած է, սակայն անկարելի է կանխագուշակել, թէ վաղը որո՛ւ դէմ ուղղուած պիտի րլլայ թրքական մամուլը, որ երդուած է բնաւ չմոռնալ այս դէպքը՝ թուրք-իտալական յարաբերութեանց մէջ: Սակայն, մինչ այս դէպքը կը շարունակէ կարեւոր տեղ գրաւել թրքական լրատուներուն մէջ, կարգ մը իրողութիւններ րնդգծելու անհրաժեշտութիւնը կրնայ գոհ երթալ այս դէպքին առիթով խարծրացած ադմոսկին:

Աւելի կարեւորը այն է, որ հակառակ թրքական ջանքերուն, քրտական աքսորի խորհրդարանը կրցաւ ժողով գումարել Հռոմի մէջ, եւ այս իրողութիւնը կարելի չէ նկատել իբրեւ անկախ դէպք: Այս գարգացումը վստահ ապացոյց է, թէ Քիւրտիստանի Աշխատաւորական Կուսակցութեան (ՔԱԿ) ջանքերը՝ քրտական հարցը միջազգայնացնելու, որ սկսած էր Մարտին Սէմտին Սաքիքի ձերբակալման գործողութեան աւարտէն ետք, նկատելի յառաջխաղացք արձանագրած է: ՔԱԿ նախապէս յայտարարած էր, թէ Սէմտին Սաքիք եւ այլ գինեալներ էին, որոնք ՔԱԿի կողմէ պատասխանատու էին անցեալին գործուած քաղաքացիներու ջարդին:

Նոյն այս կուսակցութիւնը «Ներքին բիւրեղացման եւ ահաբեկչութենէ ձերբագատելու» խոստում տուած էր, այդպիսի անդամներ չէգոքացնելու ճամբով:

Այս գարգացումէն ետք ՔԱԿ պէտք է ապահովութիւն ստացած րլլայ Արեւմուտքի իր դաշնակիցներէն ուղղակի թէ անուղղակի պատգամներուն ընդմէջէն, որպէսզի կարողանայ ինքզինք նետել Ազգային ժողովը կազմակերպելու այս աշխատանքներուն մէջ: Գաղափար մը, որ մինչեւ հիմա երազ մրն էր ՔԱԿի համար: ՔԱԿի եւ մամուլի մօտիկ հետեւողութիւն մը յստակօրէն պիտի ցոյց տայ, թէ նախկին եւ բոլոր միւս կազմակերպութիւնները, որոնք ղեկավարուած են ՔԱԿի կողմէ, արդէն իսկ մխրճուած են այս Ազգային ժողովի պատրաստութեան աշխատանքներուն մէջ: Սեպտեմբեր 1ին ՔԱԿի կողմէ յայտարարուած միակողմանի գինադուլը, որ տակաւին ի գօրու է, նոյն ուազմավարութեան մաս կը կազմէ: Հակառակ անոր, որ այս մէկը կրնայ լուրջ չնկատուիլ, ՔԱԿ հաստատօրէն շարունակած է խաղադրութեան ձգտելու իր քարոզչութիւնը, ըստ որուն, «Թուրքիան է, որ չրջանին մէջ կռիւը կը քաջալերէ», հետեւարար կուսակցութեան «րնդհանուր ժողով»ը, որ ինքզինք քրտական աքսորի խորհրդարան կը կոչէ, եւ որուն գօրավիգ կը կանգնին իտալական կառավարութեան անդամներ, պէտք է գնահատուի այս ուազմավարութեան հիմամբ:

Այստեղ պէտք է նաեւ աւելցնենք, թէ քանի մը շարաթ առաջ «Անոր Համայնավար կուսակցութեան պատկանող Իտալիոյ խորհրդարանի անդամներու այցելութիւնը ՔԱԿի ղեկավար Ապտիւլլա Օճալանի գրասենեակը, հարթեց ճամբան «րնդհանուր ժողով»ը Հռոմի մէջ կայացնելու արտօնութեան: Աւելի, ժողովի վերջաւորութեան տրուած որոշումները նաեւ կը փաստեն մեր տեսակէտը: Քիւրտ թղթակիցներէն հաւաքուած տեղեկութիւններուն համաձայն, որոնք հետեւած են ժողովին սկիզբէն մինչեւ վերջ, բացայայտ է, թէ տրուած որոշումները պատրաստուած էին ժողովին մասնակցող իտալացի խորհրդարանականներուն կողմէ եւ իրենց վերջնական ձեւին մէջ մտած էին ժողովին րնթացքին, ինչպէս ցոյց կու տայ հետեւեալ եզրակացութիւնը.

«Խաղաղութեան ճամբայ բանալու համար երկրորդ կողմը պէտք է ճանչցուի եւ այս ճանաչումի սկզբունքները կամ օրէնքները պէտք է յստակօրէն առաջադրուին:

«Այս մէկը գոյութեան փաստ մը պիտի ըլլայ, հետեւաբար քրտական աքսորի խորհրդարանի գոյութիւնը ճակատագրական է: Առաջնահերթ մտահոգութիւնը պէտք է կեդրոնացած ըլլայ հետեւեալ հարցի ուսումնասիրման վրայ. ինչո՞ւ քրտական հարցը այսպէս կը քաշքշուի այսքան ատեն է ի վեր: ՄԱԿի սկզբունքներով քրտական հարցը եւ անոր հետ առնչուող կողմերը պէտք է ճանչցուին: ՄԱԿի մէջ միայն պետութիւնները են, որոնք կը ճանչցուին: Միջազգային շրջանակներու կողմէ ընդունուած լուծումը, որ ՄԱԿի կողմէ Մոզի պատերազմէն ետք ընդունուած էր, կրնայ զարգացուիլ: Թուրքիա պէտք է ինքնավարութիւն տայ քիւրտերուն, որպէսզի անոնք ճանչցուին միջազգային բեմերու վրայ, ինչպէս նաեւ Թուրքիան պէտք է յարգէ իր մարդկային իրաւանց յանձնառութիւնը: Քրտական կազմակերպութիւններու ճանչցում տալու միջազգային գործընթացը պէտք է սկսի եւ առաջնահերթութիւն համարուի: Քրտական հարցը ռազմական միջոցներով չի լուծուիր: Այս ճանգրուանին այս մէկը ակնյայտ պէտք է ըլլայ: Որեւէ ճնշում միայն կ'արգիլէ այս հարցին լուծումը: Քրտական կողմի յայտարարած զինադուլը ոսկի առիթ մըն է լուծում մը գտնելու: Թրքական կառավարութիւնը պէտք է ըստ այնմ պատասխան տայ: Կ'ուզենք շեշտել, թէ իտալացի պաշտօնատարներու, ինչպէս նաեւ ռուս, յոյն, ռումանացի, իսրայէլացի եւ լիբանանցի իորհրդարանականներու մասնակցութիւնը մեր տեսակէտին նեցուկ կանգնող փաստ կը հանդիսանայ»:

Այս բոլորին լոյսին տակ չափազանց պիտի չըլլանք, եթէ ըսենք, որ ՔԱԿ երկար ճամբայ կտրած է արդէն՝ քրտական հարցը միջազգային բեմերու հասցնելու աշխատանքին մէջ: Պէտք է նաեւ աւելցնել, թէ այս գարգացումները սահմանափակուած պիտի չըլլան այս վերջին դէպքերուն միայն, եւ թէ Արեւմուտքի մէջ աւելի գօրաւոր հակումներ կրնան գոյութիւն ունենալ այս արդիւնքին նկատմամբ: Թուրքիոյ կողմէ որեւէ հակադարձութիւն միլիառաւոր տոլարի արժողութեամբ գինամթերք պիտի պահանջէ: Բացայայտ է, որ մեր կեցուածքը պէտք չէ Արեւմուտքի գէնքի վաճառականներուն սպառնացող կեցուածք րլլայ, որոնք մեզի հետ համաձայն չեն եւ կ'րսեն, թէ անոնք այս առիթէն պիտի գրկուին: Որովհետեւ երբ նկատի առնենք անոնց կարծիքը, ըստ որուն, Թուրքերը քիւրտերուն դէմ կը գործածեն իրենց գէնքերը, անոնք կը յայտարարեն, թէ «Իտալիա պէտք չէ գէնք ծախէ Թուրքիոյ»: Այս պարագային անոնք, որոնք դէմ են Թուրքիոյ Իտալիային գէնք գնելուն, ակամայ նոյն գիծին մէջ կ'րլլան Իտալիոյ մէջ գտնուող իրենց համախոհներուն հետ:

Ո՛վ կրնայ հաւաստիացնել, թէ Թուրքիոյ գէնք չծախող այսօրուան Իտալիան, ինչպէս ժամանակին Գերմանիոյ պարագան էր, նեցուկ պիտի չգտնէ Արեւմուտքի այլ երկիրներու մէջ: Մենք պէտք է կրկնենք այն իրողութիւնը, թէ ասոր պատասխանը կը կայանայ հարցին խաղաղ լուծման քաղ եւ յանդուգն փնտռտուքին մէջ: Եւ ասիկա ձեռք ձգելու համար Թուրքիա պէտք է բարելաւէ իր մարդկային իրաւունքներու յարգումը եւ ժողովրդավարութիւնը, եթէ կ'ուզէ հասնիլ Եւրոպական Միութեան կողմէ դրուած չափանիշներուն: Մանաւանդ հիմա, երբ Սուրիոյ հետ պատերազմի թմրուկներու ձայնը կը խեղդէ բոլոր խաղաղարար կոչերը:

Ո՞Վ Է ԱՊՏԻՒԼԼԱ ՕՃԱԼԱՆ

Ապտիւլլա Օճալան

Այս օրերուն աշխարհի ամէնէն փնտրուած անձերէն մէկը ՔԱԿի ղեկավար Ապտիւլլա Օճալանն է: Թուրքիա պայն կը պահանջէ Սուրիայէն, յաճախ ալ կը յայտարարէ, թէ ան Հայաստան կը գտնուի: Իսկ ինք՝ Օճալան կը շարունակէ յայտարարել, թէ քրտական կինեալ պայքարը կը ղեկավարէ Քիւրտիստանէն:

Ո՞վ է այս առեղծուածային տիպարը.

Ապտիւլլա Օճալան ծրնած է 1948ին, Ուրֆայի մարզի Օմարլու գիւղը, աղքատ քիւրտ ընտանիքի մը մէջ: Դպրոցը աւարտելով՝ աշխատելու համար կ'անցնի Տիարպեքիր:

1970ին կ'ընդունուի Անգարայի Արհեստից հիմնարկը, ուր կը սկսի իր քաղաքական գործունէութիւնը: Այստեղ Ապտիւլլա Օճալան կը ծանօթանայ քիւրտ եւ թուրք երիտասարդութեան արմատական խմբակներուն եւ կը միանայ ձախ ուժերուն:

1972ին Քզըլտարայի ցոյցը կը հանդիպի ոստիկանութեան բիրտ ուժին. անոր կը հետեւին այլ ցոյցեր, որոնց ընթացքին կը ձերբակալուին Օճալանն ու իր ընկերները: 1978 Նոյեմբեր 27ին տեղի ունեցաւ Քրտական Աշխատաւորական Կուսակցութեան հիմնադիր համագումարը, ուր Ապտիւլլա Օճալան ընտրուեցաւ անոր գլխաւոր քարտուղարը: 1982ի Օգոստոսին ՔԱԿի երրորդ համագումարը կը հրապարակէ կոչ մը՝ նախապատրաստուելու կինեալ պայքարին, որ կը սկսի 1984ին: Յաջորդ տարին կը ստեղծուի Քիւրտիստանի Ազգային-Ազատագրական Բանակը, իսկ 1986ին ՔԱԿի երրորդ համագումարին որոշումով կը ստեղծուի Քիւրտիստանի Ազգային Ազատագրական Բանակը, որ անկախ Քիւրտիստանի նպատակով կը շարունակէ իր պայքարը թրքական բանակին դէմ:

1990էն 1995 տեղի ունեցած ՔԱԿի 4րդ եւ 5րդ համագումարներուն ընթացքին կարդացուածքակմութիւնները եւ տպագրութիւնները մէջ Օճալան մշակած է կուսակցութեան քաղաքականութիւնը, մարտավարութիւնը, ռազմավարութիւնը եւ պայքարի նպատակները: Ան նաեւ սահմանած է քիւրտ ազգը եւ անոր յարաբերութիւնները դրացի պետութիւններու հետ:

Օճալան ստորագրած է նաեւ յօդուածներ, ունեցած է ելոյթներ եւ տուած՝ հարցազրոյցներ: Անոր սուր քննադատութիւնները չի վրիպիր իր սեփական ազգին մէկ թոյլ եւ յոռի յատկանիշը՝ դաւաճանութիւնը: Օրինակ՝ դարու սկզբը, երբ քիւրտ խան մը կաշառուելով օսմանեան, ապա հանրապետական թուրքերու կողմէ, գործակցեցաւ թուրքերուն հետ՝ իրագործելու համար հայերու, յոյներու եւ ասորիներու ջարդը: Քիւրտերուն այս յատկանիշը իր ամէնէն աղէտալի անդրադարձը կ'ունենայ քրտական վերջին հակաթուրք պայքարին մէջ, որովհետեւ քրտական երկու հատուածներ կէնքերը իրարու դէմ ուղղած են: Այսպէսով խոր խրամատ կը յառաջանայ Թուրքիոյ, Իրաքի, Իրանի եւ Սուրիոյ սահմանակից շրջաններու մէջ ապրող միլիոնաւոր քիւրտերու միջեւ:

Օճալան՝ հայերու մասին. «Հորս ամէնէն լաւ բարեկամները հայերն էին. հորս միջոցով ես ծանօթացայ հայերուն եւ գգացի, որ հայերը ինչպիսի ազնիւ մարդիկ են: Թրքական ֆաշիստական պետութիւնը վիս հայերու գործակալը, անոնց վաւակը կը նկատէ: Թէեւ ասիկա սխալ է, բայց ճշմարտութիւն մըն ալ կայ. մենք հայերու դաշնակիցներն ենք»:

Օճալան, որ միշտ կոչ ըրած է Քիւրտիստանը ապատագրել կինեալ պայքարով, վերջին տարիներուն նախապատրաստութիւն կու տայ ժողովրդավարական միջոցներուն: Այս նպատակով 1993ի Մարտ 17ին միակողմանի կինադադար յայտարարեց, բայց թրքական իշխանութիւնները չընդառաջեցին: Ան նոյն քայլին դիմեց 1998ի Սեպտեմբերին, որ դարձեալ անարձագանգ մնաց:

ԹՈՒՐՔԻԱ ՊԷՏՔ Է ԸՆԴՈՒՆԻ ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԻՐԱՔԻ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Իրաքի դէմ ՄԱԿի պատժամիջոցներուն եւ Թուրքիոյ հետ չգործակցելու շրջանային ճնշումներուն, ինչպէս նաեւ Պաղտատի հետ իր տարակարծութիւններուն այլ ազդեցութեան տակ «Իրաքեան Քիւրտիստանի վարչութիւնը», գլխաւորութեամբ Մասուտ Պարզանիի, յառաջ կը մղէ գաղափարը նոր միաւորի մը, որ նման պիտի ըլլայ Միջին Արեւելեան Չուիցերիոյ...

Բազմաթիւ նոր շէնքեր, բնակարանային համալիրներ, դրամատնային եւ մարզական կառոյցներ կը բուսնին Էրպիլի, Տոհուքի, Սելահետտինի եւ նոյնիսկ Զախոյի մէջ: Իրաքեան Քիւրտիստանի պատասխանատուները յիշեալ շինարարութեանց կողքին նաեւ կը վերանորոգեն շրջանի ենթակառոյցը: Իսկ երկրաչափները կը նորոգեն մայրուղիները, որ Տոհուքն ու Էրպիլը կը կապեն թրքական սահմանագիծին:

Հետաքրքրական է, որ բոլոր շինարարական աշխատանքները կը կատարեն քիւրտերը: Կուպրը կը գնուի Իրաքէն, իսկ պողպատն ու սիմենթը՝ Թուրքիայէն, ըստ նահանգային եւ գբօսաշրջութեան նախարար Հիւսէյն Սինջարիի: Ան նոր նախաձեռնութեամբ վերանորոգած է նաեւ Տոհուքի նախկին Շիրաթոնը:

Իրաքի հետ բաղդատմամբ տնտեսութիւնը կը նկատուի «շատ լաւ»: Իրիտանիոյ մէջ տրպած իրաքեան հին տինարը, զոր Սատտամ Հիւսէյն հաւաքել տուաւ Իրաքի քիւրտերուն մատակարարումը կասեցնելու համար, արժէքաւոր վարկ դարձած է քիւրտերուն համար: Այս հին տինարը արժէքը պահած է տոլարին դիմաց (16 տինարը = 1 $):

Հակառակ խնայողութիւններուն եւ տնտեսապէս իրենց բաւական ըլլալու միջոցառումներուն, շինարարական ծրագիրներ կը կարօտին հսկայական գումարներ: Քիւրտերը բաւական գումարներ կը գոյացնեն դէպի Թուրքիա գացող ապրանքատարներէն, ինչպէս նաեւ տեղական տուրքերէ: Ան նոյն ծրագիրներուն կ'օժանդակեն նաեւ ՄԱԿի կազմակերպութիւնները:

Տոհուքի կառավարիչ Ապտուլ Ազիզ Թայիպի համաձայն, «քարիւղի փոխարէն սննդանիւթ» համաձայնութիւնը ցարդ կը գործադրուի ի վնաս իրաքեան ժողովուրդին: ՄԱԿի գործակալութիւնները քարիւղի դրամով կը գնեն սուղ ապրանքներ իրաքեան շուկային համար, ինչ որ ժողովուրդին գնողական կարողութենէն վեր է: Այս հարցին մէջ ամէնէն աւելի պատժուած դուրս կու գան Իրաքի քիւրտերը: Քիւրտ պաշտօնատարներուն կարծիքով, քիւրտ ղեկավարներէն Պարզանիի մօտիկ խմբակներ կը սպասեն, որ Թուրքիա օգնէ իրենց՝ դէպի արտաքին աշխարհ ելք մը ունենալու եւ առեւտուր ընելու համար:

ԹՈՒՐՔԻՈՑ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐ

Քիւրտիստանի ժողովրդավար կուսակցութիւնը (ղեկավար Մասուտ Պարզանի) կը գործակցի Թուրքիոյ հետ ՔԱԿի դէմ ամոր մղած պատերազմին մէջ: Իր կարգին, ՔԱԿ օգտուելով Պարզանիի եւ Թալապանիի (Քիւրտիստանի Հայրենասիրական Միութեան ղեկավար) հակամարտութիւններէն, ինքզինք հաստատած է հիւսիսային Իրաքի մէջ: Սակայն թրքական բանակի Իրաք ներխուժումէն ետք, անիկա չի կրնար Թուրքիոյ մէջ թիրախներ հարուածել խարիսխ ունենալով Իրաքը, որուն փոխարէն ՔԱԿ այժմ յարձակումները կը կատարէ Իրանէն:

Քիւրտիստանի Ժողովրդավարական Միութիւնը բաց պայքար շղթայազերծած է ՔԱԿի դէմ, որ իր կարգին կը յարձակի Ք. Ժ. Մ.ի հսկողութեան տակ գտնուող քրտական գիւղերուն վրայ՝ պատճառ դառնալով ժողովրդային ընդվզումի:

ՔԱԿ տակաւին կ'օգտագործէ Թալապանիի խարիսխները դէպի Թուրքիա թափանցումներ կատարելու համար: Անոր զինեալները ապաստան կը գտնեն Ք. Հ. Մ.ի եւ Իրանի մօտ:

* * *

Հիւսիսային Իրաքը Թուրքիոյ համար կենսական նշանակութիւն ունի, նման հիւսիսային Կիպրոսի: Անգարա կը կարծէ, թէ եթէ այդ շրջանները գրկուած ըլլան իրենց կապուած վարչաձեւերէն, ապա Թուրքիոյ լուրջ սպառնալիք կը հանդիսանան:

Այժմ Թուրքիա կը մտածէ հիւսիսային Իրաքի համար վարչաձեւի մը մասին, որ իրեն ապահովութիւն կը ներշնչէ:

Մասնագէտներու կարծիքով, նոյնիսկ եթէ ապագային շրջանը Իրաքի վերադարձուի, անիկա պիտի չվերադառնայ նախկին իր վիճակին՝ Շոգի պատերազմէն առաջ, իսկ քիւրտերը իրենց վճռական ըսելիքը պիտի ունենան շրջանին կառավարման մէջ: Իսկ քրտական այդ կողմը անպայման որ պիտի ըլլայ Անգարայի դաշնակից մը: Անգարա մտահոգ չէ այնքան ատեն, որ Պարզանի կը մնայ շրջանի գերակայ քիւրտ ուժը, իսկ Անգարա գիտէ անոր օժանդակելու եւ ճիշդ խաղաքարտերը օգտագործելու ձեւը:

Հ. Յ. Դ. ԼԵՄ

ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ

Հայկական վարժարաններէն *պրէօվէի* քննութեանց յիշատակութեամբ յաջողող աշակերտներուն:

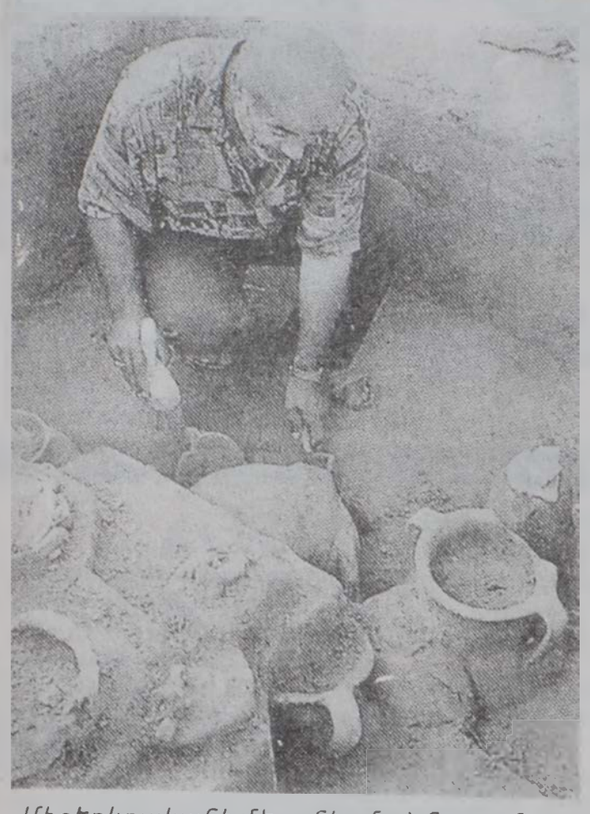
Տեղի կ'ունենայ Կիրակի, 25 Հոկտեմբեր 1998, առաւօտեան ժամը 11ին «Յակոբ Տէր Մելքոնեան» սրահին մէջ:

Հրաւիրուած են բոլոր ուսուցիչները, ծնողները եւ փափաքողները:

ՀՆԱԳԻՏԱԿԱՆ

ԼԻԲԱՆԱՆԷՆ ՃԻՊՐԱԼԹԱՐ՝ ԾՈՎԱՅԻՆ ՀԵՏԱԶՕՏՈՒԹԻՒՆ

ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԻ ԽՈՐԵՐԸ ԸՆԿՂՄԱԾ ՆԱԻ ՄԸ ԿՐՆԱՅ ԼՈՅՍ ՍՓՌԵԼ ՓԻՒՆԻԿԵՑԻ ԾՈՎԱԳՆԱՑՆԵՐՈՒ ՄՇԱԿՈՅԹԻՆ ԵՒ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ

Միջերկրականի մէջ ընկղմած նաւու մը պարունակած իրերը կրնան յար եւ նման ըլլալ անցեալ Օգոստոսին, Սուրի նաւահանգիստին մէջ փիւնիկեան գերեզմանատունէ մը յայտնաբերուած սափորներուն: Փիւնիկեան մշակոյթին մասին ինչ որ յայտնի է, կու գայ ցամաքի վրայ կատարուած պեղումներէն եւ թըշնամի ժողովուրդներու արձանագրութիւններէն: Փիւնիկեցիներուն գաղտնիքները թերեւս թաղուած կը մնան ջուրերուն տակ:

Փիւնիկեցիք հնադարեան աշխարհի յանդուգն ծովագնացներն էին: Առաջին ժողովուրդը, որ Միջերկրականը վերածած է առեւտուրի ճամբայի մը: Իրենց ժամանակակիցներուն կողմէ յաւ ձանչցուած էին: Հոմերոս գանոնք նկարագրած է իրրեւ «ագահ թափառաշրջիկներ», իսկ Աստուածաշունչը գովերգած է անոնց կաղնիի եւ մայրիի փայտէ չինուած նաւերը, որոնք «երգեցիկ» յատկութիւն մը ունէին:

Սակայն արդի ուսումնասիրողները քիչ բան գիտեն այս անհետացած ժողովուրդին մասին եւ գրեթէ ոչինչ՝ փիւնիկեան կայսրութեան հիմերուն եւ անոր առեւտրական նաւերուն մասին: Ցարդ անժխտելիօրէն փիւնիկեցիներուն պատկանած նաւեր չեն յայտնաբերուած, եւ անոնց առեւտրական նաւերուն քանի մը պատկերները միայն գոյատեւած են անյիշելի ժամանակներէ:

Այսուհանդերձ ներկայիս Միջերկրականի յուրտ ընդերքները այնպիսի գանձեր կ'արտաբերեն, որոնք կրնան նոր լոյս սփռել փիւնիկեցիներուն ծովագնացութեան գաղտնիքներուն վրայ, եթէ անչուչտ գանձեր փնտռելու սիրահար արկածախնդիրներ գործակցին հնագէտներու հետ:

ՓԻՒՆԻԿԵԱՆ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆ ՆԱԻԸ

Իրապարձութիւնը սկիզբ առաւ անցեալ ամիս, երբ Ֆլորիտայի մէջ հաստատուած գործարար Ռոպըրթ Տէյվիս Քոլինզ, որ ծովային հետազօտութեան հետաքրքրութիւն ունի, ձեռնարկեց հնագիտական պեղումներու Միջերկրականի խորերուն մէջ, Իսրայէլի ափերուն մօտ:

Քոլինզ ամէնէն հին եւ ամէնէն խորունկ ընկղմած նաւուն պարունակութիւնն է, որ կը յայտնուի: Ուսումնասիրողներ արդէն սկսած են մեծ հետաքրքրութիւն ցուցաբերել, որովհետեւ չատ քիչ բան յայտնի է փիւնիկեցի ծովագնացներու մասին:

Ն. Ք. առաջին հազարամեակին փիւնիկեցիները գլխաւորաբար այժմու Լիբանանի տարածքէն նաւարկելով՝ իրենց գաղթավայրերը հաստատեցին Միջերկրականի լաւագոյն ափերուն վրայ եւ ծաղկեցան առեւտուրի իրենց մեծ չնորհքին պատճառով:

Անոնք կը վաճառէին հիւսուածեղէն, ներկեր, ոսկեղէն, ապակի, գինի, անուշահոտ եւ փայտ: Մրցակից ժողովուրդներ երբեմն կ'ատէին գանոնք: Յոյն պատմիչ Պղուտարքոս գանոնք կ'արհամարհէ իրրեւ «պառնոսիրհամբիցոն ժողովուրդ մը, այնման խիստ, որ կ'ատէ երգիծանքն ու պերճասիրութիւնը»:

Հակառակ փիւնիկեցիներու կանուխ տարիներու յաջողութեան, քաղաքակրթութեան իրենց ներդրումները եւ արուեստի գործերուն մեծ մասին հետքերը:

Ինչ կը վերաբերի խորունկ ընկղմած նաւուն, անիկա վաղեմի կր թուի ըլլալ: Կարմիր եւ սրճագոյն սափորները ծովուն յատակը խրած են նաւարեկումէն կարճ ժամանակ ետք: Նաւը հաւանաբար բեկուած է միջերկրականեան փոթորիկի մը պատճառով եւ խրած է տիղմի մէջ:

Յայտնաբերուած սափորները չուրջ 80 սանթիմեթր բարձրութիւն ունին: Մանր կտորուած են, սակայն մեծ մասը անվնաս մնացած է: Կնտաւորուած են ծովախոտերով եւ բնակուած են օձաձուկերով:

Հին ժամանակներուն սափորները ամէն նպատակի կր ծառայէին: Անոնց մէջ կը պահուէր գինի, ձիթաիւղ, մեղր, ձուկի թացան եւ առեւտուրի վերարերող այլ արտադրութիւններ:

Սափորներուն տակ թաղուած նաւուն փայտէ կմախքը եւ անոր չուրջ կագմուած նեխած խաւր հաւանաբար կր պարունակէ գործիքներ, անձնական իրեր եւ մետաղադրամներ, որոնք կրնան օգնել ճշդելու համար նաւարեկումին թուականը: Մովուն խորերը տիրող ցրտութիւնը եւ թրթուածինի ցած համեմատութիւնը կր նպաստեն, որ բագմաթիւ հին իրեր յաւ պահպանուին:

Այժմ Ֆլորիտայի մէջ հաստատուած ընկերութիւնը աւելին գիտնալու հետաքրքրութենէն մղուած՝ ձեռնարկած է հնագէտներու հետ գործակցարար պեղելու ընկղմած նաւը: Անիկա կր ծրագրէ հետազօտութեան ծախսերը հոգալ՝ վաճառելով անոր նկարահանումին իրաւունքը եւ ցուցահանդէսներ կագմակերպելով թանգարաններու մէջ:

ԱՐՀԵՍՏԱԳԻՏԱԿԱՆ ՍԽՐԱՆՔ

Գործարարներու եւ հնագէտներու գործակցութիւնը հազուադէպ երեւոյթ է: Տասնամեակներ շարունակ հնագէտներ եւ գանձեր փնտռող արկածախնդիրներ իրարու դէմ կռուած են խորունկ ջուրերու մէջ թաղուած նաւարեկումներ պեղելու համար: Սուգսորդի պարզ կագմածներ բաւարար են մինչեւ 30 մեթր խորութեամբ թաղուած նաւեր հետազօտելու համար: Սակայն կատարելագործուած արհեստագիտութիւններ երբեմն նոյնիսկ քանի մը քիլոմեթր խորութեամբ ընկղմած նաւ մը պեղելու կարելիութիւն կ'ընձեռէ՝ առաջնորդելով մինչեւ սառցային ջերմաստիճաններ եւ ճնշումի չատ բարձր համեմատութեամբ ընդերքներ: Նման կագմածներու չատ սուղ գիները կ'ենթադրեն առեւտրական նկատառումներ, որոնց նախապատուութիւն կ'ընծայուի հետազօտութեան մը պարագային: Ոչ մէկ հնագէտ կրնայ հայթայթել ծովուն արեւէ գուրկ ընդերքները պեղելու համար պահանջուած միլիոնաւոր տոլարի գումարները: Թէեւ բազմաթիւ ընկղմած նաւեր մարդկութեան անցեալին մասին կարեւոր տեղեկութիւններ կը պարունակեն:

«Օտլսխ» ծովային հետազօտութեան ընկերակցութիւնը, որ յայտնաբերած է փիւնիկեան նաւ, տասնամեակ մը առաջ Մէքսիքայի ծոցի խորերէն յայտնաբերած էր 17րդ դարու սպանական առեւտրական նաւ մը: Անիկա հնագէտներու գնահատանքին արժանացած էր իր հոգածութեան համար: Ընկերութեան սուգսորդ մարդամեքենան դուրս բերած էր ոչ միայն մարգարիտներ, ձոյլ ոսկիի չերտեր եւ գոհարեղէն, այլեւ գերաններ, ձիթապտուղի սափորներ եւ նաւը ուղղելու ծառայող քարեր: Իւրաքանչիւր գտածոյի դիրքը արձանագրուած էր, հնագիտական ուսումնասիրութեան համար:

«Օտլսխ» ընկերակցութեան աշխատանքային խմբակը փիւնիկեան նաւուն հանդիպեցաւ, երբ կը փնտռէր աւելի քան 300 տարի առաջ Միջերկրականի մէջ ընկղմած բրիտանական նաւ մը, որ կը փոխադրէր այսօրուան չափանիշներով 500 միլիոն տոլար արժողութեամբ ոսկեղրամ:

Խմբակը իր աշխատանքներուն սկսաւ անցեալ Յուլիսին՝ օգտագործելով 27 մեթր երկարութեամբ նաւ մը, ձայնային ալիքներ հետազօտող կագմած մը տեղաւորելու համար ծովուն խորերը: Այս կագմածը ընկղմած իրերէ ձայնային ալիքներ ստանալով եւ վերարտադրելով յաջողած է քանի մը տասնեակ հաւանական «թիրախներ» ճշդել: Ապա լոյսերով, լուսանկարչական եւ նկարահանումի գործիքներով գինուած մարդամեքենայ մը իջեցուած է երկար պարանով մը, որպէսզի մօտէն քննէ հետաքրքրական վայրերը:

Հնադարեան նաւարեկումին վայրը գտնուած է 17 Սեպտեմբերին: Մարդամեքենան 15 մեթր երկարութեամբ եւ 8 մեթր լայնքով գանգուած մրցոյց տուած է, որուն ցեխոտ մակերեսին վրայ կ'երեւէին աւելի քան 200 սափորներ:

Դարերու ընթացքին սափորներուն ոճերը փոխուած են: Իւրաքանչիւր երկիր ունեցած է իրեն յատուկ ոճը, ինչ որ այսօր կ'օգնէ անոնց թուականը եւ չինութեան վայրը ճշդելու աշխատանքը: Մասնագէտներ կը հաստատեն, թէ նորայայտ սափորները իսկապէս հագուագիւտ են: Սափորներուն մարմնի եւ վիգի բաժինները հաւասար են: Անոնք ականջի ձեւով փոքր բռնիչներ ունին: Նմանօրինակ սափորներ յայտնաբերուած են Մարոքի, Սպանիոյ եւ Յունաստանի մէջ եւ կը վերագրուին Ն. Ք. 450ական թուականներուն: Սափորներուն այս ոճը կը կոչուի փիւնիկեան կամ կարթագենեան, յայտնապէս որովհետեւ յատուկ է փիւնիկէի արեւմտեան գաղթավայրերուն:

Այսուհանդերձ մասնագէտներ դիտել կու տան, թէ առեւտուրի համար սահմանուած ապրանքներու յատուկ բեռ մը կրնայ «խաբել» գայն կրող նաւուն պատկանելիութիւնը ճշդող մասնագէտները, որովհետեւ հնադարեան ժամանակներուն բեռները կը վերցուէին գանգան նաւահանգիստներէ: Հետեւաբար փիւնիկեան սափորներով բեռնաւորուած նաւ մը կրնայ ճամբայ ելած ըլլալ ոչ թէ փիւնիկէէն, այլ՝ հնադարեան ուրիշ երկրէ մը: Այս բոլորը հաստատելու համար յաւելեալ հետազօտութիւններ պիտի կատարուին: Անոնք պիտի արժեն չուրջ 4 միլիոն տոլար:

ՏՐՈՎԱԴԱՅԻ ԱՐԴԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ՏՐՈՎԱԴԱՆ ՀԻՆ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐԷՆ Ի ՎԵՐ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՊԱՏԿԵՐՈՎ ԱՆՑԱԾ Է ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴՄԷՋԷՆ: ԱՅԺՄ ԱՆԻԿԱ ԴԱՐՁԱԾ Է ՆՈՐ ՌԱԶՄԱԴԱՑՆ ՄԸ: ՀՆԱԳԷՏՆԵՐ ԿԸ ՓՈՐՁԵՆ ՊԱՀՊԱՆԵԼ ՀՆԱԴԱՐԵԱՆ ՔԱՂԱՔԻՆ ՏԵՍԱՆԵԼԻ ԱՄԲՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ

Յոյն դիւցազներգակ բանաստեղծ Հոմերոս «Իլիական» վէպին մէջ պատմած է Տրովադայի պատերազմներուն մասին եւ զայն անմահացուցած է ժողովրդային երեւակայութեան մէջ: Այլ ճակատամարտերու շարք մը, ինչպէս 1915ին Կալիփոլիի կռիւը եւ Պաղ պատերազմի ընթացքին անոր շրջակայ տարածքը պատերազմական գօտի հռչակուած ըլլալու իրողութիւնը շեշտեցին Տրովադայի ռազմական հրոչակը:

Այժմ ծրագիր մը կը մշակուի Տրովադան պաշտպանելու համար ապականումի եւ լքուածութեան դէմ՝ զայն վերածելով խաղաղ ուսումնասիրութեան եւ խորհրդածումի վայրի մը:

ԱՐԴԻ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔՆԵՐ

Գերմանացի դասախօս մը՝ Մանֆրէտ Ռորֆման 19 տարիէ ի վեր կը գլխաւորէ Տրովադան պեղող հնագիտական խմբակը: Այս ժամանակամիջոցին ան մշակած է տեսլական մը՝ վայրին ապագային վերաբերեալ:

«Տրովադայի պատերազմները պէտք է վերջ գտնեն: Տրովադան այլեւս պէտք չէ պատերազմներով յիշուի: Ժամանակն է, որ անիկա դառնայ այն վայրը, ուր մշակոյթները խաղաղութեան մէջ կը հանդիպին բնութեան», կ'ըսէ դասախօսը, որ զբօսաշրջիկներու յատուկ նոր ուղեցոյց մը կը պատրաստէ: Ականջալուր ըլլալու համար պիտի օգնէ աւելի դիւրութեամբ հասկնալու հին ժամանակներուն կազմուած քաղաքին 8 շերտերէ բաղկացած խաւերուն պատմութիւնը:

Տրովադան կը գտնուի այժմու Թուրքիոյ մէջ: Պաղ պատերազմի ժամանակաշրջանին այս հին քաղաքը եւ անոր շրջակայքը զինուորական գօտի հռչակուած էին, որովհետեւ շատ մօտ էին ռազմագիտական կարեւորութիւն ներկայացնող Տարտանէլի նեղուցին: 1991ին խորհրդային գերուժին քայքայումը վերջ դրաւ Տրովադայի այս վիճակին: Այնուհետեւ շրջանը կը տադապի կոյս բնութեան արատաւորումէն եւ շինարարական խայտաբղետ ծրագիրներու իրագործումէն:

Երկու տարի առաջ թրքական կառավարութիւնը Տրովադայի աւերակներն ու անոնց շրջակայ տարածքը հռչակեց ազգային պահպանուած տարածք: Ռորֆման կը յուսայ, որ այս ձեւով կարելի պիտի ըլլայ պահպանել Հոմերոսի նկարագրած աշխարհագրական վայրը:

Տրովադայի դէմ ամէնէն լուրջ սպառնալիքը կ'ուղղեն Միանուէրի գետին քիմիական նիւթերով ապականած ջուրերը: Գետը Տրովադայէն քանի մը քիլոմեթր անդին կը հոսի դէպի ծով: Կենսոլորտի մասնագէտներու համաձայն, ապականումը կրնայ 100 տարիէն անապատի վերածել Տրովադայի կարգ մը շրջանները՝ բնաջնջելով բուսական եւ կենդանական կեանքը:

Բնապատկերը արդէն ակներեւ փոփոխութիւններ կրած է վերջին տարիներուն: Արձակուրդի յատուկ ժամանցի վայրեր կառուցուած են Տրովադայի մօտակայ ծովեզերեայ հնադարեան գիւղերուն մէջ, եւ անոր սահմաններուն վրայ հաստատուած են սիմենթի երկու գործարաններ՝ վատթարացնելով կենսոլորտային վիճակը:

Տրովադայի հնադարեան կեանքին գաղտնիքները երեւան հանելու համար 1988էն ի վեր ծախսուած է 2,13 միլիոն տոլար: Քաղաքին երեք հազարամեակներու պատմութիւնը տեսանելի է 15 մ. բարձրութեամբ բլուրի մը վրայ, որ կազմուած է կաւէ շինուած բնակարաններու բազմաթիւ խաւերէ: Բնակարանները պարզապէս հարթուած են եւ անոնց վրայ նորերը կառուցուած են հետագայ սերունդներու կողմէ: Դոյներու տարբեր երանգներ կը զանազանեն քաղաքին պատմութեան 8 ժամանակաշրջանները պարփակող խաւերը:

Հոմերոսի «Իլիական»-ին մէջ Տրովադան յիշատակուած է իրրեւ «Քաղաքներու քաղաքը»: Անիկա Հոմերի հիմնած դիցաբանական հերոս Էնէասի ծննդավայրն էր: Հոմէացի Օգոստոս Կայսրը ինքզինք տրովադացի հռչակած էր Ն. Ք. 20 թուականին, երբ բացումը կը կատարէր այս քաղաքին մէջ կառուցած իր թատրոնին: Հնադարեան այս թատրոնը այժմ վերակառուցուած է եւ կը համարուի շրջանին հնագիտական գանձերէն մէկը:

«Պատճառ ունինք հաւատալու, թէ Վերգիլիոսի «Էնէական» դիւցազնավէպը առաջին անգամ այս թատրոնին մէջ ներկայացուած է, անոր բացման գիշերը», կ'ըսէ Ռորֆման:

Տրովադայի գրաւումը՝ գեղանկարուած Պրիկոսի կողմէ, անոր անունը կրող բաժակին վրայ - Ն.Ք. 490:

Դասախօսը կը ծրագրէ Տրովադայի գանձերը ծանօթացնել աւելի լայն հանրութեան մը: Անոր խմբակը կ'աշխատի Եւրոպայի մէջ ցուցահանդէս մը կազմակերպել յառաջիկայ հազարամեակին սկիզբը, ցուցադրելու համար Տրովադայէն յայտնաբերուած գանձերը:

Գերմանացի արկածախնդիր Հայնրիխ Շլիման Տրովադայի հռչակաւոր գանձը յայտնաբերեց 1870ական տարիներուն: Եւրոպայի տարածքին զանազան քաղաքներու մէջ կը ցուցադրուին որոշ իրեր այս գանձէն, որ տակաւին ճանչցուած է իբրեւ «Պրիամոսի գանձը», թէեւ Իլիականի մէջ յիշատակուած այս հռչակաւոր թագաւորէն շատ աւելի հին ժամանակաշրջանի մը կը պատկանի անիկա:

Գանձը ինքնին դիւցազներգական այլ ճակատամարտի մը կռուախնձորն է: Բ. Աշխարհամարտի աւարտին խորհրդային բանակը գանձին մեծագոյն մասը Պերլինէն Մոսկուա փոխադրեց: Գերմանիա բազմիցս զայն պահանջած է Ռուսիայէն: Թուրքիա եւս կը պահանջէ զայն՝ պատճառաբանելով, թէ անիկա դուրս բերուած է թրքական հողերէն: Յոյները ցարդ լուռ կը մնան՝ դիտելով «գաւեշտը»...:

Ռորֆման այժմ կը յուսայ, որ ՅՈՒՆԻՍԿՕ Տրովադան հռչակէ համաշխարհային ժառանգութեան մաս կազմող վայր մը:

ՊՈՒՏՏԱՅԱԿԱՆ ԱՌԱՍՊԵԼԻ ՄԸ ՀԱՆԳՈՅՅԸ ԿԸ ՔԱԿՈՒԻ

Չինացի հնագէտներ վերջերս յայտնաբերած են պուտտայական հնադարեան դամբարան մը, որ կը կարծուէր, թէ գոյութիւն ունէր միայն 1400 տարուան առասպելի մը էջերուն մէջ:

Չինաստանի մէջ առաջին անգամ ըլլալով պեղումները ուղղակի ցուցադրուեցան պետական պատկերասփիւռէն: Նկարահանումի գործիքներ ցոյց տուին ստորերկրեայ նեղ սենեակի մը մէջ սողոսկող հնագէտներ, որոնք կը փնտռէին քարէ արկղ մը, որ ենթադրաբար կը պարունակէր սրբազան կրօնաւորի մը գոհարազարդ աճիւնները:

Դամբարանը կը գտնուի Չինաստանի հիւսիս-արեւմտեան Շաանքի գաւառին մէջ: Անոր վայրը յայտնաբերուած է, երբ վերջերս գործաւորներ աշտարակ մը կը քանդէին, ամբարտակի մը կառուցման համար:

Հնադարեան արձանագրութիւններու համաձայն, Չինաստանի Եանկ Ժիան կայսրը, որ իշխած է Սուի թագաւորական հարստութեան շրջանին (581էն 618), 31 կռատուներ կառուցած է իր կայսրութեան տարածքին: Անոնցմէ իւրաքանչիւրը պիտի պարփակէր Պուտտայի աճիւններէն մասեր, որոնք նուիրուած էին մայրապետի մը կողմէ:

Ցարդ ուսումնասիրողներ չեն յաջողած գտնել այս դամբարաններէն որեւէ մէկը:

Հնագէտներ աշտարակին տակ թաղուած սենեակէն վերցուցած են յախճապակեայ խըցկաման մը, սակայն արկղը անմիջապէս չեն բացած՝ վախնալով, որ կրնան վնասել անոր դիւրաբեկ պարունակութիւնը:

Արկղին վրայ փորագրուած չինական տառեր կ'ակնարկեն ներսը գտնուող մարգարիտի նման իրի մը, որ կրօնական աւանդապատումներու մէջ կը համարուի լուսաւորեալ կրօնաւորի մը դիակիզումին բնական արտադրութիւնը:

Այժմ կը ծրագրուի կռատան աշտարակը եւ անոր կից գտնուող տաճարը վերակառուցել աւելի բարձր դիրքի մը վրայ, զայն պաշտպանելու համար ամբարտակէն:

Պատրաստեց
Լ. ԿԻՒԼՈՅԵԱՆ - ՍՐԱՊԵԱՆ

ՕՐԱՏԵՏՐ

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

◆ *ՈՒԷՍԹ ՊԷՅՐՈՒԹ*- (*Էսփաս/ Ամփիր, Մոտեքօ Մէնթ Էլի, Էլիթ*).- Լիբանանի քաղաքացիական պատերազմը հմուտ կերպով բեմադրուած երիտասարդ բեմադրիչ Զհատ Տուէյրիի կողմէ, որ մեծ յաջողութիւն գտաւ Քաննի փառատօնին:

◆ *ԼՈԼԻԹԱ*- (*Էսփաս, Ամփիր/ Սոֆիլ/ Տիւճ/ Մոտեքօ, Մէնթ Էլի*).- Յիսունականներուն Միացեալ Նահանգներու մէջ եւրոպացի ուսուցիչ մը կը հանդիպի 12 տարեկան աշակերտի մը՝ պարմանուհի Լոլիթային: Դերասաններն են՝ Մերեմի Այրընզ եւ Տոմինիք Սուէյն:

◆ *ՄԷՅՎԻՆԿ ՓՐԱՅՎԷՅԹ ՌԱՅԸՆ*- (*Փլաներէթ/ Ապրաժ, Քասլիք, Քոնքորտ եւ Մաժէս*).- Սթիվըն Սփիլպըրկ կը ճկարագրէ Բ. Համաշխարհայինի Պատերազմը... Թոմ Հենքս եւ քանի մը գինուորներ գործուղուած են ճակատ, պարզապէս փնտռելու Ռայընը անունով գինուոր մը: Իր երեք եղբայրները մահացած ըլլալով, Ռայընը պէտք է որ Միացեալ Նահանգներ վերադառնայ:

◆ *ՀՈՓ ՖԼՈՓՍ*- (*Ամփիր/Մոտեքօ, Էլիթ*).- Մտերիմ երկու ընկերուհիներու յարաբերութիւնը կը վտարարանայ, երբ անոնցմէ մէկը կը յարաբերի միւսին ամուսինին հետ: Բեմադրութիւնը Ֆորբսթ Ուիթեքըրի:

◆ *ԱՐՄԱԳԵՏՐՆ*- (*Փլաներէթ/ Ապրաժ, Ջուլ, Քոնքորտ եւ Վանտոմ*).- Երկրագունդը վտանգի տակ է: Հսկայ գունդ մը կը սուրայ դէպի Աշխարհ: Ամերիկեան կառավարութիւնը գործի լծուած է այս վտանգը հեռացնելու համար: Դերասաններն են՝ Պրուս Ուիլիս եւ Լիվ Թայլըր:

◆ *ՆԱՍԸՐ*- (*Ամփիր/ Տիւճ,*).- Եգիպտոսի ծանօթ դէկավարին կեանքը անգամ մը եւս ճկարահանուած:

◆ *ԼԷ ՄԻԶԵՐԱՊԼ*- (*Էսփաս*).- Վիքթոր Հիւկոյի ծանօթ վէպը, բեմադրուած դանիացի Պիլ Օկըսթի կողմէ: Դերասաններ՝ Լիամ Նիսընն. Ումա Թուրմանն եւ Մէֆրի Ռաշ:

◆ *ՓԼԷՅԻՆԿ ՀԻՐՕ*- (*Փլաներ/ Ջուլ, Քոնքորտ եւ Վանտոմ*).- Բժիշկի մը պարտականութիւնը է ապօրինի ձեւով դարմանել մաֆիայի հետ գործակցող վիրաւորներ: Դերասաններ Թիմոթի Հարթըն եւ Ակճեթինա Ժոլի:

◆ *ԼԷԹԼ ՈՒՕԳԸՆ 1*- (*Ամպասատ, Մաժէս, Փլաներ/ Ապրաժ եւ Քոնքորտ*).- Երկու ոստիկաններ կը հալածեն խմբակ մը, որ կրնայ մեծ վտանգ հանդիսանալ, ահաբեկչական արարքներ կատարելով: Դերասաններ՝ Մել Կիպսըն եւ Տէնի Կլովըր:

◆ *ՏԻ ՕՊՕՇՒԹ ԱՖ ՄԱՅ ԱՖԵՔՇԸՆ*- (*Մարիճիըն*).- Երբ միասեռականի մը կ՚առաջարկուի ընտանիք կազմել, անընկալ վիճակ մը ստեղծուած կ՚ըլլայ: Դերասանուհիներ՝ Մէնիֆըր Անիսթընի եւ Փօլ Ռուտի:

◆ *ՏԸ ՄԱՍՓ ԱՖ ԶՈՐՕ*- (*Էսփաս, Ամփիր - Մոտեքօ, Տիւճ, Էլիթ, Մէնթ Էլի*).- Միեւնոյն ընտանիքը միշտ ալ որոշ փոփոխութիւն մը կրած. շարունակ կը բեմադրուի: Մեր Զորոյ՝ Էնթընի Հոփքինզ կը փորձէ գինք փոխարինող մը գտնել. յանձին Անթոնիօ Պանտէրասի:

◆ *«ԼԷ ՎԻԶԻԹՕՐ 2»* (*Փլաներ/ Քասլիք, Ապրաժ*).- Առաջինին պէս, ծիծաղաշարժ ժապաւէն մը: Այս անգամ դէպքը տեղի կ՚ունենայ 21րդ դարուն... 20րդ դարու մտածելակերպով: Դերասանուհեամբ Ժան Ռենոյի:

◆ *ՆԱՓՕՖ*- (*Փլաներ/Ջուլ*).- Մեծահարուստ մը Հոնկ Քոնկի մէջ կը ճկատէ, թէ ահաբեկչական խումբ մը աշխարհի մէջ ամէնուրեք ռումբեր պիտի պայթեցնէ:

◆ *ՄԵՐՔԸՐԻ ՌԱՅԶԻՆԿ*- (*Փլաներ / Ապրաժ, Լա Միթէ, Քոնքորտ*).- Հայրն ու մայրը կորսնցնելէ ետք, որբ մանուկ մը յաջողած է գեր-գաղտնի տեղեկութիւններ ունենալ հակակարգիչի վրայ: Պրուս Ուիլիսի պարտականութիւնն է ծօտենալ այս մանուկին: Բեմադրութիւն՝ Հարոլտ Պեքըրի:

◆ *ՍՓԻՇԻԶ 2*- (*Փլաներ Ջուլ*).- Հրատ մոլորակին վրայ քալած եւ պեղումներ կատարած աստղանաւորդ մը իր հետ բերած է վտանգաւոր ախտեր:

ՅԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐՈՒ ՍՐԱՀՆԵՐՈՒՄ ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ

Քոնքորտ.- 738439	Քոլիզէ.- 342962
Փլաներ / Ապրաժ.- 292192	Էսփաս.- 212526
Փլաներ/ Քասլիք.- 912503/4	Վանտոմ.- 443992
Ամպասատ.- 217490	Մէնթ Էլի.- 406705
Էլիթ.- 840286	Ճեֆֆըր / Տիւճ.- 792123/4
Ամփիր / Մոտեքօ.- 616706/7	Ճեֆֆըր / Սոֆիլ.- 204080
Ֆրիուէյ.- 485590	Մաժէս.- 562006/7

ԹԷ. ԷԼ.

7:30.- *Աւրաբերէն լուրեր*
8:00.- *Թելէ Ֆրանս 2*
8:30.- *Պարիտ Հանաատի*
9:00.- *Սուպիիէ*
11:00.- *Իպրահիմ Էֆէնտի*
12:00.- *Նատի Էլ Պիա*
12:30.- *Ֆի Քալպ Էլ Հատաս*
14:30.- *Աւրաբերէն լուրեր*
15:00.- *Ռիժալ Ֆիլ Սհահատա*
16:00.- *կենդանի գծանկար*
16:30.- *Սիքրըց Աֆ Տը Սթոնի*
17:00.- *Աւրթ Ըթաք*
17:30.- *Թելէ Քիտի*
18:30.- *Թաչտ Պայ Էն Էնճըլ*
19:30.- *Աւրաբերէն լուրեր*
20:00.- *Պարիտ Հանաատի*
20:30.- *Քաներա Հայվ*
21:30.- *Թրէյտըրզ*
22:00.- *Ֆութպոլ*
23:30.- *Ֆեսթիվալ Աֆ Տը Ուորլտ*
00:00.- *Աւներիկեան երկար ժապաւէն՝ «Տարմընտ Ռան»*

ԷՄ. ԹԻ. ՎԻ.

7:30.- *Թելէ Մաթէն*
9:00.- *Քլիփս*
9.30.- *Էօն Սիէքզ տ՚Էքրիվէն*
10:30.- *Աւնվուայէ Սիեսիալ*
12:30.- *Քի Է Քի*
13:15.- *Տէ Շիֆթ Է Տէ Լեթր*
14:00.- *Թէ. Էֆ. Աի լուրեր*
14:45.- *Մարիսոլ*
15:45.- *Աղանի Աղանի*
16:45.- *կենդանի գծանկար*
17:15.- *Մինի Սթիւտիօ*
18:15- *Էմ. Թի Վի. Սիորց*
18:30.- *Սինէ Սինէֆիլ*
19:15.- *Քըլ Մէյլէ Ալլէ*
20:00.- *Աւրաբերէն լուրեր*
20:30.- *Խալիք Մաանա*
22:00.- *Աւներիկեան երկար ժապաւէն*
23:30.- *Էմ. Թի. Վի. Սիորց*
23:35.- *Ֆրանսական ստուգիր*

ԷԼ. ՊԻ. ՍԻ.

7:00.- *Սի. Էն. Էն լուրեր*
7:30.- *Ֆրանս 2 լուրեր*
8:25.- *Մա Ըլաք Իլլա Հայֆա*
9:00.- *Լէնտս Էնտ*
10:00.- *Եուր Վելթ*
10:30.- *Նահարքում Սայիտ*
13:30.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
14:00.- *Ֆրանս 2ի լուրեր*
14:40.- *Վիտէօ Քլիփս*
15:00.- *Աւրաբերէն լուրեր*
15:15.- *Աւ Մալիքա*
16:30.- *Ֆութպոլ*
18:00.- *Աւխբր Սարաա*
18:30.- *Քոպպի Շօ*
19:00.- *Նաուրաա*
20:00.- *Աւրաբերէն լուրեր*
20:30.- *Միս Լիպան 98*
00:00.- *Փինք - Փոնկի ... չարք*

ՄԱՒ-ՄԹԱՒ-ՊԱՒ

7:00.- *Աւամ Աւ Սապահ*
12:05 - *Աւղղակիօրէն ափռուած Մեքքէէն*
13:00 - *Ֆլէշ Ինֆօ*
13:15.- *Ուիժհաթ Նապար*
15:00 - *Աւրաբերէն Լուրեր*
15:15 - *Աւ Սուրպա*
16:30.- *կենդանի գծանկար՝ Տէքսթըրզ Լապ*
17:00 - *Ըզղար Ըքսքար*
17:30.- *Ֆրանսերէն լուրեր*
17:45 - *Աւնգլերէն լուրեր*
18:00 - *Սինիէ Ֆիլթիւր*
18:30 - *Օթոմոպիլ*
19:00 - *Սթատ*
20:00.- *Աւրաբերէն լուրեր*
20:30.- *Աւյա Մատար Էլ Սայա*
21:30 - *Աւ... Իսլամ Պիսնիս*
23:30 - *Ն... ...ար*

ԷՆ ՊԻ. ԷՆ.

14:00.- *Վիտէօ Քլիփս*
15:00 - *կենդանի գծանկար*
16:00.- *Ռիմ Լերըր*
17:00.- *Աւիլաւ Աւրս Հանա*
18:00.- *Սուհուֆ Սին Հունաք*
19:00.- *Քէ՛ս քո՛ն Սանժ*
19:30.- *Սայրընս*
20:30.- *Տը Սիմփնզ*
21:00.- *Աւրաբերէն լուրեր*
21:30.- *Էն. Ուայ. Փի. Տի. Պլու*
22:00.- *Աւքս Էլ Սէյր*
23:30.- *Ռորայմա*

* Վերոյիշեալ յայտագիրները ենթակայ կրնան ըլլալ որոշ փոփոխութիւններու:

☆ *ՒՐԵՆ ԿԸՍԱԾ* ԱՍՏՂԵՐԸ ☆

☆ *ԽՈՅ* (*21 Մարտէն 20 Ապրիլ*)

Ունիք ինքնատրոյն գաղափարներ, բայց անոնք տեղ պիտի չհասնին, որովհետեւ կարգ մը անձեր համամիտ պիտի չըլլան ձեր ծրագիրներուն: Ուրիշին այսօր մնացէք սովորական առօրեային մէջ, առանց նոր որոշումի կամ ծրագիրի:

☆ *ՑՈՒԼ* (*21 Ապրիլէն 21 Մայիս*)

Օրը յարմար է աչքի անցքերու անցեալ շաբաթուան ձեր գործերը, կատարելու ճշդումներ, օգտակար ձեր փորձառութենէն եւ ուրիշ կատարելիքին ծգտելու:

☆ *ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ* (*22 Մայիսէն 21 Յունիս*)

Կրնաք պարզացնել ձեր օրը՝ ուշադիր կատարելով ձեր պարտականութիւնները, նոյն ատեն՝ օգտուելով ընծայուած առիթներէն: Հեռացուցէք ձեր մտաէն ներդրութիւն պատճառող անձերը:

☆ *ԽԵՑԳԵՏԻՆ* (*22 Յունիսէն 23 Յուլիս*)

Լաւ լուր մը պիտի ստանաք, որ պիտի փարատէ օրուան միօրինակութիւնը: Հանկիլի հանդիպում մը եւս հատանոյշ է. երկար ատենէ ի վեր ձեր տեսած անձին մը հետ:

☆ *ԱՌԻՒԾ* (*24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս*)

Ժամանակութիւն պիտի ունենաք վերլուծելու հարց մը, որ բազմաթիւ երեսներ ունի: Դիմեցէք փորձառու անձի մը խորհուրդին, իսկ դուք համբերութեամբ դիմագրաւեցէք բոլոր պատահարները:

☆ *ԿՈՅՍ* (*24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր*)

Բազմապատիկ է, ձեր գործերը պիտուած են յարատեւ ուշիմ ձեր գործունէութեան նեռեռուդներ, գնահատողներ: Ձեր աշխատանքին շուրջ խորհրդակցութիւն մը կրնաք ունենալ ձեր վարպետին կամ անօրէնին հետ:

☆ *ԿՇԻՌԱ* (*24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր*)

Ձեր բարիքները, ձեր հանգուցալուծողութիւնը շատ լաւ են, բայց ոմանք կրնան շահագործել ձեր ազնուութիւնը եւ ուրիշին կը պահանջեն ձեզմէ: Զգուշ եղէք:

☆ *ԿԱՐԻՃ* (*24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր*)

Ձեզի իրատեսութիւն պիտի արուի լուծելու հարց մը յատկացնելով ձեզի: Պիտի կարենաք փայլուն յաջողութիւն մը արձանագրել ձեր առանձնաձայն նոր պարտականութեան մէջ:

☆ *ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ* (*24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր*)

Անտես մի՛ թողուէ ամպ մը, որ կրնայ տեսնուիլ ձեր ուժեղ կարգապահ միջեւ եւ կրնայ վերածուիլ որոտումի մը: Զգուշութեամբ կատարեցէք ձեր պարտականութիւնները:

☆ *ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ* (*22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար*)

Ունիք պարզ խնդիր մը լուծելիք, սակայն չէք կրնար առանձնաբար լուծել. պիտի դիմէք ձեզի հատատարիմ անձի մը, որ ցոյց պիտի տայ ձեզի ելիշ ճամբան:

☆ *ԾՈՎԱՆՈՑՇ* (*21 Յունուարէն 19 Փետրուար*)

Նոր պարտականութիւն մը ստանձնած էք, որ ձեզ պիտի տանի մինչեւ յաջողութիւն: Ունիք կարողութիւնը ներքուրիւններ առեղծելու ձեր ասպարէզին մէջ:

☆ *ՁՈՒԿ* (*20 Փետրուարէն 20 Մարտ*)

Ձեր աշխատանքային կամ գրասենեակին մէջ փոքր հարց մը պիտի ծագի. մի՛ բարկացնէք հարցը ձեր ունկնդրոյ խօսքերով, որպէսզի ձեր օրը չըլլայ տագնապալի:

ՀԱՄԱՔԳԱՅԻՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԵՒ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԱՆԱՉԵԱՆ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՔՈՒԼԷԶ

ԿԱՐԿԱՉ

ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ԵՐԳԱՀԱՒՈՒՄՔ

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՂԵԿԱՎԱՐ ԵՒ ԽՄԲԱՎԱՐ

ԶԱՔԱՐ ՔԷՇԻՇԵԱՆ

Փորձերը տեղի կ՚ունենան ամէն Ուրբաթ, կէսօրէ ետք ժամը 4էն 6 եւ ամէն Շաբաթ, առաւօտեան ժամը 10էն 12, «Լեւոն Շանթ» Մշակութային կեդրոն, 4րդ յարկ:

Նորէկ անդամները կ՚ընդունուին մինչեւ 10 Նոյեմբեր:

Արձանագրութեան համար դիմել երաժշտանոց, Հեռ. 265899 եւ կամ խմբավարին՝ հեռ. 03-442365:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Հաճնոյ հերոսամարտի 78ամեակին առիթով, Կիրակի, 25 Հոկտեմբեր 1998ին, Նոր Մարաշի Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի պիտի կատարուի Հոգեհանգստեան պաշտօն հին եւ նոր ննջեցեալներու հոգիներուն համար:

Հրաւիրուած են բոլոր հայրենակիցները յարգելու յիշատակը մեր նահատակներուն:

Պատարագէն ետք հոգեճաշ պիտի մատուցուի միութեան տան մէջ:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՃՆՈՑ ԳՈՑԱՄԱՐՏ
ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՊՕՂՈՍ ՆԱՋԻԿԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 25 Հոկտեմբեր 1998, Նոր Ատանայի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԱՒԵՏԻՍ ՎԵՋԻՐԵԱՆի մահուան Դ. տարելիցին առիթով; հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 25 Հոկտեմբեր 1998, Ջալքայի Հայ Կաթողիկէ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ մէջ, առաւօտեան ժամը 10ին:

Հալէպ — Հալէպ

ՍԱԹԵՆԻԿ ՊԱՐՍՈՒՄԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 25 Հոկտեմբեր 1998, Հալէպի Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՃՈՐՃ ՍԱՊՈՒՆՃԵԱՆի մահուան ԺԳ. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 25 Հոկտեմբեր 1998, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԾԱԽՈՒ ԽԱՆՈՒԹՆԵՐ *(ԹԱՓՈՒՅՈՎ)*

● 80 մեթր տարածութեամբ խանութներ, լաւ շուկայ, մեծաքանակ կօշիկի վաճառքի, Պուրճ Համուտ, «Յ. Տէր Մելքոնեան» փողոցի վերջաւորութեան, նպաստաւոր գին, վճարման դիւրութիւն: Դիմել, հեռ. 01-266424:

Կ՚ՈՒԶՈՒԻՆ

● Սառնարան շինող վարպետ եւ սկսնակ աշխատաւորներ: Հեռ. 01-882675:

ԾԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

● Անթիլիաս Մըզհէրի մէջ, 2 ննջասենեակ, զոյգ հիւրասրահ, ճաշասրահ, արդիական կահաւորուած խոհանոց, սեփական ջեռուցիչ, ջրհոր, մթերանոց, գոց կառատուն, հրդ յարկ եւ ծովահայեաց դիրք, 150 քառ. մեթր: Հեռ. 01-241118 եւ 03-262701:

Կ՚ՈՒԶՈՒԻ

● JACK GIFTS արուեստի կեդրոնի համար ծախող փորձառու օրիորդ մը: Ներկայանալ անձամբ: Պուրճ Համուտ, սիճէ Սաճթրալի դիմաց:

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ՕՐ

ԱՂԲԱԼԵԱՆ ԱԿՈՒՄԲԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՇԱԲԱԹ, 5 ԴԵԿՏ. 1998

Կ՚ՈՒԶՈՒԻ

● Ոսկերչական գծագրութեան գրասենեակ մը կարիքը ունի ոսկեղէնի գծագրութեան սկսնակ կամ փորձառու օգնական օրիորդի մը: Դիմել՝ 03-207908 թիւին:

Կ՚ՈՒԶՈՒԻ

● Հաստատութիւն մը կարիքը ունի երիտասարդ եւ ներկայանալի քարտուղարուհիի մը: Անգլերէն կամ ֆրանսերէն լեզու գիտնալը պայման: Դիմել՝ 03-300055 թիւին:

ԾԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

● 3 սենեակ, հիւրասենեակ, ճաշասենեակ, AC, հեռաձայն եւ անձնական կառատուն, լաւ վիճակի մէջ, «Շանթ» շէնք, Հանքաշ, 7րդ յարկ, վերելակով: Հեռ. 375160, ժամը 9էն 5:

WINTER SPECIALS

- Paris 7 Days $ 375
- Athens 7 Days $ 350
- Cyprus 7 Days $ 395
- Egypt 7 Days $ 350

Hotel + Breakfast + Tours + Transfers + Gifts

MEDITERRANEAN HOLIDAYS
03.273221 - 04.525785/6

STUDIO *Lantern*

● Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video ցկարահանումներ

Հեռ. 01-266866 եւ 03-268852

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ՄՈՒՏՔԻ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՁԵՐԲԱՔԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵՑԷՔ

ԱՖՀԻԼի մօտ

● ՆՈՒԱՃԱԳՈՑՆ սակերով
● ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՑՆ խնամք
● Վճարման դիւրութիւններ

Հասցէ.- Ազգային Խորհուրդի շէնք, ԱՖԷՏի կից,
Հեռ. 248238, 262221:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ՄԱՐԶԻԿ

ԺԷ. ՏԱՐԻ, 1998, ԹԻԻ 9 (195)

ԽԱՆՋԲԱՒԻ ՄԻՋԱՆԸ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

«ՄԱՐԶԻԿ»ի այս թիւով տեսանել՝
◆ Մեկնողներուն տեղը.- Խմբագրական.
◆ Թուրքիա ձորքայեը կը հռչակէ «անբաղձալի» տարր....- Խաչիկ Մուրատեան.
◆ Քեզ ինչպէ՛ս մոռնամ Հ.Մ.Ը.Մ. իմ սրբութիւն սրբոց.- Սուրէն Նալպարեան.
◆ Եղբ. Դանիէլ Դանիէլեան.- Յ.Տ.Յարութիւնեան.
◆ Հ.Մ.Ը.Մ.ը Մերձաւոր Արեւելքի մէջ.- Բիւլանդ Թորիկեան.
◆ Օր մը Հ.Մ.Ը.Մ.ի հետ.- Թորգոմ.

Թիւը կ՚ընդգրկէ նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ական կեանքի անդրադարձներ եւ մարզական խաչբառի մըրցանք արժէքաւոր նուէրներով: 40 էջ: Սակ՝ 3000 լ.ո.:

Ստանալու համար դիմել «Մարգիկ»ի գրասիրէչ ճակոր Գարակէօզեանին եւ գրատուներ «Համազգայինն», «Մհերը», «Նուպար», «Մովսէս», «Աշակերտին Բարեկամը», «Սանթրալ» եւ «Իտէալ» (Անթիլիաս):

ՀԱՄԱՔԳԱՅԻՆԻ ՎԱՀԷ ՍԷԹԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

Շաղոյեան Մշակութային Կեդրոն
Հեռ.: (01) 241263 / 4
Ֆաքս (01) 260329

* Տպագրական բոլոր տեսակի աշխատանքներու Ձեր վստահելի հասցէն:
Մատչելի եւ սերտուած գիներ.

Կը ստանձնենք՝ Դպրոցներու, միութիւններու եւ վաճառականական հաստատութիւններու տպագրական աշխատանքներ:

Ծանօթ:
Միութենական եւ վաճառականական 1999-ի օրացոյցներու, նօթատետրերու պատրաստութիւն (creation) եւ տպագրութիւն:

ԱՏԱՆԱՅԻ ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ԿՐԹԱՆՊԱՍՏԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ատանայի Հայրենակցական միութեան կրթանպաստի արձանագրութիւնները 1998-1999 տարեշրջանի համար, պիտի սկսին 26-27 Հոկտեմբեր 1998ին եւ պիտի շարունակուին նաեւ 3 Նոյեմբեր 1998, ժամը 4էն 5, Ազգային Աբգարեան վարժարանի թաղականութեան սենեակը:

ԱՏԱՆԱՅԻ ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Optique
La Vista

ՀՐԱՅՐ ԱՂԱՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի հրապարակ, հեռ. 03-302752 եւ 01-262071

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:

ՍԱՀՄԱԶԴՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահագդ կ՚ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ կայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ-ԱՇԽԱՐՀ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

Հ.Մ.Ը.Մ. - ՌԱՍԻՆԿ ՀԱՋՄԻԷ 6-0

Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի դաշտին վրայ երէկ յետմիջօրէին Լիբանանի Ֆութպոլի բաժակի մրցաշարքի 1-32րդ հանգրուանին, Հ.Մ.Ը.Մ. 6-0 արդիւնքով տապալեց Դ. դասակարգի Ռասինկ Հազմիէն եւ անցաւ 1-16րդ հանգրուան, ուր պիտի մրցի Ա. դասակարգի Անտի դէմ, որ երէկ Սաֆայի դաշտին վրայ պար-

Հ.Մ.Ը.Մ.ի կազմը երէկուան մրցումին նախօրեակին

տութեան մատնեց Շարքը:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի տղաքը ամբողջ 90 վայրկեան միակողմանի յարձակումներով աքցանի մէջ առին մրցակիցը, որ պարզեց շատ տկար վիճակ մը: Հ.Մ.Ը.Մ.ի տղաքը մինչ գործի լծուած էին բավմապատկելու կոլերուն թիւը, անդին՝ բերդապահ Ռեմոն Հաննա ձեռնածալ կը ապասէր մրցումին աւարտը եւ ամբողջ մրցումին տեւողութեան մնաց անգործ:

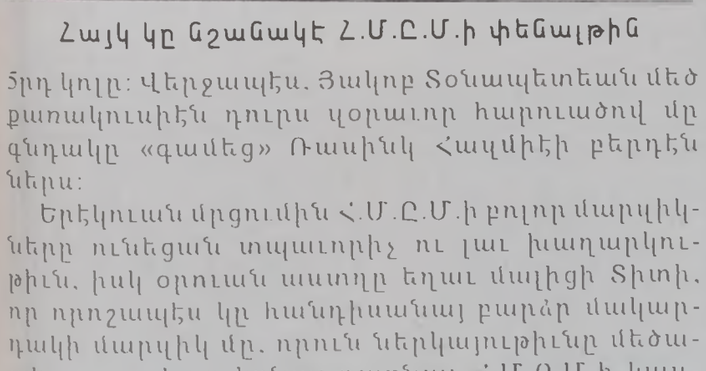
Հ.Մ.Ը.Մ. կիսախաղին արդէն նշանակած էր 3 կոլ: Վրէժ բացաւ մրցումին հաշիւը, որուն յաջորդեց Տիտիի գլխու գեղեցիկ հարուածը, ապա Հ.Մ.Ը.Մ.ի փեներալթին Հայկ հասցուց նպատակին եւ տղաքը ուղղուեցան հանդերձասրահ:

Բ. կիսախաղին կոլերուն փառատօնը շարունակուեցաւ: Տիտի նշանակեց երկրորդ գեղեցիկ կոլ մը՝ մկրատային հարուածով, ապա խըզբաչեան Անդօ Պետոյեան նշանակեց իր կապմին 5րդ կոլը: Վերջապէս, Յակոբ Տօնապետեան մեծ քառակուսիէն դուրս վօլաւոր հարուածով մը գնդակը «գամեց» Ռասինկ Հազմիէի բերդէն ներս:

Երէկուան մրցումին Հ.Մ.Ը.Մ.ի բոլոր մարզիկները ունեցան տպաւորիչ ու լաւ խաղարկութիւն, իսկ օրուան աստղը եղաւ մալիցի Տիտի, որ որոշապէս կը հանդիսանայ բարձր մակարդակի մարզիկ մը, որուն ներկայութիւնը մեծապէս օգտակար կրնայ դառնալ Հ.Մ.Ը.Մ.ի կապմին՝ յառաջիկայ մրցումներուն թէ ամբողջ եղանակին ընթացքին:

Հայկ կը ձգահակէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի փեներալթին

Մրցակից բերդապահն ու երկու յետսապահներ միասնաբար կը փորձեն կասեցնել Հ.Մ.Ը.Մ.ի երէկուան «փոթորիկ»ը՝ Տիտին

Լուսանկարները՝ ՎԱՉԳԷՆ ՏԷՐ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆԻ

ԱՅՍՕՐ ԱԽԱ ԱՀԼԻ ԱԼԷՅ - Հ.Մ.Ը.Մ.Պ. ՀԱՄՈՒՏ

Այսօր յետմիջօրէի ժամը 15:30ին Համտունի դաշտին վրայ Լիբանանի ֆութպոլի բաժակի մրցաշարքին 1-32րդ հանգրուանին գծով Դ. դասակարգի Հ.Մ.Ը.Մ. Պուրճ Համուտ հիւրը պիտի ընդայ Ա. դասակարգի վօլաւոր կապմերէն Ախա Ահլի Ալեյի:

ՊՈՒՆՏԼԻԿԱ

ԱՅՍՕՐ ԿԸ ՍԿՍԻ ՅՐԴ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԸ

Գերմանիոյ Ֆութպոլի ախոյեանութեան Յրդ հանգրուանին գծով այսօրուան յայտագիրին վրայ է երկու մրցում: Վաղր տեղի պիտի ունենայ հինգ մրցում, իսկ Կիրակի օր վերջ պիտի գտնէ Յրդ հանգրուանը՝ երկու մրցումով:

Յրդ դիրքը գրաւող Պորուսիա Տորթմունտ, որ անցեալ Կիրակի 2 - 0 արդիւնքով պարտութեան մատնած էր Հանկա Ռոսթոքը՝ արձանագրելով այս եղանակի իր երրորդ յաղթանակը, այսօր պիտի այցելէ Ֆրայպուրկի դաշտը (Սրդ): Իր կարգին հիւրընկալ կապմը անցեալ Շարաթ օր 3 - 2 արդիւնքով յաղթական վերադարձած էր վերջին դիրքը գրաւող Վերտըր Պրեմընի դաշտէն:

Տորթմունտի այսօրուան մրցակիցը կը նկատուի վտանգաւոր, տրուած րլլալով, որ անիկա կրած է միայն պարտութիւն մը, մինչ Տորթմունտ՝ երեք:

Օրուան երկրորդ մրցում իրարու դէմ պիտի հանէ Համպուրկն ու Վերտըր Պրեմընը: Անկասկած, որ 4րդ դիրքը գրաւող Համպուրկ պիտի րլլայ այսօրուան յաղթականը, որովհետեւ վեց պարտութիւն կրած Պրեմըն պիտի ջանայ արձանագրել այս եղանակի իր երկրորդ յաղթանակը:

Պարապուրդի դիրքը գրաւող Պայէրն Միւնիխ, որ ցարդ անպարտելի միակ կապմն է, վտանգ պիտի հիւրընկալէ ախոյեան Քայզրսլաուտէրրնը:

Ցարդ երեք յաղթանակ արձանագրած Քայզրսլաուտէրրն 12 կէտով կը գրաւէ Յրդ դիրքը անիկա կրած է երկու պարտութիւն: Եօթը յաղթանակ արձանագրած Պայէրն ունի 22 կէտ:

Նախավերջին դիրքը գրաւող Պորուսիա Մէօնշընկլատպախ, որ ցարդ արձանագրած է միայն յաղթանակ մը եւ կրած՝ 5 պարտութիւն, պիտի այցելէ 10րդ դիրքը գրաւող Պոխումի դաշտը:

16րդ դիրքը գրաւող Վոլֆսպուրկ պիտի հիւրընկալէ Այնթրախթ Ֆրանքֆորթը, որ պիտի փորձէ արձանագրել այս եղանակի իր առաջին յաղթանակը:

Երկրորդ դիրքը գրաւող 1860 Միւնիխ, որ միայն երեք կէտ ետ կը մնայ պարագլուխի դիրքը գրաւող Պայէրնէն, կիրակի օր պիտի այցելէ Յրդ դիրքը գրաւող Պայէր Լեւերքուզընի դաշտը: Անոնք երկուքն ալ կրած են մէկական պարտութիւն:

Ստորեւ՝ Յրդ հանգրուանի մրցումներուն յայտագիրը.

ԱՅՍՕՐ

Ֆրայպուրկ - Պորուսիա Տորթմունտ
Համպուրկ - Վերտըր Պրեմըն

ՎԱՂԸ

Վոլֆսպուրկ - Այնթրախթ Ֆրանքֆորթ
Պոխում - Պ. Մէօնշընկլատպախ
Նիւրեմպերկ - Շթութկարթ
Հանզա Ռոսթոք - Շալքէ 04
Պայէրն Միւնիխ - Քայզրսլաուտէրրն

ԿԻՐԱԿԻ

Պայէր Լեւերքուզընն - 1860 Միւնիխ
Տուիզպուրկ - Հերթա Պերլին

ԼՈՒՐԵՐ՝ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

●*ՍԱԼԱՄԱՆՔԱՅԻ պատասխանատուները յայտնեցին, թէ մինչեւ 2003 թուականն երկարաձգած են ռումանացի բերդապահ Ոլտան Շթէյլիայի պայմանագրութիւնը սպանական ակումբին հետ կ'աւարտէր 1998-99 եղանակի աւարտին:*

●*«ԿԱՐՄԻՐ ԱՍՏՂ» ՊԵԼԿՐԱՏԻ մարզիչ Միլորատ Քոգանովիչ ներկայացուց իր հրաժարականը, երբ իր կապմը 2-1 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց Լիոնէն, Եու. Էֆ Ա.ի րաժակի մրցաշարքի Բ. հանգրուանի երթի մրցումին:*

Անորսգնակար Վոյին Լագարարեւիչ, նշանակուեցաւ անոր յաջորդը:

Երթի մրցումին Պուքրկչի մէջ պարտուած «Կարմիր Աստղ» Պելկրատ տակաւին իր յոյսերը չէ կորսնցուցած հասնելու համար յաջորդ հանգրուան:

●*ՎԱԼԵՆՍԻԱՅԻ պատասխանատուները երէկ յայտնեցին, թէ Ֆրանսացի վեթերան յետսապահ Ժոսլէն Անկլոմա, որ պիտի ենթարկուի վիրաբուժութեան, աւելի քան ամիս մը պիտի բացակայի դաշտերէն:*

Ան վիրաւորուեցաւ նախքան Աթլեթիքոս Պիլպաս - Վալենսիա մրցումը, որ տեղի ունեցաւ անցեալ շաբաթավերջին:

●*ՌԷՅՆՃԸՐԶԻ իտալացի յառաջապահ Մարքօ Նեկրի չատ հաւանական է, որ լքէ իր կապմը եւ միանայ Անտըրլէխթի:*

Անցեալ եղանակին փերուճիայէն Ռէյնճըրզի միացած 28 տարեկան Նեկրի նշանակեց 36 կոլ ախոյեանութեան մրցումներուն ընթացքին:

Պելճիքական ակումբին պատասխանատուները կը յայտնեն, թէ նկատի առնուած տասը յառաջապահներէն մէկը Նեկրին է:

●*ՖՐԱՆՍԱՅԻ յառաջապահ Իպրահիմ Պա կ'ուզէ լքել իր ակումբը Ա. Սէ. Միլանը, որովհետեւ անոր յարաբերութիւնները մարզիչ Այպերթօ Զաքերոնիի հետ լաւ չեն, կը յայտնէ ֆրանսական «Էքիփ» օրաթերթը:*

25 տարեկան Պա, անցեալ Կիրակի օր Քալիարիի դէմ մրցումին իրրեւ պահեստի մարզիկ նկատի առնուած էր:

●*ՌԷԱԼ ՕՎԻԵՏՈՅԻ պատասխանատուները յայտնեցին, թէ խումբին բերդապահ Էսթեպան Անտրէսի պայմանագրութիւնը ինք տարիով երկարաձգած են:*

23 տարեկան Էսթեպան, որ մաս կը կազմէ Սպանիոյ 21 տարեկաններու ազգային խումբին, այսպիսով մինչեւ 2007-2008 եղանակի աւարտը մաս պիտի կազմէ Օվիետոյի:

●*ԱՅԱՐԻ ազգային խումբին միջազգային նախկին մարզիկ Տէյվիտ Օլէրի երէկ յայտնեց, թէ իրեն առաջարկուած է Լիծի մարզիչի պաշտօնը ստանձնել:*

Ճորճ Կրահամի Թոթենհամ փոխանցումէն ետք, ան խումբին առաժամեայ մարզիչը նշանակուած էր:

Ան կ'ըսէ, թէ երբեք ամպարելու պէտք չունի, որովհետեւ նախ խումբին պատասխանատուներուն հետ կարգ մը հարցերու չուրջ պէտք է համաձայնի:

●*ՇԱԼՔԷԻ յետսապահ Օլաֆ Թոն եւ միջնապահ Սվէն Քմէչ որոնք վիրաբուժութեան պիտի ենթարկուին, աւելի քան ամիս մը պիտի բացակային դաշտերէն, կը յայտնեն խումբին պատասխանատուները:*

●*ՌՈԶԵՆՊՈՐԿԻ մարզիչ Թրոնտ Սոլիետ յառաջիկայ Յունուարին պիտի միանայ պելճիքական Լա Կանթուզ ակումբին, կը յայտնէ նորվեկիական մամուլը:*

Անցեալ չարաթավերջին, Ռոզենպորկ յաղթարար եօթներորդ տարին րլլալով չահած էր Նորվեկիոյ ախոյեանութիւնը:

●*ՊՈՐՈՒՍԻԱ ՄԷՕՆՇԷՆԿԼԱՏՊԱԽԻ պատասխանատուները յայտնեցին, թէ յառաջապահ Անտրէ Վորոնին, որ պիտի ենթարկուի վիրաբուժութեան չուրջ երկու ամիս պիտի չկարենայ դաշտ երեւնալ:*

19 տարեկան ուքրանացին, անցեալ երկուշաբթի օր փորձերու ընթացքին վիրաւորուած էր:

●*ՊԵՆՖԻՔԱՅԻ յառաջապահ Պրայըն Տին լքեց իր կապմը եւ միացաւ Մ'իտրլզպորոյի:*

30 տարեկան Տին, որ նախապէս կրած է Անգլիոյ ազգային խումբին չապիկը կ'ըսէ, թէ դժգոհ չէր իր կապմէն, սակայն կը փափաքէր միանալ անգլիական ակումբին, որովհետեւ կը նախընտրէր անգլիական ֆութպոլը, փորթուկալեանէն:

●*ՏՈՒԻԶՊՈՒՐԿԻ պատասխանատուները յայտնեցին, թէ սլովաք միջազգային միջնապահ Լուպոմիր Մորավչիք լքեց իր կապմը եւ փոխանցուեցաւ Սելթիքի:*

33 տարեկան Մորավչիք, որ այս եղանակին ազատ փոխանցումով մը Պասթիայէն միացած էր Տուիզպուրկին, հինգ անգամ դաշտ ներկայացած էր իր կապմին հետ, որոնցմէ երեքը ախոյեանութեան մրցումներուն, իսկ երկուքը րաժակի մրցաշարքին:

Գերմանական ակումբը, արդէն իսկ Մորավչիքը փոխարինած էր չեխ միջնապահ Մարթին Ֆրիտքով, որ անցեալ շարաթ Պայէր Լեւերքուզընէն փոխ տրուած էր Տուիզպուրկի:

●*ՀՈԼԱՆՏԱՑԻ Ատտր Մոս չատ հաւանական է, որ նշանակուի Սփորթինկ Խիխոնի (Բ. դասակարգ) մարզիչ, կը յայտնեն սպանական ակումբին պատասխանատուները:*

Սփորթինկ, որ կը գրաւէ րնդհանուր դասաւորման վերջին դիրքը, վեց մրցում կրցած է հաւաքել միայն երկու կէտ:

Անցեալ շարաթ Սփորթինկ պաշտօնանկ ըրաւ մարզիչ Անթոնիո Լոփէսը եւ ուզեց նոր մարզիչ նշանակել տր Մոսը, որ նախապէս մարզած է Այաքս Ամստերտամը, Անտըրլէխթը, Փ Ս Վ Այնտհովընը եւ Վերտըր Պրեմընը:

Այսպիսով մէկ եղանակի րնթացքին հոլանտացին կ'ըլլայ Սփորթինկի վեցերորդ մարզիչը:

ԱՍԻԱ - 2000Ի ՎԻՃԱԿԱԳՈՒԹԻՒՆԸ ԿԱՏԱՐՈՒԵՑԱՒ

2000 թուականին Լիբանան առաջին անգամ րլլալով պիտի հիւրընկալէ Ասիոյ ֆութպոլի բաժակի մրցաշարքը, որ տեղի կ'ունենայ 4 տարին անգամ մը: Վերջինը տեղի ունեցաւ 1996ին՝ Ա. Մ. Էմիրութիւններու մէջ եւ աւարտեցաւ Սէուտական Արաբիոյ յաղթանակով:

Երէկ մեծ շուքով Ատմայի «Ռեճընսի Փալաս» պանդոկին մէջ տեղի ունեցաւ սոյն մրցաշարքին խմբակներու վիճակագրութիւնը: Ներկայ էին պաշտօնական րագմաթիւ անձնաւորութիւններ, որոնց չարքին կը գտնուէին ՖԻՖԱի փոխ նախագահ՝ իտալացի Անթոնիս Մաթարկէ, Ասիոյ ֆութպոլի ֆետերասիոնի րնդհանուր քարտուղար՝ մալեզիացի տոքթ. Փիթըր Վելափան, կենսորտի նախարար Ագրամ Շրհայէկ, Լիբանանի Ողիմպիական Կոմիտէի նախագահ գօր. Սուհէյլ Խուրի, երեսփոխաններ, մարմնամարզի նախարարութեան տնօրէն Ջայիտ Խիյամէ, Պուրճ Համուտի քաղաքապետ Յոյակ Թիւթիւնեան, քաղաքապետներ, ասիական գանագան ֆետերասիոններու ներկայացուցիչներ, ՖԻՖԱի անդամներ Լիբանանի ֆութպոլի ակումբներու եւ միութիւններու պատուիրակութիւններ, օտար թէ տեղացի հիւրեր եւ թղթակիցներ:

Հանդիսութիւնը բացուեցաւ լիբանանեան քայլերգով, ապա յաջորդաբար խօսք առին Լիբանանի ֆութպոլի ֆետերասիոնի րնդհանուր քարտուղար Ռահիֆ Ալամէ, Լիբանանի ֆութպոլի ֆետերասիոնի նախագահ տոքթ. Նապիլ Ռամ եւ Ասիոյ ֆութպոլի ֆետերասիոնի րնդհանուր քարտուղար տոքթ. Փիթըր Վելափան:

Ապա Վելափանի դեկավարութեամբ տեղի ունեցաւ վիճակագրութիւնը, որ Լիբանանի ֆութպոլի ֆետերասիոնի որոշումով կատարեցին Լիբանանի ֆութպոլի նախկին աստղերէն րնտրուած 6 մարզիկներ՝ Ժոզէֆ Ապու Նատէր, Եուսէֆ Եամմութ, Սամիր Շաթիյա, Ժոզէֆ Ապու Մրատ, Լեւոն Այթունեան (րոլորին ծանօթ Հ. Մ. Ը. Մ.ի ուստան) եւ Եուսէֆ էլ Ղուլ:

42 երկիրներ պիտի մասնակցին գտումի մրցաշարքին՝ 10 խմբակներու րաժնուած: Իւրաքանչիւր խմբակի պարագլուխի դիրքը գրաւող կապմը պիտի ստանայ Հոկտեմբեր 2000ին Լիբանանի մէջ կայանալիք աւարտական մրցաշարքին տոմսը: Չտուած 10 խումբերուն վրայ կ'աւելնան Լիբանան եւ Սէուտական Արաբիա, որոնք չեն մասնակցիր գտումի մրցաշարքին, որովհետեւ առաջինը կազմակերպիչ երկիրն է, երկրորդը՝ Ասիոյ տիտղոսակիրը:

Ստորեւ 10 խմբակներուն կազմութիւնը, որ տեղի ունեցաւ երկ. չետ վիճակագրութեան (նշենք, թէ կարգ մը խմբակներ կը բաղկանան 3 եւ 4 խումբերէ, իսկ ոմանք հինգ՝ ըստ պասակարգերու, որոնք րաժնուած են աշխարհագրական տուեալներու հիմամբ).

Ա. ԽՄԲԱԿ
Իրաք
Օման
Տաճիկիստան
Խրխրգիստան

Բ. ԽՄԲԱԿ
Իրան
Սուրիա
Պահրէյն
Մալտիվզ

Գ. ԽՄԲԱԿ
Ա. Մ. Էմիրութիւններ
Ուզպեքիստան
Հնդկաստան
Սրի Լանքա
Պանկլատէշ

Դ. ԽՄԲԱԿ
Քաթար
Ղազախստան
Փաքիստան
Պաղեստին

Ե. ԽՄԲԱԿ
Քուէյթ
Թուրքմենիստան
Եմէն
Նեփալ
Պուտան

Զ. ԽՄԲԱԿ
Հարաւային Քորէա
Միանմար
Լաոս
Մոնկոլիա

Է. ԽՄԲԱԿ
Ինկոնեզիա
Հոնկ Քոնկ
Քամոտոտիա

Ը. ԽՄԲԱԿ
Թայլէնտ
Մալեզիա
Թայուան
Հիւսիսային Քորէա

Թ. ԽՄԲԱԿ
Չինաստան
Վիեթնամ
Ֆիլիփեան կղզիներ
Կուամ

Ժ. ԽՄԲԱԿ
Ճափոն
Սինկափուր
Մաքաօ
Պրունեյ

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ...

Շարունակուած Ա.Է.ջէն

Ռուպին ողջունեց նախընտրական հանգրուանին կառավարութեան կողմէ ընտրական օրէնքին փոփոխութիւնը եւ գրաքննութեան ջնջումը եւ աւելցուց. «Սակայն կը ցաւինք, որ կառավարութիւնը եւ ընդդիմադիր բազմաթիւ կուսակցութիւններ չկրցան համաձայնիլ ընտրական յանձնախումբի կազմութեան մասին, ինչ որ յանգեցաւ բազմաթիւ ընդդիմադիր կուսակցութիւններու *պոյքոթին*»:

Ռուպին աւելցուց, թէ ընտրութեան օրը տեղի ունեցան «բազմաթիւ եւ լուրջ օրինախախտումներ, ներառեալ քուէատուփերը քուէաթղթիկներով լեցնելը, քուէահաւարի ընթացքին ի յայտ եկած բարդութիւնները եւ ընտրական յանձնախումբին կողմէ կարգ մը անպատշաճ քայլերը»: «Յատկապէս մտահոգ ենք, որ ԵԱՀԿի դէտերուն չարտօնուեցաւ ներկայ գտնուիլ քուէներու հաշուումին», ըսաւ ան:

Բանբերը դիտել տուաւ, որ թէեւ որոշ բարելաւումներ արձանագրուած են նախորդ ընտրութիւններուն հետ բաղդատած, այսուհանդերձ, ատոնք միջազգային չափանիշներուն չեն համապատասխաներ, «ինչպէս դիտել կու տար ԵԱՀԿի նախնական յայտարարութիւնը»:

Վերջապէս, ան յոյս յայտնեց, որ գործակցութիւնը կը խորանայ Ակրպէյճանի եւ միջազգային կազմակերպութիւններու միջեւ, ինչպէս ԵԱՀԿին, բարելաւելու համար յառաջիկայ ընտրութիւնները (քաղաքապետական եւ խորհրդարանական, 1999ին եւ 2000ին):

ԹՈՒՐՔԻԱ, ԱԶՐՊԷՅՃԱՆ, ՎՐԱՍՏԱՆ...

Շարունակուած Ա.Է.ջէն

թրքական եւ վրացական ընտրանքներուն վրայ», յայտնած է ան Պաքուի մէջ:

Մինչ այդ, Թուրքիոյ մէջ լաւատեղեակ աղբիւր մը երէկ ըսաւ, որ միջազգային ընկերութիւններու համախմբումը (Է3.ԱՅ.Օ.ՍԻ.) Ակըրպէյճանի կառավարութեան թելադրութիւն կատարելու պատրաստ պիտի չըլլայ մինչեւ Նոյեմբերի կէսերը:

Աղբիւրը կը հակադարձէր այն տեղեկութիւններուն, թէ Է3. ԱՅ. Օ. ՍԻ. կրնայ թելադրանք կատարել Հոկտեմբեր 29ին, որ թրքական հանրապետութեան 75րդ տարեդարձին կը վուգադիպի:

Ամերիկացի պաշտօնատար մը Չորեքշաբթի օր ըսած է, թէ Ուաշինկթըն վճռած է, որ ալերիական քարիւղը Թուրքիայէն անցնող ճամբով մը փոխադրուի եւ ձիգ պիտի թափէ, որ Պաքու - Ձէյհանը իրականութիւն դառնայ:

Տնտեսական, գործարարական եւ երկրագործական հարցերու փոխ նախարար Սթիւըրթ Այկընպերի յայտնած է, որ բոլոր տուեալները նկատի ունենալով, «Պաքու - Ձէյհան կենսաւորտային, տնտեսական եւ ռազմավարական դիտանկիւններէն լաւագոյն ընտրանքը կը ներկայացնէ»:

«Ո՛չ ոք պէտք է թերագնահատէ մեր վճռակամութիւնը՝ Պաքու - Ձէյհանը իրականութիւն դարձնելու», շեշտած է ան:

Կարգ մը տեղեկութիւններու համաձայն, միջազգային ընկերութիւնները կրնան նախընտրել աւելի կարճ եւ աւելի աժան ճամբաներ, ներառեալ խողովակներ, որոնք արդէն իսկ կը կառուցուին Ակրպէյճանէն դէպի Վրաստանի Սեւ Ծովու ափը կամ աւելի ընդլայնուած խողովակ մը՝ նոյն ճամբուն երկայնքին:

Թուրքիա ուժգին կ'առարկէ այդ առաջարկներուն՝ նկատի ունենալով, որ պարտադրաբար քարիւղը պէտք է նաւերով Վոսփորէն անցնի, ինչ որ քարիւղատար նաւերու արկածներուն վտանգը պիտի աւելցնէ:

«Չենք կրնար մեր նեղուցները քարիւղատար խողովակներու վերածել, պարզապէս որովհետեւ քարիւղի կարգ մը ընկերութիւններ կ'ուզեն յաւելեալ դրամ շահիլ», ըսած է արտաքին գործոց նախարար Իսմայիլ Ձէմ:

(ՌՈՅԹԸՐՋ, Է3. ՓԻ.)

ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Լոնտոնի սակարանին մէջ, դրամանիշներու փոխանակման ակռը հետեւեալն էր երէկ կէսօրին.

Ամերիկեան տոլարի փոխանակման ակռերը.

Քանատական տոլար	1.5420/30
Դերմանական մարք	1.6380/90
Հոլանտական ֆլորէն	1.8481/91
Զուիցերիական ֆրանք	1.3397/02
Պելճիքական ֆրանք	33.83/87
Ֆրանսական ֆրանք	5.4944/74
Իտալական լիր	1621.0/1.5
Ճափոնական եէն	117.82/92
Շուէտական քուրոն	7.7190/40
Նորվեկիական քուրոն	7.3560/10
Դանիական քուրոն	6.2287/07
Մէկ արեքլին	1.6945/55
●Մէկ օնս ոսկին	292.00/50

ՈՒԱՅ ՓԼԷՆԹՋԵՇԸԼՆԻ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ...

Շարունակուած Ա.Է.ջէն

Բանակցող պատուիրակութիւնները երէկուան իրենց նիստերուն քննարկեցին ամերիկացիներուն կողմէ Չորեքշաբթի գիշեր ներկայացուած համաձայնագրի մը սեւագիրը: Այս նիստերը, ինչպէս նաեւ եռակողմանի հանդիպումը կարեւոր կը նկատուի բոլոր կողմերուն համար, որովհետեւ անոնց աւարտին է, որ համաձայնագիրին գծով որոշում պիտի տրուի:

Ամերիկացի պաշտօնատարները թէեւ յաջողած էին փլուզումէ փրկել գերաստիճանը, եւ տարակարծութիւնները նուազեցնել, սակայն անոնք զգուշաւոր լաւատեսութեամբ մը արտայայտուեցան դիտել տալով, որ տակաւին ընելիք շատ բան կայ եւ պէտք չէ չափազանցուած լաւատեսութեամբ մօտենալ հարցերուն: Արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Ձէյմս Ռուպին ըսաւ, որ այսպիսի պարագաներու լաւատես կարելի է ըլլալ, երբ ամէն ինչ կ'աւարտի: Այլ պաշտօնատարներ դիտել տուին, որ գերաստիճանը տակաւին կրնայ տապալիլ եւ կամ մինչեւ շաբաթավերջ երկարաձգուիլ:

Գերաստիճանին յաջողութենէն եւ համաձայնագիրի մը ստորագրութենէն ետք, երեք ղեկավարներն ալ իրենց ուշադրութիւնը պիտի դարձնեն իրենց ներքին հարցերուն. Քլինթըն պիտի վերադառնայ դիմագրաւելու համար դատական հետապնդումի ենթարկուելու սպառնալիք մը: Նեթանիահու պիտի դիմագրաւէ խորհրդարանին մէջ վըստահութեան քուէի նիստ մը, իսկ Արաֆաթ կը վերադառնայ ճնշելու համար Համասը, որ բանակցութիւններուն ընթացքին յարձակում մը գործած էր Իսրայէլի մէջ:

Նեթանիահու Չորեքշաբթի գիշեր սպառնացած էր հեռանալ գերաստիճանէն եւ միւնչեւ իսկ պատերազմական անդամներուն պայմանակները օդակայան առաքած էր: Նեթանիահու միտքը փոխեց տեսակցութիւն մը ունենալէ ետք պաշտպանութեան նախարար Իցհաք Մորտեհայի, պաղեստինեան ապահովութեան մարզի պետ Մոհամէտ Տահլանի եւ Սի.Այ.Էյ.ի տնօրէն Ճորճ Թենըթի հետ: Այս հանդիպումին պաղեստինցիները վերահաստատած են ապահովութեան գծով յայտարարած իրենց յանձնառութիւնը, ինչպէս նաեւ իսրայէլացիներուն խոստացած են մէկ ամիսէն յանձնել ապահովութեան մանրամասն ծրագիր մը:

Միւս կողմէ, նրեայ ղեկավարներու ուղղուած յայտարարութեամբ մը, Նեթանիահու շեշտեց, որ Իսրայէլ պիտի հեռանայ գերաստիճանէն, եթէ պաղեստինցիները երաշխիքներ չտան ահաբեկչութեան դէմ պայքարելու եւ զայն ճնշելու մասին: Յայտարարութեան մէջ Նեթանիահու կը նշէ, որ եթէ Իսրայէլ որոշած է զիջիլ Այսրյորդանանի 13 առհարիւրը, իրաւունք ունի պահանջելու, որ